

Jaarverslag 2005

Jaarverslag

2005

Koninklijk Instituut
voor Taal-, Land- en Volkenkunde
Royal Netherlands Institute of Southeast Asian
and Caribbean Studies

Het KITLV is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Het jaarverslag 2005 en een bekorte Engelstalige versie zijn te raadplegen op de KITLV-website: www.kitlv.nl

Inhoud

Inleiding 7

Afdelingen 13

Vereniging KITLV 35

Bijlagen

1 – Commissies 39

2 – Personeel 40

3 – Publicaties en voordrachten personeel 43

4 – Publicaties KITLV 59

5 – Aanwinsten handschriften en archivalia 63

6 – Lijst van schenkers 67

7 – Externe commissies en redacties 70

8 – Financieel overzicht 75

6 | Het KITLV heeft tot doel het verzamelen en toegankelijk maken van boeken en andere documenten, het verrichten en stimuleren van onderzoek en het publiceren van boeken en periodieken op het gebied van de geestes- en menswetenschappen betreffende Zuidoost-Azië en Oceanië, in het bijzonder Indonesië, en het Caraïbisch gebied. Het Instituut heeft zijn hoofdvestiging in Leiden en daarnaast een vestiging in Jakarta.

Inleiding

Voor het KITLV stond het jaar 2005 enerzijds in het teken van de start van een reeks nieuwe projecten, anderzijds van discussies over de organisatie en het functioneren van het instituut. Er is alle aanleiding met tevredenheid terug te kijken op het afgelopen jaar.

In de laatste maanden van 2004 werd aan het instituut een viertal subsidies toegekend, die in het verslagjaar tot de daadwerkelijke start van nieuwe projecten leidde. In twee gevallen ging het om nieuwe, door NWO-Geesteswetenschappen gefinancierde onderzoeksprojecten. Het sociaal-historisch onderzoek naar het twintigste-eeuwse Suriname, getiteld 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic society' ging van start met de benoeming van twee postdocs. Het tweede project, 'Bringing history home; Postcolonial identity politics in the Netherlands' is een gezamenlijk project van drie KNAW-instituten: het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Meertens Instituut en het KITLV. Aan elk van de drie instituten werd een postdoc aangesteld.

Daarnaast werden twee door de Stichting 'Het Gebaar' gefinancierde projecten gestart. Het project 'Indisch Knooppunt' is gericht op het opsporen, inventariseren en laagdrempelig toegankelijk maken van bronnen uit en over de Indische geschiedenis, en het door middel van oral history creëren van een nieuwe bron over het georganiseerde Indische leven in Nederland. Hieraan zal op de KITLV-website een interactieve dimensie worden gegeven. Voor dit project werd een medewerker benoemd. Tevens werd een begin gemaakt met het project ten behoeve van de verdere ontsluiting en digitalisering van de fotocollectie. Voor dit door 'Het Gebaar' gefinancierde project werden twee medewerkers aangetrokken.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken financierde uit het HGIS-programma (HGIS = Homogene Groep voor Internationale Samenwerking) de uitbreiding van de in 2004 gestarte identificatiemissie 'The Atlantic World and the Dutch, 1500-2000'. De voorlopige versie van de voor dit project ontwikkelde website werd in het najaar open gesteld.

Naast deze extern gefinancierde nieuwe projecten in de sfeer van collectievorming en onderzoek werden in alle afdelingen lopende werkzaamheden voortgezet. Hierover wordt uitvoerig bericht. Enkele zaken verdienen het hier reeds summier te worden vermeld; in de kaders van dit Jaarverslag komen zij uitvoeriger aan de orde. Zij verschaffen een staalkaart van de activiteiten van het instituut op het gebied van beheer, onderzoek, publicatie en het toegankelijk maken van de collecties. In die laatste categorie valt de digitalisering van vijftig jaargangen van de 'Bijdragen tot de Taal-, Land en Volkenkunde' en vijftientwintig jaargangen van de 'Nieuwe West-Indische Gids'. Deze zijn nu, volledig doorzoekbaar, beschikbaar voor iedere belangstellende. De unieke collectie Sino-Maleise literatuur, die de Bibliotheek beheert, is gemicrofilmd, waarmee het behoud van deze kwetsbare boekjes voor langere tijd is gewaarborgd. De 'bestseller' van de Uitgeverij vormde de publicatie van de opgetekende herinneringen van Johan Ferrier, die zijn stempel drukte op de geschiedenis van Suriname in de vorige eeuw. Naar de vorm was 'Indië verteld' anders, met twee cd-roms waarop deelnemers aan het interviewproject van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië over hun ervaringen uit de jaren 1930 tot 1950 vertelden. Over het afgeronde onderzoek van David Henley en Gerry van Klinken – het eerste gepubliceerd, het tweede ter perse – wordt ook meer verteld.

De in 2004 gestarte discussie over organisatorische veranderingen van het instituut werden voortgezet en leidde uiteindelijk tot een formele, door de KNAW aan de directie gemandateerde reorganisatie. Eind 2005 stemde de directeur in met het door de projectleider opgestelde reorganisatieplan. De Onderdeelscommissie van het KITLV – onderdeel van de Ondernemingsraad van de KNAW – adviseerde uiteindelijk onder enig voorbehoud positief over het plan. De nieuwe organisatiestructuur zal per 1 februari 2006 worden geïmplementeerd.

In de nieuwe structuur zal het instituut drie Leidse hoofdafdelingen hebben, namelijk Collecties, Onderzoek en Uitgeverij. De vierde afdeling, op afstand, is KITLV-Jakarta. Het managementteam bestaat uit de directeur, de vier afdelingshoofden en de administrateur-beheerder. Hiermee is de structuur aanzienlijk vereenvoudigd ten opzichte van de eerdere situatie, waarin er vijf Leidse afdelingen en daarmee afdelingshoofden waren: Archief & Beeld, Bibliotheek, Caraïbische Studies, Onderzoek en Uitgeverij. De missie van het instituut blijft onveranderd, zowel waar het gaat om de drie hoofdtaken als om de twee regionale aandachtsgebieden. Dit laatste komt duidelijk tot uiting in de enkele jaren geleden gekozen Engelstalige benaming van het KITLV: Royal Netherlands Institute for

Southeast Asian and Caribbean Studies. Om de aandacht voor Caraïbische studies te waarborgen is een afdelingsoverschrijdend Expertisecentrum Caraïbische Studies ingesteld.

De aanleiding voor de reorganisatie lag niet in problemen, maar werd met het oog op de toekomst genomen. Getuige twee opeenvolgende externe evaluaties (1994 en 1999) en de reputatie van het instituut binnen en buiten de Akademie kan het KITLV met reden betiteld worden als een goed functionerend instituut met een heldere missie. Niettemin maakten veranderingen binnen het instituut en in zijn institutionele omgeving bezinning op een beperkte reorganisatie nodig. Het ging daarbij om verschuivingen binnen de missie van het instituut, in het bijzonder versterking van het onderzoek; nieuwe eisen van de gebruikers van de collecties; de ambitie een web-based expertisecentrum te zijn; overwegingen van efficiency; en de steeds competitiever omgeving. Van de reorganisatie werd een vergroting van slagvaardigheid en efficiency verwacht.

De keuze voor deze nieuwe structuur werd niet lichtvaardig gemaakt. Er werd hierover diepgaand overlegd met de Akademie, de wetenschapscommissie en het bestuur van de Vereniging KITLV, maar vooral met de betrokken afdelingshoofden, de Onderdeelscommissie en het personeel van het instituut. Onvermijdelijk riep de reorganisatie regelmatig onrust en ook onvrede op. Met de besluitvorming eind 2005 kon deze discussie eindelijk worden afgesloten. De reorganisatie zal budgetneutraal verlopen en er zullen geen ontslagen vallen.

In het najaar werd het KITLV geëvalueerd door een internationale wetenschappelijke commissie, ingesteld door de KNAW en voorgezeten door prof.dr. Frans Hüsken. Deze reguliere evaluatie volgde op de evaluaties van 1999 en 2004, waarbij het oordeel van de commissie steeds uitgesproken positief was. De commissie legde site visits af in Jakarta en Leiden.

Ter voorbereiding van de evaluatie publiceerde het instituut een zeer uitvoerige zelfevaluatie, *Deep roots, maturing shoots*. In dit rapport komen alle aspecten van het werk van het KITLV uitvoerig aan de orde. Daaruit blijkt dat het budget van het KITLV tussen 1999 en 2005 met bijna vijftig procent toenam. Deze groei vloeide voort uit de verhoging van de KNAW-bijdrage, aanmerkelijke successen bij het werven van externe fondsen en verbetering van de verkoopcijfers van de Uitgeverij. Het aandeel van het onderzoek in het totale budget nam toe van zeven tot twintig procent. In bijgaand kader is de slotbeschouwing van de zelfevaluatie integraal overgenomen.

Afgaande op de eerste presentatie bij de afsluiting van de site visit in Leiden lijkt

All through the colonial period, the legitimacy of KITLV was more or less self-evident. In contrast, the postwar, postcolonial era presented us with new challenges. We had to change with the times – and this is indeed what we have managed to do. KITLV emerged as one of a limited number of prominent institutions of area studies all over the world. As such, the institute became increasingly professional, acquiring a strong international reputation way beyond its original colonial roots.

As the legitimacy of area studies increasingly became a subject of scholarly debate in the 1990s, and the number of university staff and students in our fields sharply decreased, we have had to face yet another challenge. Much of the recurrent criticism on area studies is legitimate. The field of area studies has often suffered from narrow-mindedness indeed. Few serious scholars today will refute the necessity to study any specific geographical area from a truly interdisciplinary and comparative perspective. Yet even while we rethink the groundings of area studies, we are convinced that local knowledge – our *raison d'être* – is a prerequisite for serious interdisciplinary and comparative area studies. Luckily, this awareness seems to be making a comeback in academia.

When it comes to influencing the coming and going of these debates over the groundings and legitimacy of area studies, our own agency is limited. We do have proven though to be proficient in weathering such challenges. Indeed, our postwar history is one of ambition, persistent consolidation and growth. We implemented many innovations in our collections and Press while adhering to the highest standards. We finally developed our own research capacity to the point that now we are a serious international player. It is particularly in the latter field that we face major challenges – not the least being the need to keep clear from a narrow-minded approach to area studies.

Our ambition is to maintain the outstanding international repute of our collections and our Press, and to acquire a similar standing in the one field where we are relatively new, research. This ambition implies that we aim to be a far more dynamic institution in ten years' time than we were a decade ago.

Over the past few years, many innovative decisions have been made and have been implemented or are being implemented at this moment. We find the organization is on a steady course towards more flexibility while maintaining its high quality and productivity standards. Our major challenge for the next few years is to see to it that these innovations will indeed become firmly grounded in our work. We will invest the appropriate time in monitoring change, assessing which measures do bear fruit and which do not. For the possible latter cases, we will reformulate our policies. The next mid-term self-evaluation, in 2008, will be an appropriate, but certainly not the first or only occasion to establish where we succeeded and where we need to further rethink our policy.

In sum, we think KITLV is on track. We nurture our firm roots – our long-standing expertise and international reputation when it comes to our collections and Press. And we work equally hard to let our new shoots – particularly our research – thicken and mature. Hence the title of this self-evaluation report: Deep roots, maturing shoots.

het oordeel van de commissie zeer gunstig te zullen zijn. Nadere berichtgeving en reflectie hierover dienen natuurlijk echter te wachten tot het jaarverslag over 2006.

De financiële situatie van het KITLV is goed en het beheer solide, zoals blijkt uit het financieel overzicht dat in het jaarverslag is opgenomen.

Met het overleg tussen de KNAW, het KITLV en de Universiteit Leiden over de huisvestingssituatie werden enige vorderingen gemaakt. Een definitieve regeling van de voorwaarden waaronder de universiteit het KITLV huisvest laat nog op zich wachten. Hierdoor is ook de voorgenomen uitbreiding van de huisvesting – noodzakelijk gezien het urgente tekort aan kantoor- en depotruimte – nog steeds niet ter hand genomen. Wel is nu eindelijk de fase bereikt waarin het voorbereidende overleg met de gemeente Leiden kan worden gestart. In afwachting van concrete resultaten moest de kantine tot een onderzoekersruimte worden omgebouwd en werd de tijdelijke opslag buiten het instituut voorbereid van weinig geraadpleegde en niet tot de kernverzameling behorende delen van de collectie.

Sinds de overgang naar de KNAW in 2001 is het KITLV steeds meer geïntegreerd binnen de Akademie. Zoals ook in Deep roots, maturing shoots werd aangegeven heeft het instituut welgevaren bij deze statusverandering. Het overleg met de directie van de KNAW verloopt in de regel uitstekend. Anderzijds moet worden opgemerkt dat de directe contacten met het Trippenhuis, waar de KNAW zetelt, beperkt zijn tot een handjevol KITLV'ers. Het overleg van de directie met de door de Akademie ingestelde wetenschapscommissie onder voorzitterschap van prof.dr. Vincent Houben verliep ook in het afgelopen jaar uitstekend.

Hetzelfde kan worden gezegd over de samenwerking met het bestuur van de Vereniging KITLV. Opmerkelijk is dat in het afgelopen jaar, tegen de trend van de afgelopen jaren, het ledental aanmerkelijk steeg. Dat deze stijging te danken is aan een groeiend aantal leden met een Caraïbische belangstelling komt wel weer overeen met het beeld van de laatste jaren.

Tot groot genoegen van de leden en het personeel van het KITLV deed H.K.H. prinses Máxima der Nederlanden weten bereid te zijn beschermvrouwe van de Vereniging KITLV te worden, als opvolgster van haar in 2002 overleden schoonvader Z.K.H. prins Claus der Nederlanden. Elders in dit jaarverslag wordt afzonderlijk verslag gedaan van het reilen en zeilen van de Vereniging.

J.C. Baud, voormalig gouverneur-generaal van Nederlands-Indië en medeoprichter van het KITLV, waarschijnlijk tijdens zijn lidmaatschap van de Tweede Kamer te Den Haag (fotocollectie KITLV, 43074)

Afdelingen

Archief & Beeld

13

De belangrijkste gebeurtenis van 2005 was het besluit genomen in het stafoverleg van 17 mei om door middel van een reorganisatie de afdelingen Archief & Beeld, Bibliotheek en Caraïbische Studies samen te voegen. Aangezien de reorganisatie in de eerste weken van 2006 zijn beslag zal krijgen is dit het laatste jaarverslag van de afdeling. In de loop der tijd heeft de afdeling verschillende namen gehad. Het eerste volledige jaarverslag dateert van 1964. Op 6 december 2005 werd het laatste afdelingsoverleg gehouden.

Op 1 maart ging, na een relatief korte voorbereidingstijd, het door de Stichting 'Het Gebaar' gesubsidieerde project 'Nederlands-Indisch Fotoarchief' van start. Dit project beoogt in vier jaar tijd de achterstand bij de historische fotoverzameling van het Instituut aan te pakken. De circa honderduizend nog niet behandelde afdrucken en negatieven zullen worden beoordeeld op hun documentaire waarde. De afbeeldingen die ten opzichte van de huidige fotocatalogus van het Instituut een toegevoegde waarde bezitten zullen worden gedigitaliseerd en door middel van een voorlopige beschrijving in de catalogus worden opgenomen. In het kader van dit project zal de fotocatalogus qua gebruikersvriendelijkheid worden verbeterd en zal er in 2008 een fotoboek verschijnen met de belangrijkste 'vondsten'.

De selectie en voorlopige beschrijving van 'Nederlands-Indisch Fotoarchief' geschieden deels door vast personeel en deels door tijdelijk personeel. De voor dit project vrijgemaakte vaste medewerkster was Liesbeth Ouwehand, die per 1 januari werd benoemd in de vacature medewerkster topografisch-historische atlas. Ouwehand was al eerder aan de afdeling verbonden geweest. Zij assisteerde het afdelingshoofd, Gerrit Knaap, in belangrijke mate bij de voorbereiding en de uitvoering van het project. Per 1 april werden twee projectmedewerksters benoemd: Debbie Wilken en Josefien Schuurman. In 2005 werden 14.430 afbeeldingen geselecteerd en voorlopig beschreven. Het ging hier om foto's in albums. Van dit aantal zijn er inmiddels 7.508 door de firma X-Cago gedigitaliseerd. Ook de

software voor de verbeterde catalogus is ontwikkeld. Helaas kon deze gedurende 2005 nog niet in bedrijf worden gesteld.

De verzamelingen werden wederom door schenking en aankoop aanmerkelijk uitgebreid. Een belangrijke schenking dit jaar was die van prof.dr. M. Baud van twee foto's van J.C. Baud, een van de oprichters van het KITLV. Ook de schenkingen van mevrouw M. van der Marel-Frohwein van foto's betreffende Jambi en die van J.E. Textor Grieve van een Javaanse pawukon (almanak) mogen bijzonder worden genoemd. Het INFID European Liaison Office te Brussel schonk zijn archief aan het KITLV. De kerncijfers van het reeds ontsloten deel van de verzamelingen ontwikkelden zich als volgt:

14

verzamelingen	2004	2005
Oosterse handschriften per 31/12	652	659
waarvan nieuwe nummers	8	7
vervaardigde inventarislijsten	1	2
Westerse handschriften per 31/12	1.387	1.396
waarvan nieuwe nummers	15	9
vervaardigde inventarislijsten	0	0
Kaarten en atlassen per 31/12	14.495	14.559
waarvan nieuwe nummers	95	64
Prenten en tekeningen in digitale catalogus per 31/12	3.990	3.992
waarvan nieuwe nummers	3	2
Foto's in digitale catalogus per 31/12	38.245	39.018
waarvan geheel nieuwe nummers	679	773
Audio-visuele programma's per 31/12	2.139	2.492
waarvan nieuwe nummers	232	353
waarvan alleen geluid	682	769
waarvan beeld en geluid	1.457	1.723

Het aantal bezoekers van de studieruimte groeide enigszins tot 900 (2004: 862). Het aantal raadplegingen van digitaal ontsloten foto's, prenten en tekeningen via het internet steeg tot 23.012 (2004:20.357). De website van het VOC-Kenniscentrum voorzag nog steeds in een grote behoefte met 72.288 raadplegingen (2004:65.764). Het aantal bezoeken aan de internet-catalogus van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië (SMGI) is dit jaar voor het eerst gemeten: 1.578 raadplegingen. De afdeling stelde voor bijzondere gasten van het Instituut regelmatig documenten tentoon en leende ook enkele keren voor tentoonstellingen aan derden stukken uit. Belangrijk waren de bijdragen aan de

Indonesia-tentoonstelling in de Nieuwe Kerk te Amsterdam en de Van Kinsbergen-tentoonstelling in Huis Marseille, eveneens in Amsterdam. Het was mede te danken aan het onderzoek in de relatief goed ontsloten fotoverzameling van het Instituut dat het bij de laatstgenoemde tentoonstelling uitgebrachte boek een co-productie van KITLV Press en Uitgeverij Aprilis is geworden.

Op 21 oktober 2005 organiseerde de afdeling in samenwerking met de Bibliotheek in het kader van de WetenWeek, de landelijke activiteit waarbij instellingen van wetenschap en techniek hun poorten openen voor een breder publiek, een middag over 'Techniek in de Nederlandse Koloniën'. Lezingen werden verzorgd door Knaap (KITLV) over stoomkracht in Nederlands-Indië, door Susi Moeimam (KITLV) en Hein Steinhauer (Universiteit Leiden) over Nederlandse technische termen in het Indonesisch, door Wim Ravesteijn (Technische Universiteit Delft) over irrigatie in Nederlands-Indië en door Wim Hoogbergen (Universiteit Utrecht) over de aanleg en exploitatie van plantages in Suriname. Daarna was er een uitgebreide tentoonstelling over het thema van de middag in de leeszalen van de Bibliotheek, samengesteld op basis van de collecties van het KITLV. Schuurman vervulde een belangrijke rol bij de coördinatie van de middag.

15

Bibliotheek

Aan het eind van het verslagjaar heeft het aantal titels in de collectie van de Bibliotheek de driehonderdduizendgrens overschreden. Dit is een zeer heuglijk feit dat echter ook een schaduwzijde kent: hoe en waar al deze publicaties op te slaan? De ruimteproblematiek wordt zeer urgent en in 2006 zal de magazijnruimte geheel zijn gevuld. Onvermijdelijk zullen delen van de collectie extern geplaatst moeten gaan worden. Daarvoor zijn inmiddels voorbereidende werkzaamheden gestart. Hoewel het meest urgent dient naast de opslagproblemen ook de toenemende druk op de medewerkers van de Bibliotheek te worden gesignaleerd. In de laatste drie jaar is het aantal aanwinsten met rond de twintig procent gestegen; door de grote inzet van de medewerkers zijn die grotendeels binnen redelijke tijd verwerkt en gecatalogiseerd. De grenzen van de verwerkingscapaciteit lijken echter in zicht.

Gedurende het verslagjaar eisten ook een aantal niet-reguliere activiteiten veel aandacht. Het complexe Metamorfozeproject ter conservering van de collectie Sino-Maleise literatuur is succesvol afgerond door met name de inzet van Inge Tromp, Alfred Schipper, Nico van Rooijen en Nico Noordhoek. Vooral Noordhoek

en de leeszaalmedewerksters Josephine Schrama en Rini Hogewoning hebben grote inspanningen moeten leveren voor een soepele overgang naar het nieuwe lokaal bibliotheekstelsel (LBS4).

Twee ingrijpende veranderingen, de door de directeur ingezette reorganisatieplannen die begin 2006 hun beslag zullen krijgen en de door de KNAW ingevoerde nieuwe functiewaardering UFO veroorzaakten naast onzekerheid voor de medewerkers ook enige onrust.

16 | In totaal werden 9.557 titels aan de bibliotheekcollectie toegevoegd (2004:10.745). Door de Bibliotheek werden 4.478 titels verworven (2004:4.653), waarvan 1.058 betreffende Caraïbische studies (2004:1.020) en 5.079 door de Vertegenwoordiging Indonesië (2004:6.092; waarvan 664 vanwege het Malaysian Resource Center (2004:299)) en de Filippina via de Library of Congress 360 (2004:603). De totale collectie van de Bibliotheek bedroeg ultimo 2004 300.857 titels, waarvan 13.446 tijdschrifttitels (1.043 lopende abonnementen).

Er werden in totaal 14.568 titels ingevoerd in het GGC (2004:18.279). Van de invoer hadden 10.691 titels betrekking op boeken en tijdschriften (2004:11.778) en 3.289 betroffen artikelen (2004:3.006). In totaal werden 15.997 records toegevoegd aan de OPC (2004:27.807). Voor de Southeast Asian Serials Index (SASI), een samenwerkingsproject met de Australian National University (ANU) Library werden door Noordhoek offline 643 door de VI vervaardigde SASI-records ingelezen (2004:3.495). Door de Bibliotheek, in dit geval de documentalisten en een aantal titelbeschrijvers, werden 809 (2004:786) beschrijvingen met trefwoorden aangeleverd. Voor Excerpta Indonesica werden 473 abstracts toegevoegd aan de OPC (2004:470).

Bij boekbinderij Van Dijk werden 552 delen ingebonden (2004:627). De magazijnmedewerkers bonden 881 delen in (2004:751).

Door de leeszaalmedewerkers werden 338 interbibliothecaire uitleningen verzorgd (2004:337) en werden 28 titels bij andere bibliotheken geleend (2004:68). Het aantal bezoeken bedroeg 11.184 en bleef ongeveer gelijk ten opzichte van het vorige jaar (2004:11.139). Het aantal nieuwe gebruikers (513) steeg (2004:463). Het aantal aanvragen steeg eveneens tot 27.010 (2004:25.225) evenals het aantal uitleningen dat 24.404 bedroeg (2004:22.927). Het aantal verlengingen steeg sterk tot 24.831 (2004:14.675) en er werden 5.129 rappels verzonden (2004:5.217)*. Door de baliemedewerkers werden 3.864 banden verkort

* In verband met de overgang naar het nieuwe bibliotheekstelsel is de telling verricht tien dagen voor het einde van het jaar waardoor de cijfers betreffende aanvragen, uitleningen en verlengingen een lichte afwijking naar beneden te zien geven.

ingevoerd en van barcodelabels voorzien (2004:3.920); dit betreft eenmalige handelingen met betrekking tot oudere tijdschriftenbanden. Zij ontvingen en beantwoordden vele vragen die per e-mail of telefoon werden gesteld.

In onderstaande tabel zijn de verhoudingen tussen de grootheden acquisitie, collectie, invoer OPC, en totaal OPC zichtbaar gemaakt.

	Acquisitie (titels)	Collectie (titels)	Invoer OPC (records)	Totaal OPC (records)
t/m 1996		221.451	530411	205.328
1997	11.909	233.360	21.680	227.008
1998	7.108	240.468	14.854	241.862
1999	7.512	247.980	13.956	255.818
2000	7.529	255.509	11.332	267.150
2001	7.148	262.657	21.542	288.692
2002	8.328	270.985	15.089	303.781
2003	9.570	280.555	28.002	331.783
2004	10.745	291.300	27.807	359.590
2005	9.557	300.857	15.997	375.587

Dit jaar werd de evaluatie van de KITLV-thesaurus voortgezet. Met behulp van de in het voorgaande jaar in gebruik genomen nieuwe thesaurusprogrammatuur (Multites) is medio 2005 een nieuwe online-thesaurus op de website opgenomen. Deze online-thesaurus maakt het de gebruikers mogelijk om met één klik automatisch vanuit de thesaurus een zoekactie te starten in de online-catalogus van de Bibliotheek. De herziening van de thesaurus per descriptorgroep is voortvarend ter hand genomen. Er zijn inmiddels vier descriptorgroepen herzien en de overige zullen in 2006 volgen.

Nadat in 2004 reeds was duidelijk geworden dat het besluit van de Universiteitsbibliotheek Leiden (UBL) over te gaan naar een nieuw bibliotheekstelsel ingrijpende gevolgen zou hebben voor de Bibliotheek – de jarenlange samenwerking op het gebied van technisch en softwarematig onderhoud van ons lokaal bibliotheekstelsel (LBS) moest worden beëindigd – zijn besprekingen met OCLC Pica aan het begin van het verslagjaar in een stroomversnelling geraakt. OCLC Pica heeft een voorstel gedaan tot ‘hosting’ van het KITLV LBS tegen voor

de Bibliotheek budget-neutrale voorwaarden. OCLC Pica heeft tot december de bij de i-Groep geplaatste server op afstand onderhouden en in diezelfde maand zijn de data overgebracht naar een server 'gehost' bij OCLC Pica. Tevens heeft toen meteen de overgang naar het nieuwe LBS4 plaatsgevonden. Dit betekent dat nu zowel de technische als softwarematige ondersteuning in handen is van OCLC Pica, waarmee een einde is gekomen aan de langdurige samenwerking met de UBL en de i-Groep.

De KITLV-website, als vanouds druk bezocht (73.936 bezoekers; 2004:55.969), bleef beheerd door Noordhoek, evenals de fileservers en de e-mail servers. Het vorig jaar door de KNAW geïnstalleerde spamfilter beperkt inderdaad enigermate de overlast door deze mail veroorzaakt doch functioneert nog niet tot tevredenheid. Ook dit jaar werden weer vele duizenden met een virus besmette e-mails onderschept door de KPN IV-scan. De website van het KITLV wordt momenteel 'gehost' op een server geplaatst bij de i-Groep van de Universiteit Leiden. Met de laatste zijn besprekingen gevoerd over een andere, financieel aantrekkelijker vorm van 'hosting' die echter nog niet tot een bevredigende uitkomst hebben geleid. Overleg over 'hosting' van de website door de KNAW heeft eveneens nog geen resultaat opgeleverd.

Het in 2004 voorbereide project tot het online archiveren en via de KITLV-website doorzoekbaar maken van Indonesische en Caraïbische online-nieuwsbronnen is aanvankelijk enthousiast voortgezet. Halverwege het verslagjaar werd echter duidelijk dat de technische en softwarematige problemen groter waren dan verwacht. Gecombineerd met de komende opheffing van het NIWI, dat de technische aspecten verzorgde, en de beperkte ICT-kennis binnen het KITLV had dit tot gevolg dat dit project stagneerde. Aan het einde van het verslagjaar werd duidelijk dat de nieuwe afdeling Informatisering & Automatisering (I&A) van de KNAW alle lopende ICT-projecten aan een kritische evaluatie onderwerpt. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat dit project niet kan worden voortgezet. De ontwikkelingen op ICT-gebied volgen elkaar snel op, zowel binnen de Bibliotheek als op andere afdelingen en ook dit jaar was het gebrek aan voldoende ICT-expertise op het KITLV weer voelbaar. Sirtjo Koolhof trad op als coördinator ICT voor het hele instituut.

Regelmatig zijn tentoonstellingen en rondleidingen georganiseerd voor binnen- en buitenlandse bezoekers, soms in samenwerking met de afdeling Archief & Beeld. De in het vorig jaar in de leeszaal geplaatste vitrinekasten waarin wisselende exposities van delen van de collecties worden gehouden lijken in een behoefte te voorzien. Vele bezoekers richten zich naar aanleiding van de exposities

met vragen en verzoeken tot de leeszaalmedewerksters. In het verslagjaar zijn onder andere reisboeken, strips en publicaties rondom de viering van dertig jaar onafhankelijkheid van Suriname geëxposeerd.

Het door het landelijke Metamorfoze-project gesubsidieerde project ter microverfilming en conservering van de unieke collectie Sino-Maleise literatuur van de Bibliotheek is in het verslagjaar afgerond. Karmac BV in Lelystad heeft ongeveer 1.300 titels uit de collectie verfilmd en op microfiche overgebracht. De originelen zijn in zuurvrije verpakkingen opgeslagen in het geklimatiseerde magazijn. Het bleek helaas niet mogelijk binnen de verstreckte subsidie om alle in de collectie aanwezige Sino-Maleise publicaties te verfilmen; ongeveer honderd titels zijn niet meegenomen.

Koolhof presenteerde papers op diverse congressen en gaf in juli een lezing op een drukbezocht seminar van de Asia Society te New York in het kader van de opvoering van Robert Wilsons 'I La Galigo' aldaar. Tevens bezocht hij in april een conferentie te Manila met als thema de conservering en het toegankelijk maken van Zuidoost-Aziatische collecties. Schrama volgde de door het instituut

Metamorfoze-project Sino-Maleise literatuur

Sino-Maleise literatuur is de niet-canonieke literatuur die in de periode 1880-1965 is verschenen in Nederlands-Indië en Indonesië en die is geschreven door leden van de inheems Chinese bevolkingsgroep (peranakan). De meeste van deze publicaties zijn verschenen in de periode 1920-1942.

Sino-Maleise literatuur kenmerkt zich door het gebruik van een sub-standaard dialect van het Maleis, zoals veel gebruikt door de Chinese bevolkingsgroep, maar beslist niet uitsluitend door hen. Zowel inhoudelijk als qua taalgebruik wijkt deze literatuur sterk af van de canonieke Indonesische literatuur, zoals in de koloniale tijd vooral gepropageerd en gepubliceerd door de Commissie van Volkslectuur, later genaamd Balai Poestaka.

De KITLV Bibliotheek bezit de grootste collectie ter wereld van deze Sino-Maleise literatuur. De collectie omvat op dit moment ongeveer vijftienhonderd titels. Nog steeds wordt vooral te Jakarta zeer actief op dit gebied geacquireerd. De boeken zijn voor het merendeel zo goedkoop mogelijk geproduceerd en dus gedrukt op kwetsbaar papier en voorzien van een slap omslag.

In 2004 heeft het KITLV een subsidie van het nationale conserveringsprogramma Metamorfoze gekregen om deze unieke collectie te microfilmen en de originelen onder optimale omstandigheden te conserveren. Het project is eind 2005 afgerond en ongeveer 1100 titels zijn verfilmd en hun beschikbaarheid en toegankelijkheid is nu tot ver in de toekomst gegarandeerd.

georganiseerde Caraïbische cursus en Noordhoek cursussen Linux-systeembeheer en Microsoft XP support. In het kader van de overgang naar het nieuwe LBS4 volgde een deel van de medewerkers een cursus bij OCLC Pica.

Vanwege het Malaysian Resource Centre werden 664 nieuwe titels verworven (2004:299). 22 titels van in Europa gepubliceerde Malaysiana werden verzonden naar de Perpustakaan Negara Malaysia (2004:31). De samenwerkingsverbanden met velerlei instellingen werden gecontinueerd.

Caraïbische Studies

Dit is het laatste verslag van Caraïbische Studies in de huidige vorm. In 2005 werd besloten de afdeling op te heffen en de medewerkers onder te brengen bij de voor hen relevante afdelingen, de Uitgeverij en de nieuwe afdelingen Collecties en Onderzoek. De plaats van Caraïbische Studies zal worden gewaarborgd door de oprichting van een Expertisecentrum Caraïbische Studies in 2006. De hoofdtaken van dit Expertisecentrum zijn de publicatie van Caraïbische tijdschriften en boeken; het organiseren van de interuniversitaire cursus Caraïbistiek en andere publieksactiviteiten; het doen van onderzoek naar de ontwikkeling en positie van Caraïbische landen en de relaties met Nederland, fondsenwerving voor onderzoek; en de acquisitie en ontsluiting van Caraïbische publicaties. In de tweede helft van het jaar fungeerde Rosemarijn Hoefte als projectleider van deze reorganisatie van het instituut.

De NWIG werd voortgezet met jaargang 79, gepubliceerd in twee delen in juni en december. Ook verscheen John Jansen van Galens Laatste gouverneur, eerste president; De eeuw van Johan Ferrier, Surinamer (zie kader). In de loop van het jaar werd een overeenkomst getekend tussen het Instituut ter Bevordering van de Surinamistiek en het KITLV waarin werd vastgelegd dat vanaf 1 januari 2006 'Oso, Tijdschrift voor Surinamistiek' door het KITLV zal worden gepubliceerd; Hoefte zal dan als eindredacteur gaan fungeren.

Aan de door Caraf georganiseerde negentiende Interuniversitaire Cursus Caraïbistiek (IUC) namen 15 docenten van diverse universiteiten, instellingen en organisaties deel, onder wie Hoefte en Gert Oostindie. Hoefte trad op als cursuscoördinator, daarin bijgestaan door Irene Rolfes. Het aantal cursisten bedroeg 51, van wie er 31 student waren aan Nederlandse universiteiten. De cyclus werd afgesloten met een lezing door ex-cursist en Gouden Uil-winnaar Frank Westerman.

Het Development Policy Review Network verzocht Caraïbische Studies een van de dertien jaarlijkse regionale expertbijeenkomsten te organiseren met als doel wetenschappers, beleidsmakers en vertegenwoordigers van NGO's met elkaar in contact te brengen. Op 12 december vond de eerste van in totaal drie Caraïbische bijeenkomsten plaats in het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden, georganiseerd door Rivke Jaffe, Hoefte en Rolfes. Zevenendertig deelnemers discussieerden over ontwikkelingsproblematiek en het Nederlands ontwikkelingsbeleid, transnationalisme, 'good governance', stedelijke ontwikkeling en de levensvatbaarheid van kleine staten. Als 'keynote speakers' traden op prof. Paul Sutton (University of Hull), Oostindie en drs. Peter van de Geer van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het onderzoek over Suriname kreeg een sterke impuls door de komst van drie nieuwe postdocs. Op 1 april begon Michiel van Kempfen aan zijn biografie over Albert Helman/Lou Lichtveld. Dit vijfjarige project wordt financieel ondersteund door Caraïbische Studies, het VSB-fonds, het Fonds voor de Letteren en het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten. In het kader van het door NWO gesubsidieerde project 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic nation' traden Rivke Jaffe en Anouk de Koning voor drie jaar in dienst van het KITLV. Zij doen onderzoek naar respectievelijk demografische en sociaal-economische ontwikkelingen en cultuur, creolisatie en transnationalisme. Hoefte zette haar onderzoek naar het leven en werk van Grace Schneiders-Howard voort. Op 1 december eindigde het dienstverband van Liza de Laat.

Op 25 november, de herdenkingsdag van dertig jaar Surinaamse onafhankelijkheid, werden de eerste exemplaren van het in de Boekerij 'Oost en West' gepubliceerde Laatste gouverneur, eerste president; De eeuw van Johan Ferrier, Surinamer gepresenteerd. Dit rijk geïllustreerde boek, met veel foto's uit de privé-collectie van de familie Ferrier, is een weerslag van de tientallen gesprekken die auteur John Jansen van Galen in 2005 had met de voormalig gouverneur en president van Suriname. De nu 95-jarige Johan Ferrier vertelt over zijn jeugd, zijn passie voor de padvinderij, zijn loopbaan als onderwijzer, volksvertegenwoordiger, pedagoog, minister-president, directeur van Biliton, gouverneur en president en zijn leven als ambtelos burger in Nederland. De eerste exemplaren werden tijdens een, ondanks het noodweer, drukbezochte bijeenkomst in Den Haag aangeboden aan Johan Ferrier, minister van Buitenlandse Zaken mr. Bernard Bot en de Ambassadeur van de Republiek Suriname J. Amanh. Dezelfde dag werd het boek in Paramaribo ook gepresenteerd aan de president van de Republiek Suriname, drs. Ronald Venetiaan en de minister-president van Nederland, mr. dr. Jan Peter Balkenende. Deze publicatie werd mede mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Al na twee weken verscheen er een tweede druk van dit succesvolle boek.

Onderzoek

22

Per 1 mei ging de nieuwe afdeling Onderzoek van start die onder leiding staat van Henk Schulte Nordholt. Behalve voor een terugblik op de afgelopen zes jaar werd het zelfevaluatierapport aangegrepen om enkele beleidslijnen uit te zetten. Daarin staat onder meer dat de afdeling Onderzoek de ambitie heeft om een toonaangevend centrum van onderzoek te worden over Indonesië en het Caraïbisch gebied door middel van innovatief empirisch onderzoek dat qua aanpak comparatief en in theoretisch opzicht breed is georiënteerd. De afdeling streeft er ook naar nieuwe collecties te creëren. De afdeling wil in de eerste plaats langlopende projecten opzetten. Maar omdat creativiteit wordt gestimuleerd door diversiteit wordt de mogelijkheid om individueel onderzoek te verrichten bewust opgehouden. Het onderzoek richt zich in de eerste plaats op Indonesië, het Caraïbisch gebied en het vroegmoderne Zuidoost-Azië.

In 2005 zijn er vijf nieuwe projecten van start gegaan.

1. 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic society'. Het doel van dit op 1 september 2005 gestarte project is om sociaal-economische en culturele transformaties en continuïteiten in Suriname in de twintigste eeuw in kaart te brengen en te analyseren. Deze studie is theoretisch gebaseerd op twee met elkaar verbonden concepten: klasse en etniciteit. Deze concepten worden gekoppeld aan twee recente verschijnselen, transnationalisme en falende staten. Het project bestaat uit twee thematische studies die een sociaal-economische en culturele nadruk zullen hebben alsook een monografie. Het eerste deelonderzoek wordt verricht door Jaffe en het tweede door De Koning. Na afsluiting van hun driejarig onderzoek zal Hoefte een monografie schrijven gebaseerd op deze twee deelstudies en de reeds bestaande literatuur over nationalisme, politiek en migratie. In dit boek zullen de Surinaamse ontwikkelingen in een vergelijkend Caraïbisch perspectief worden geplaatst.

2. Het tweede nieuwe project heet 'Bringing history home; Postcolonial identity politics in the Netherlands'. In Nederland leven een miljoen mensen met wortels in de koloniale geschiedenis. Deze achtergrond raakt de kern van hun identiteit en wordt door henzelf ook strategisch benut. Hoe ging en gaat dat in zijn werk, wat bereikten zij ermee, individueel en in organisaties, in politiek en cultuur? In dit multidisciplinaire project dat door NWO en KNAW wordt gefinancierd, werken drie KNAW-instituten samen: het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Meertens Instituut en het KITLV. In de tweede helft van het verslagjaar ging het project, dat doorloopt tot in 2009, van start met de aanstelling

van drie onderzoekers: Ulbe Bosma (IISG), Erna Kerkhof (KITLV) en Lizzy van Leeuwen (Meertens Instituut). Oostindie was eerste aanvrager en treedt op als projectleider.

3. In het kader van het Modern Indonesië Project werd het afgelopen jaar de aandacht gevestigd op nieuwe en alternatieve ontwikkelingen in de Indonesische historiografie onder de titel 'Rethinking Indonesian historiographies'. Onder de Nieuwe Orde was de geschiedschrijving sterk verweven met de belangen van het regime en was er geen ruimte om alternatieve wegen te bewandelen. Na de val van Soeharto raakte de nationale geschiedenis in diskrediet en werd er van veel kanten geroepen om een fundamentele herziening. Welke ontwikkelingen doen zich in het post-Soeharto tijdperk voor? Welke thema's worden op de agenda gezet, welke nieuwe perspectieven worden daarbij gehanteerd en in hoeverre wordt er gebruik gemaakt van nieuwe bronnen? Een groep van Indonesische, Australische en Nederlandse fellows heeft zich het afgelopen jaar met deze en andere vragen beziggehouden. Te gast op het KITLV waren Asvi Warman Adam (LIPI), prof. Bambang Purwanto (Universitas Gadjah Mada), prof. Jean Gelman Taylor (University of New South Wales), prof. Adrian Vickers (University of Wollongong), Hilmar Farid (Jaringan Kerja Budaya Jakarta) en Degung Santikarma (Haverford College). Daarnaast namen prof. Heather Sutherland (VU), John Roosa (University of British Columbia), Ayu Ratih (ISS) en Abdul Syukur (Universitas Islam Indonesia) aan het project deel. Voorts werkten Jaap Erkelens, Gerry van Klinken, Harry Poeze, Fridus Steijlen en Henk Schulte Nordholt van het KITLV aan het project mee. Ratna Saptari (IISG) was gedurende het jaar als coördinerend fellow aan het project verbonden. Er werden, net als in voorgaande jaren 'work in progress seminars' gehouden, waarin behalve de hier genoemde fellows Anu Lounela en Leena Avonius (Helsinki University), Portia Reyes (IIAS) en prof. Robert Elson (University of Queensland) een paper presenteerden. In juni werd een tussentijdse workshop gehouden in Leiden, terwijl van 12-14 december met Universitas Gadjah Mada de slotbijeenkomst in Yogyakarta werd gehouden. De papers van deze bijeenkomst zullen in de loop van 2006 in samenwerking met KITLV-Jakarta in het Indonesisch worden gepubliceerd.

4. Het CREDIT (Credit, Risk, and the Economy of Debt; Indonesian trajectories) project dat dit jaar – door de Verenigde Naties uitgeroepen tot International Year of Microcredit – van start ging, richt zich op de politieke economie van verschuldiging en kredietrelaties in Indonesië sinds 1600. Van januari tot oktober was David Henley in dit verband als visiting fellow verbonden aan het Asia Research Institute van de National University of Singapore. Gedurende zijn verblijf werkte hij aan

enkele publicaties over dit onderwerp en op 7-8 oktober organiseerde hij samen met zijn collega Aditya Goenka een workshop met de titel 'From moneylenders to microfinance; Southeast Asia's credit revolution in institutional, economic and cultural perspective'. De resultaten hiervan zullen in boekvorm worden gepubliceerd. Na terugkeer in Nederland zette Henley zijn onderzoek voort.

5. Per 1 januari heeft Steijlen de coördinatie van het 'Indisch Knooppunt' op zich genomen, dat wordt gefinancierd door de Stichting 'Het Gebaar' en uitgevoerd in samenwerking met het Indisch Wetenschappelijk Instituut. Het doel van het 'Indisch Knooppunt' is tweeledig. Ten eerste wordt er een digitale onderzoeksgids samengesteld die via internet beschikbaar komt ten behoeve van onderzoekswensen uit de Indische gemeenschap. Ten tweede wordt er een oral-history-collectie samengesteld over 'georganiseerd Indisch Nederland'. In verband met het eerste doel is per 1 mei Mariëtte van Selm aangetrokken; met het oral-history-gedeelte zal in 2006 een begin worden gemaakt.

In het verslagjaar zette Peter Boomgaard zijn onderzoek voort in het kader van het EDEN project (Ecology, Demography, and Economy in Nusantara). Hij rondde de eerste versie af van zijn boek *Southeast Asia; An environmental history*, dat in 2006 wordt gepubliceerd door ABC-Clio te Santa Barbara (VS). In het kader van hetzelfde project hield hij voordrachten tijdens verschillende internationale workshops en conferenties. Tevens kwam de geredigeerde bundel gereed die het resultaat is van de tweede EDEN-workshop, die in 2002 te Leiden is gehouden. Deze bundel, getiteld *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, werd uitgegeven door KITLV Press. Ook vond, aan het einde van het jaar de tweede promotie plaats in het kader van het EDEN-project. Het betreft het proefschrift van Martine Barwegen, getiteld *Gouden Hoorns; De geschiedenis van de veehouderij op Java, 1850-2000*, verdedigd te Wageningen. Als hoogleraar was Boomgaard betrokken bij diverse andere promoties en gaf hij college. De door Discovery Channel geproduceerde documentaire *The last maneater; Killer tigers of India*, waarin Boomgaard verscheidene malen optreedt naar aanleiding van zijn historisch onderzoek naar tijgers in Zuidoost-Azië, was in het verslagjaar twee maal op de Nederlandse televisie te zien.

In het kader van het audiovisuele archief van het dagelijkse leven in Indonesië werden er door Steijlen en Schulte Nordholt in de maand april in samenwerking met Off Stream Independent Filmmakers in Jakarta opnamen gemaakt in Sintang (West-Kalimantan) en Bittuang (Tana Toraja, Zuid-Sulawesi). Voorlopige resultaten werden

gepresenteerd op de ICAS-conferentie in Shanghai in augustus, tijdens seminars op Universitas Hasanudin in Makassar in april, en het Department of History van Michigan University in oktober, en tijdens de historiografieworkshop in Yogyakarta van 12-14 december. In voorbereiding is een permanente presentatie van opnamen die in het Tropenmuseum in Amsterdam te zien zal zijn. Tijdens deze en andere activiteiten verleende KITLV-Jakarta op efficiënte wijze waardevolle ondersteuning.

Van Klinken en Schulte Nordholt voltooiden in 2005 de samenstelling van een bundel artikelen over de effecten van decentralisatie en regionale autonomie in Indonesië. De bundel zal onder de titel *Renegotiating boundaries; Local politics in post-Suharto Indonesia* bij KITLV Press verschijnen, terwijl een Indonesische vertaling in voorbereiding is. Daarnaast voltooide Van Klinken een monografie over communaal geweld in Indonesië onder de titel *Small town wars*. Schulte Nordholt schreef een boek over recente veranderingen op Bali, waarvoor hij in september aanvullend onderzoek verrichtte. Dit zal in 2006 onder de titel *Bali an open fortress* bij Singapore University Press verschijnen.

Van Dijk zette zijn onderzoek voort naar 'The merger of civilizations; The encounter of European, Islamic, Chinese, and indigenous culture in Southeast Asia' en 'Islamic Southeast Asia before and after 11 September'. Daarnaast paste hij het manuscript aan van een reeds voltooide studie over Nederlands-Indië in de Eerste Wereldoorlog. Ander onderzoek betrof de veranderende architectuur van moskeeën in Zuidoost-Azië en religieuze autoriteit in Indonesië. In het kader van dat laatste was hij een van de organisatoren van de negentiende KITLV International Workshop on Southeast Asian Studies 'Dissemination of religious authority in 20th century Indonesia'. De workshop vond plaats 7-9 juli in Bogor. Medeorganisatoren waren het IIAS en de Universitas Islam Negeri Syarif Hidayatullah te Jakarta.

Evenals vorig jaar was Steijlen betrokken bij het grootschalige onderzoek naar de geschiedenis van Molukkers in Nederland dat door het Moluks Historisch Museum te Utrecht wordt uitgevoerd. In 2005 verschoof de aandacht binnen dat onderzoek van het begeleiden van deelstudies naar het schrijven van de hoofdstudie. Het onderzoeksproject zal tot maart 2006 duren. De presentatie van de onderzoeksresultaten staat gepland voor medio oktober 2006. Van het veldwerk dat Steijlen in 2004 op de Pasar Malam Besar verrichtte deed hij een eerste verslag tijdens een lezing op diezelfde Pasar Malam Besar. In het kader van zijn onderzoek naar de wijze waarop herinneringen aan de Japanse bezetting doorwerken in het leven van overlevenden bezocht Steijlen in december 2005 Kanchanaburi (Thailand). In Kanchanaburi richtte hij zich op de herdenkingscultuur rond de Birmaspoorweg.

Gert Oostindie publiceerde *Paradise overseas*, een sterk herziene en bekorte vertaling van zijn boek *Het paradijs overzee* (1997). Van zijn hand verscheen verder een groot aantal artikelen over de onverminderd in de belangstelling staande thematiek van de Koninkrijksrelaties. Tevens publiceerde hij over hedendaagse discussies rond de betekenis van het koloniale verleden voor Nederland. Die thematiek is een belangrijk onderdeel van het in het verslagjaar gestarte project van het IISG, het KITLV en het Meertens Instituut, 'Bringing history home; Postcolonial identity politics in the Netherlands'.

26 | Termorshuizen werkte door aan het tweede deel van de geschiedenis van de Indisch- Nederlandse dagbladders.

Fertility, food and fever

In *Fertility, food and fever*, uitgegeven door KITLV Press, gebruikt David Henley Nederlandse historische bronnen om de verbanden te onderzoeken tussen bevolking, economie en milieu in de noordelijke poot van Sulawesi – een gebied groter dan Schotland – gedurende een periode van bijna drieënhalve eeuw. Zijn bevindingen roepen ernstige twijfels op aan een aantal algemene aannames over de historische demografie en ecologie van Indonesië. Duurzaam landgebruik, bijvoorbeeld, blijkt samen te gaan met hoge bevolkingsdichtheid en commerciële landbouw, terwijl een spaarzame bevolking die landbouw voor eigen gebruik bedreef vaak ernstige ontbossing en bodemverarming veroorzaakte. Lage bevolkingsgroei in de prekoloniale tijd was in eerste instantie een gevolg van economische beperkingen, eerder dan van oorlog, piraterij, epidemieën en natuurrampen. In veel gebieden stond daardoor het begin van duurzame bevolkingsgroei los van de koloniale pacificatie en de vooruitgang in medische zorg. Slavernij en andere vormen van sociale ongelijkheid speelden een grotere rol in afgelegen, arme en 'staatloze' gemeenschappen dan in stedelijke en handelsgemeenschappen.

Fertility, food and fever is een belangrijk werk op het gebied van milieu en demografische geschiedenis, dat los van speculaties en retoriek kwantitatieve en kwalitatieve conclusies trekt uit bronnen over vroege tijden en verre streken en een uniek en gedetailleerd historisch inzicht verschaft in een weinig bekende Indonesische regio en zijn bewoners.

Indië verteld

Nieuwe tijden vragen om nieuwe wijzen van publiceren. Samen met Walburg Pers heeft KITLV Uitgeverij een boekje met twee cd-roms uitgegeven - Indië verteld - waarop fragmenten uit het geluidsarchief van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesie (SMGI) te beluisteren zijn. Het boekje en de cd-roms zijn bedoeld om het SMGI-archief een grotere bekendheid te geven en ook om een impressie te geven van het dagelijkse leven in

Nederlands-Indië. In tegenstelling tot de officiële geschiedenis - en de mannen die daarin een prominente rol speelden - staan in deze geluidsfragmenten de dagelijkse ervaringen van gewone mensen, onder wie veel vrouwen en kinderen, centraal. Hoe was het om naar Indië te reizen, om er te wonen, te werken, te reizen en naar school te gaan? Wat merkte men in het dagelijkse leven van het sluimerende nationalisme? Hoe werden het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, de Japanse bezetting en de daaropvolgende revolutie ervaren? Op deze vragen wordt nader ingegaan aan de hand van persoonlijkke ervaringen van allerlei mensen die in Indië hebben gewoond maar wier stem in de officiële archieven niet is terug te vinden. Wat uit de verhalen vooral duidelijk wordt is hoezeer de koloniale samenleving letterlijk gekleurd werd door raciale verschillen.

Uitgeverij

Bij de KITLV Uitgeverij verschenen 23 titels. De voor vier jaar door het Vernieuwingsfonds van het KNAW aan de Uitgeverij verstrekte financiële bijdrage loopt per 1 juli 2006 af. Binnen de gestelde termijn is inmiddels voldaan aan de bij de toekenning gestelde vereisten: het inhalen van achterstanden, de publicatie van een structureel hoger aantal titels en de garantie aan de auteurs van aanvaarde manuscripten dat hun werk als regel binnen een jaar na indiening zal verschijnen.

De verschenen titels weerspiegelen in hun brede afwisseling aan onderwerpen en verschillen in diepgang de activiteiten van het KITLV op wetenschappelijk gebied, maar ook daarbuiten – van zeer gespecialiseerde teksteditie tot ‘koloniale’ belletrise, van Bibliotheca Indonesica tot Boekerij ‘Oost en West’.

Bhom_ntaka; The death of Bhoma, de zeer omvangrijke uitgave van een twaalfde-eeuws manuscript in het Oud-Javaans met vertaling in het Engels, en 165 bladzijden toelichting, is het resultaat van samenwerking tussen A. Teeuw en S.O. Robson. Hiermee is een verantwoorde, internationale editie van dit epische gedicht ter beschikking gekomen. Met deze uitgave besluit KITLV-erelid Teeuw zijn

Etnisch geweld

Gerry van Klinken voltooide onlangs het manuscript voor een monografie over etnisch en godsdienstig geweld na de Nieuwe Orde in Indonesia. *Small town wars; Communal violence and democratisation in Indonesia* analyseert de beginfasen van zes langdurige conflicten, in West- en Midden-Kalimantan, Midden-Sulawesi (Poso), Maluku (Ambon) en Noord-Maluku. Ongeveer tienduizend mensen kwamen om in deze gelokaliseerde burgeroorlogen. De 'small towns' van de titel zijn die provincieplaatsen buiten Java waar olopemde spanningen tussen elites tot confrontaties leidden, waar vechtersbazen werden gemobiliseerd, gefinancierd en uitgerust, en waar propagandaoorlogen werden gevoerd rondom de wanorde op straat. Het Midden-Kalimantanse havenstadje Sampit, bijvoorbeeld, had een bevolking van 56.000 in 1998, en Poso 52.000. Ambon en Palangkaraya telden elk minder dan tweehonderdduizend inwoners.

De stelling van het boek is dat de kans op het losbarsten van een langlopend conflict groter was in deze kleinere steden dan elders in Indonesië. De nogal afgelegen provincies waar ze lagen waren ingrijpend veranderd door het modernisatieprogramma van de Nieuwe Orde. De staat drukte na de jaren zestig in toenemende mate zijn stempel op de randgebieden van Indonesië, en deze stadjes werden de voorposten van de overheid. Veel mensen verlieten het platteland en verhuisden naar de stad. Maar daar ontbrak de werkgelegenheid om ze op te vangen. Een groot percentage kwam dan ook terecht bij de overheid, direct als ambtenaar of indirect. Veel anderen bleven semi-werkloos en afhankelijk van hun persoonlijke relaties met invloedrijke kennissen.

Toen in 1998 onverwacht de democratie in Indonesië terugkeerde, kristalliseerde de dynamiek van concurrentie om de schaarse middelen, toch al slecht geregeld van bovenaf, zich al snel rondom netwerken van etniciteit of godsdienst.

Het boek eindigt met een schets van de erfenis van deze gebeurtenissen voor het huidige Indonesië, en met suggesties voor de toekomst.

bemoeienis met de *Bhōmāntaka*. Zestig jaar geleden, in 1946, promoveerde hij op een Nederlandse vertaling van dit gedicht.

Van de *Verhandelingen*-delen is de grote studie, en pioniersarbeid, van David Henley, verbonden aan de KITLV-onderzoeksafdeling, *Fertility, food and fever; Population, economy and environment in North and Central Sulawesi, 1600-1930*, allereerst het vermelden waard. Bijzonder is Han ten Brummelhuis' *King of the waters; Homan van der Heide and the origin of modern irrigation in Siam*, in zijn studie over de Nederlandse inbreng in de negentiende-eeuwse technologische ontwikkeling van Thailand.

In de Boekerij 'Oost en West' verschenen weer een aantal opmerkelijke uitgaven, die de vitaliteit en variatie van de onderwerpen van aandacht illustreren. Het boek ter begeleiding van de Indische Zomer in Den Haag, werd met de gelijknamige titel, met als ondertitel Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad, in een grote manifestatie in het Haagse stadhuis op 3 juni gepresenteerd. In elf bijdragen wordt een weidse blik verschaft op de menigvuldigheid van de Indische invloeden op Den Haag en wijdere omgeving.

De samenwerking met de Werkgroep Indische Letteren werd bestendig in de deelname aan lezingenmiddagen en een conferentie van deze werkgroep, waar Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmkronieken van Melis Stoke, bezorgd door Gerard Termorshuizen (13 mei), Lourens van Elstlands Haarlemse klucht van rond 1690, Jan onder de deecken (7 oktober) en nagelaten verhalen van Rob Nieuwenhuys, onder de titel Sinjo Robbie (6 november). De laatste titel werd uitgegeven in samenwerking met het blad 'Moesson'. In de laatste dagen van 2005 verscheen een omvangrijke biografie over het kleurrijke leven van Beb Vuijk van de hand van Bert Scova Righini.

Heel veel aandacht trokken de opgetekende herinneringen van Johan Ferrier, Laatste gouverneur, eerste president, waarover meer elders in dit jaarverslag.

Een samenwerkingsverband van Huis Marseille, Uitgeverij Aprilis en KITLV Press leverde een prachtig fotoboek met tweetalige tekst op over Isidore van Kinsbergen; Fotopionier en theatermaker in Nederlands-Indië, dat werd gepresenteerd op 10 december bij de opening van de fototentoonstelling over Van Kinsbergen in Huis Marseille in Amsterdam.

De samenwerking met National University of Singapore Press, en via deze Press met de Asian Studies Association of Australia, werd bestendig in drie co-publicaties.

Het eind 2004 uitgegeven Nederlands-Indonesische woordenboek verscheen in maart in een voor de Indonesische lezer bewerkte versie. Zie hierover het kader in het verslag van KITLV-Jakarta.

In 2005 begon een groot project waarbij de 'Bijdragen' voor de jaargangen 1950-2005 en de 'Nieuwe West-Indische Gids/New West Indian Guide' voor de jaren 1982-2005 digitaal toegankelijk werden gemaakt. De werkzaamheden ter voorbereiding, begeleiding, controle en afronden van deze operatie die tienduizenden bladzijden betrof, bleken de verwachtingen verre te overtreffen. Met ruimhartige ondersteuning van de afdeling Edita van de KNAW is dit project in de laatste dagen van 2005 afgerond, en is daarmee een rijke, overvloedige bron aan kennis opeens moeiteloos toegankelijk.

De Uitgeverij zal ook verder de mogelijkheden benutten om de ‘traditionele’ uitgave van boeken te combineren, aan te vullen en te verrijken door daaraan beeld-, geluid- of tekstmateriaal toe te voegen. De co-productie met Walburg Pers, Indië verteld – waarover elders meer – is hiervan een voorbeeld. Een aantal soortgelijke uitgaven is in voorbereiding.

De promotie en distributie van de KITLV-uitgaven verliepen bevredigend. De omzet van de boeken handhaafde zich op € 147.500 (2004: € 145.500). De oplage van de ‘Bijdragen’ was 1.575 (2004:1.650), waarvan 325 exemplaren in Jakarta werden gedrukt ten behoeve van de leden in Indonesië. De ‘New West Indian Guide’ verscheen in een oplage van 650 exemplaren (2003:500).

30

KITLV-tijdschriften online

Het KITLV heeft twee van zijn tijdschriften nu ook digitaal toegankelijk gemaakt. De complete jaargangen van Bijdragen tot de Taal-, Land-en Volkenkunde, vanaf 1950, en de Nieuwe West-Indische Gids, vanaf 1982, tezamen tienduizenden bladzijden tekst, zijn gedigitaliseerd. Van de Bijdragen zijn 1.550 artikelen en recensierubrieken, van de New West Indian Guide 163 artikelen, 236 review articles en circa 1.300 recensies beschikbaar.

Dit reuzenproject is het resultaat van samenwerking met Edita, de uitgeverij van de KNAW. Edita heeft voor het KITLV de website gebouwd en de tijdschriften laten digitaliseren. Voor deze steun is het KNAW Edita zeer erkentelijk.

Er kan door de teksten worden gezocht met welk trefwoord dan ook en de PDF-bestanden van alle artikelen zijn gratis te downloaden. Hiermee wordt de internationale wetenschappelijke gemeenschap een belangrijk instrument aangereikt om snel en efficiënt de gewenste informatie te vinden die tot nu toe was opgeslagen in vele meters ingebonden jaargangen. De spreekwoordelijke naald in de hooiberg is binnen enkele seconden opgespoord.

De tijdschriften zijn te vinden via de KITLV-website of via <http://www.kitlv-journals.nl/>.

KITLV-Jakarta

Naast de traditionele kerntaken met betrekking tot collectievorming en het uitgeven van wetenschappelijke literatuur, is veel energie gestoken in de profilering van KITLV-Jakarta binnen het Indonesische academische landschap. In dat verband zijn de voorbereidingen te noemen voor het Academy Professorship Indonesia,

ingesteld door de KNAW en AIPI (de Indonesische Academie van Wetenschappen) en uit te voeren door KITLV-Jakarta.

Bijzonder was op 19 september de tweevoudige presentatie van de Indonesische versie van het Nederlands-Indonesisch woordenboek dat door KITLV-Jakarta samen met Gramedia is uitgegeven (zie kader).

Na een uitvoerige testperiode kon in juli de filmcamera in gebruik worden genomen voor het in eigen beheer verfilmen van Indonesische kranten.

Het KITLV heeft na de natuurramp van 26 december 2004 die Aceh heeft getroffen de bereidheid uitgesproken zich actief in te zetten voor de wederopbouw van de wetenschappelijke infrastructuur in dat gebied. In dat kader werd eind november een reis naar Banda Aceh ondernomen, in het bijzonder met het doel te bezien op welke wijze de vrijwel geheel verloren collectie van het Acehs Informatie- en Documentatiecentrum kan worden hersteld.

Het aantal Indonesische leden liep wat terug en bedroeg aan het jaareinde 301 (2004:317).

Het aantal aanwinsten nam na het topjaar 2004 enigszins af en bedroeg 5.079 titels (2004:6.092). De teruggang is gedeeltelijk toe te schrijven aan grote problemen met de inkleding van de Malaysiana die door de Perpustakaan Negara Malaysia naar Jakarta worden gezonden. De inkleding kon pas in 2006 worden voltooid. Van de titels werden er 393 verfilmd en als microfiche naar Leiden gezonden (2004:596). Het aantal ten geschenke gegeven titels was 446 (2004:533). Op 303 titels van tijdschriften en kranten liep een abonnement, waarvan 112 nieuwe (2004:293 en 85).

Tevens werd de acquisitie verzorgd voor de Universiteitsbibliotheek Leiden (872 titels; 2004:744) en het Van Vollenhoven Instituut (258; 2004:404).

Twee artikelenrijke tijdschriften werden afgestoten voor indexeringswerkzaamheden. Daardoor verminderde het aantal beschreven artikelen sterk. Uit 8 Indonesische tijdschriften (2004:10) werden 959 artikelen beschreven, van trefwoorden voorzien en naar de bibliotheken van het KITLV en de ANU gestuurd (2004:2.341).

De door de tijdelijke verfilmingsstop in 2002 opgelopen vertraging kon in belangrijke mate worden ingelopen. Daarbij werd medio 2005 de aangeschafte filmapparatuur in gebruik genomen voor productie in eigen beheer. Er werden 544 rollen naar Leiden gezonden (2004:335), waarvan 41 verkregen via de Perpustakaan Negara Malaysia.

Er werd een aantal seminars en andere wetenschappelijke bijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met onder andere de Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia (LIPI), Universitas Indonesia, Yayasan Pernaskahan Nusantara (Yanassa),

Asosiasi Tradisi Lisan (ATL), Pusat Bahasa, KITLV Leiden, Erasmushuis, Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden te Jakarta, Koninklijke Akademie van Wetenschappen (KNAW), Universitas Islam Negeri Jakarta (UIN), Ubud Writers and Readers Festival, Universitas Indonesia, Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking (HIVOS), International Institute of Asian Studies (IIAS) en het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD). Tol bleef regelmatig betrokken bij overleg betreffende de wetenschappelijke samenwerking tussen Nederland en Indonesië, in het bijzonder in relatie tot de KNAW en NWO, en nam actief deel aan diverse academische activiteiten. Veel tijd stak hij in de voorbereidingen van het Academy Professorship Indonesia, ingesteld door de KNAW en AIPI, dat zal worden uitgevoerd door KITLV-Jakarta. Tevens was hij nauw betrokken bij de organisatie van de Open Science Meeting in Yogyakarta. Hij redigeerde twee boeken.

Samen met de cultureel attaché van de Nederlandse ambassade bracht Tol eind november een bezoek aan een groot aantal instanties en personen in Banda Aceh. Door de tsunami van 26 december 2004 is een aantal belangrijke collecties over Aceh verloren gegaan, onder andere die van het PDIA, het Documentatie- en Informatiecentrum van Aceh, een semi-overheidsinstelling. Een belangrijk onderdeel van het bezoek was de mogelijkheid te onderzoeken dat een deel van de Aceh-collectie van het KITLV in digitale vorm wordt gebruikt om de collectie van het PDIA te herstellen. Daarbij behoort ook overleg over de organisatorische vorm waarin dat zal moeten worden gegoten, waarbij ook andere internationale initiatieven zullen worden betrokken.

Via de Nederlandse ambassade werden 14 titels van KITLV Press gedistribueerd naar 37 academische bibliotheken in Indonesië.

Een klein deel van de collectie van het PDIA, het Documentatie- en Informatiecentrum van Aceh, is uit de ruïnes gered en is nu opgeslagen in een hoek van een kamertje in het Acehse museum, dat de ramp vrijwel onbeschadigd heeft doorstaan. Eén van de geredde titels was een met modder besmeurd exemplaar van de 'Adat Atjèh', Verhandelingen 24 van het KITLV.

Op 19 september 2005 vond in Jakarta op twee plaatsen de presentatie plaats van het Kamus Belanda-Indonesia, de pendant van het Nederlands-Indonesisch woordenboek van de KITLV Uitgeverij dat al eerder op 3 december 2004 op de Indonesische Ambassade in Den Haag was gepresenteerd.

Anders dan het Nederlands-Indonesisch woordenboek dat bedoeld is voor de Nederlandstaligen voor wie het Indonesisch een vreemde taal is, is het Kamus Belanda-Indonesia gericht op de receptieve behoeften van de Indonesische gebruikers die zich het Nederlands eigen willen maken. De uitgave van dit woordenboek werd verzorgd door de Indonesische uitgever Gramedia Pustaka Utama in samenwerking met KITLV-Jakarta.

De eerste presentatie vond plaats op het Nationale Taalcentrum (Pusat Bahasa) in Jakarta, waar de presentatie samenviel met de opening van de Indonesische Maand voor Taal en Literatuur. Tijdens deze zeer druk bezochte bijeenkomst overhandigden Roger Tol en de vertegenwoordiger van Gramedia het eerste exemplaar van het woordenboek aan dr. Nikolaos van Dam, ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden voor de Republiek Indonesië. De openingstoespraak van dr. Dendy Sugono, Directeur van het Pusat Bahasa, werd gevolgd door toespraken van dr. Nikolaos van Dam en dr. Kusmayanto Kadiman, de Indonesische Minister van Onderzoek en Technologie. Susi Moeimam, medeauteur van het woordenboek, gaf een korte toelichting over de verschillen tussen de Nederlandse en de Indonesische editie van het woordenboek. Het formele programma werd afgesloten met onder andere voordrachten van de vermaarde Indonesische dichter W.S. Rendra.

Diezelfde avond volgde een even drukbezochte tweede presentatie van het Kamus Belanda-Indonesia in het Erasmus Huis naast de Nederlandse ambassade. De presentatie werd ingeleid door toespraken van mevrouw Linde van den Bosch, algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie, en Hans-Christian Kint, de Belgische ambassadeur. De presentatie vormde een onderdeel van de opening van de Week van het Nederlands, een gezamenlijke activiteit van de Vakgroep Nederlands van de Universitas Indonesia, het Erasmus Taalcentrum en de Nederlandse en Belgische ambassades in Jakarta waarbij gedurende een week de studie van de Nederlandse taal en literatuur in Indonesië centraal staat.

Een van de activiteiten in het kader van de Week van het Nederlands was het congres 'Nederlandse Studiën in Indonesië' op de Universitas Indonesia. Beide auteurs van het woordenboek, Susi Moeimam en Hein Steinhauer, gaven een aantal lezingen.

Zowel de Indonesische als de Nederlandse pers hebben ruimschoots aandacht geschonken aan de presentatie van het woordenboek. Twee dagen na de presentaties waren al ruim driehonderdvijftig exemplaren van het Kamus Belanda-Indonesia verkocht, een aantal dat inmiddels is toegenomen tot twaalfhonderd.

Graven van Kartini (2) en van de eerste vrouw (1) van Raden Adipati Djojoadingrat te Rembang, ca. 1905 (fotocollectie KITLV, 43077)

Vereniging KITLV

Met zeer veel genoegen mocht het bestuur in het begin van het verslagjaar het bericht ontvangen dat H.K.H. prinses Máxima der Nederlanden bereid was de erefunctie van beschermvrouwe van de Vereniging te aanvaarden. Het bestuur is verheugd, dat met de aanvaarding van deze erefunctie door H.K.H. prinses Máxima der Nederlanden de band die het KITLV vanaf haar ontstaan met het Koninklijk Huis heeft, ook in de toekomst gehandhaafd blijft.

35

In het verslagjaar steunde het bestuur meerdere activiteiten die vanuit de werkorganisatie voor de leden waren opgezet. Daaronder viel de dag over Techniek in de Koloniën, die op 21 oktober in het kader van de WetenWeek door Knaap werd georganiseerd. Verder organiseerde het bestuur extra activiteiten voor haar leden. Dit betrof een discussieavond over Oral History in het Moluks Historisch Museum op 28 oktober. Op deze avond werd, naar aanleiding van de publicatie van het cd-rom boekje 'Indië verteld', gesproken over psychologische en historische aspecten van mondelinge geschiedenis. Op 14 december werd in het Nederlands Architectuur Instituut (NAi) te Rotterdam, een lezingenmiddag georganiseerd in het kader van de KITLV workshop 'The past in the present; Architecture in contemporary Indonesia'. Het KITLV organiseerde deze workshop samen met het Prof. Teeuw fonds, het IIAS, de onderzoeksschool CNWS en het NAI.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd gehouden op vrijdag 27 mei en bijgewoond door 57 leden. Op voorstel van de kascommissie, bestaande uit dr. J. Touwen en dr. D. Marks, werd op grond van het financiële jaarverslag van de penningmeester over het jaar 2004 acquit en décharge verleend aan de penningmeester voor het financiële beheer gedurende het jaar 2004.

Als thema van de Algemene Leden Vergadering dit jaar was, vanwege de zestigjarige herdenking van de Japanse capitulatie en de daaropvolgende proclamatie van de Republiek Indonesië, gekozen voor 'Onafhankelijkheid in de beeldvorming'. Na een korte inleiding door dr. Remco Raben van het NIOD, discussieerden drs. T. van der Geugten (Fontys Hogescholen Tilburg), prof.dr. Bambang Purwanto (Gadjah Mada Universiteit, Yogyakarta en tijdelijk fellow op

het KITLV) en mw. prof.dr. Frances Gouda over de verschillende perspectieven op de onafhankelijkheid van Indonesië en de historiografie daarvan. Na de discussie werd een videopresentatie over de jaren 1942-1950 van het Molukse Historisch Museum getoond. De bijeenkomst werd afgesloten met een lezing door dr. Fridus Steijlen met de titel 'Opkomen voor zijn kameraden; Een biografische verdieping van de herinnering aan de oorlog in Indië'.

36

Het Algemeen Bestuur vergaderde vier maal: op 11 maart, 20 mei, 23 september en 8 december. Het Dagelijks Bestuur vergaderde vier maal: op 22 februari, 10 mei, 13 september en 6 december. Belangrijke thema's in de bestuursvergaderingen waren: plannen voor meer verenigingsactiviteiten, de voorjaarsnota en de (zelf)evaluatie van het KITLV.

	2005		2004	
	BKI	NWIG	BKI	NWIG
Gewone leden Nederland	568	221	582	159
Student-leden Nederland	112	140	93	118
Leden Indonesië	301		317	
Leden buitenland	264	68	283	47
Ereleden	6	1	6	2
Subtotaal	1.251	430	1.281	326
Totaal		1.681		1.607

Ereleden

In het verslagjaar overleed het erelid prof.dr. H.Hoetink. De vereniging heeft zeven ereleden: prof.dr. Taufik Abdullah, prof.dr. H.J.M. Claessen, mw. dr. S.W. de Groot-Rosbergen, prof.dr. Sartono Kartodirdjo, prof.dr. J.W. Schoorl, mw. prof.dr H.A. Sutherland en prof.dr. A. Teeuw.

Bestuur

Aan de beurt van aftreden was het bestuurslid: mw. dr. M.O. Scalliet. Zij werd opgevolgd door mw. drs. C.B. Meyer-Cratz.

In het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: prof.dr. P.J.M. Nas (voorzitter), dr. H. de Jonge (vice-voorzitter), dr. J.T. Lindblad (penningmeester), prof.dr. B. Arps, mw. drs. E. Buchheim, mw. drs. E. Derksen, prof.dr. R.S. Gowricharn, drs. W.Chr. Manuhutu, mw. drs. C.B. Meyer-Cratz en mw. prof.dr. L.E. Visser. Secretaris was dr. F. Steijlen.

Chinese sociëteit Kong Ngie Tong Sang aan de Steenbakkersgracht te Paramaribo, ca. 1895
(fotocollectie KITLV, 100551)

Commissies

De in 2001 ingestelde Wetenschapscommissie bestaat uit: prof.dr. V.J.H. Houben (voorzitter), prof.dr. G.A. de Bruijne, mw. prof.dr. F. Gouda, prof.dr. P.J.M. Nas en prof.dr. H. Steinhauer.

39

Adviseur voor de verzameling Oosterse Handschriften en Archivalia van de afdeling Archief & Beeld is dr. W. van der Molen.

De Commissie van Redactie bestond uit de leden: prof.dr. G.J. Oostindie, dr. H.A. Poeze, prof.dr. R. Schefold, dr. L.J. Touwen en prof.dr. E.P. Wieringa.

Redacteuren van de 'Bijdragen' waren prof.dr. B. Arps, dr. D.E.F. Henley en prof.dr. E.P. Wieringa.

Redacteur Caribbean Series was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

Eindredacteur van de 'New West Indian Guide' was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

De Redactiecommissie Boekery 'Oost & West' bestond uit de leden: mw. dr. E. Captain, mw. drs. E. Derksen, mw. dr. R.M.A.L. Hoefte, dr. A.N. Paasman, dr. H.A. Poeze, drs. G.O. Prins en dr. P. van Zonneveld.

Onderdeelscommissie

De samenstelling van de Onderdeelscommissie van het KITLV in 2004 was als volgt: drs. J. Anten (secretaris), mw. R.L. Robson-McKillop en mw. drs. H.J. Teunissen (voorzitter).

Personeel

40	Directie	
	prof.dr. G.J. Oostindie	directeur
	<i>Algemeen</i>	
	M.A. Gravekamp	boekhouder
	mw. J.J.M. Leenburg-den Hollander	directiesecretaresse
	A.T. van der Mark	administrateur-beheerder
	<i>Archief & Beeld</i>	
	drs. J. Anten	medewerker topografisch-historische atlas
	drs. J. Bos	onderzoeksassistent, uit dienst per 1 februari
	drs. N.A. van Horn	archivaris
	dr. G.J. Knaap	hoofd/conservator
	T.T.L. Ngo	medewerker topografisch-historische atlas
	drs. L. Ouwehand	medewerker topografisch-historische atlas, in dienst per 1 januari
	drs. J. Schuurman	projectmedewerkster, in dienst per 1 april
	drs. D.B.N. Wilken	projectmedewerkster, in dienst per 1 april
	<i>Bibliotheek</i>	
	drs. S.E. Aalten	medewerker catalogisering/leeszaal
	C.G. van den Aardweg	medewerker acquisitie
	drs. J.E.F. ter Beek	documentalist
	dr. E. Ebing	documentalist
	mw. C.M. Hogewoning	hoofd leeszaal
	drs. S. Koolhof	bibliothecaris
	T.T.L. Ngo	medewerker catalogisering
	N. Noordhoek	ICT-medewerker; webmaster
	mw. Ch.M. Pietersz-de Haseth	medewerkster catalogisering
	mw. A.G. Schultz	hoofd catalogisering
	drs. L. Sesink	projectmedewerker automatisering (detachering vanuit KNAW)
	S.A. Razak bin Shaik	medewerker catalogisering
	mw. R.M. Robson-McKillop BA Hons	documentalist

N. van Rooijen
A.F. Schipper
mw. J.H.S. Schrama
mw. drs. I.M. Tromp
mw. T. Zecevic-Boulogne

medewerker beheer bibliotheekcollectie
medewerker beheer bibliotheekcollectie
medewerkster leeszaal
hoofd documentatie
documentaliste

Caribische Studies

M. Conci
mw. dr. R.M.A.L. Hoefte
mw. dr. R.K. Jaffe
mw. dr. A. de Koning
mw. drs. L.E.E. de Laat

documentalist
hoofd
projectmedewerkster, in dienst per 1 september
projectmedewerkster, in dienst per 1 september
onderzoekster in opleiding, uit dienst
per 1 december
documentaliste
editor
deskeditor

mw. I.M.J. Rolfes
mw. drs. H.J. Teunissen
D.G.M. Vennix

Onderzoek/Centrumfunctie

mw. ir. M. Barwegen
prof.dr. P. Boomgaard
mw. drs. M. Brand
dr. F. Colombijn
prof.dr. C. van Dijk
dr. D.E.F. Henley
drs. H. Jordaen
mw. dr. E. Kerkhof
dr. G. van Klinken
mw. dr. M. Osseweijer
prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt
mw. dr. M. van Selm
dr. G.I.J. Steijlen
dr. G.P.A. Termorshuizen

projectmedewerkster, uit dienst per 1 september
senior onderzoeker
projectmedewerkster, uit dienst per 31 maart
onderzoeker
onderzoeker/centrumfunctie
onderzoeker
projectmedewerker
projectmedewerkster, in dienst per 1 september
onderzoeker
onderzoekster, uit dienst per 31 december
hoofd/onderzoeksleider
projectmedewerkster, in dienst per 1 mei
onderzoeker
gastonderzoeker

Redactie/Uitgeverij

dr. T. van den Berge
drs. M.W.G. van Brunshot
mw. R. DeCoursey BA
mw. M.J.R. Groen
mw. drs. B.M.C. Knaap
dr. A.W.H. Massier
mw. dr. M.S. Moeimam
dr. H.A. Poeze
mw. E. Sitinjak-van Dijk

secretaris redactie 'Bijdragen'
marketing- en promotiemedewerker
bureauredacteur
deskeditor
bureauredacteur
bureauredacteur
bureauredacteur
bureauredacteur
hoofd
administratief medewerkster

KITLV-Jakarta

mw. I. Hestini

mw. dra. A. Parsidi Barata

mw. A. Siregar

Suparman

Suparto

Suwardi

dr. R.G. Tol

B.I. Widiyanto, SS.

documentaliste/medewerkster acquisitie

bureauhoofd

microfilmoperatrice

medewerker afdeling periodieken

administratief medewerker

chauffeur/koerier

directeur

hoofd afdeling periodieken/microverfilming

Publicaties en voordrachten personeel

Medewerkers van het KITLV publiceerden 6 boeken, 11 'edited volumes', 58 wetenschappelijke artikelen, 12 andere artikelen, 16 boekbesprekingen en 3 bibliografische uitgaven. Zij leverden 126 papers en voordrachten.

43

Boeken

M.W. Barwegen, *Gouden Hoorns; De geschiedenis van de veehouderij op Java, 1850-2000*. Wageningen: Wageningen Universiteit, xv+316 pp. [Proefschrift Wageningen Universiteit.]

D.E.F. Henley, *Fertility, food and fever; Population, economy and environment in North and Central Sulawesi, 1600-1930*. Leiden: KITLV Press, xii+714 pp. [Verhandelingen 201.]

A. de Koning, *Global dreams; Space, class and gender in middle class Cairo*, xv+219 pp. [Proefschrift Universiteit van Amsterdam.]

S. Moeimam (met Hein Steinhauer), *Kamus Belanda-Indonesia*. Jakarta: Gramedia/KITLV Jakarta, xlvii+1265 pp,

G.J. Oostindie, *Paradise overseas; The Dutch Caribbean: Colonialism and its transatlantic legacies*. Oxford: Macmillan, xi+204 pp.

G.P.A. Termorshuizen (met Ulbe Bosma en Angelie Sens), *Journalistiek in de tropen; De Indisch- en Indonesisch-Nederlandse pers, 1850-1958*. Amsterdam: Aksant/Persmuseum, 96 pp.

Edited volumes

M.W. Barwegen (met Freek Colombijn, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia*. Yogyakarta: Ombak, xxiii+604 pp.

P. Boomgaard (met David Henley en Manon Osseweijer), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, viii+418 pp. [Verhandelingen 200.]

M. Brand (met Henk Schulte Nordholt en Fridus Steijlen), *Indië verteld; Herinneringen, 1930-1950*. Zutphen: Walburg Pers, Leiden: KITLV Uitgeverij, 32 pp. met 2 cd-roms.

F. Colombijn (met Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan [Old city, new city; The history of the Indonesian city before and after Independence.]* Yogyakarta: Ombak, xxxiii+604 pp.

D.E.F. Henley (met Peter Boomgaard en Manon Osseweijer), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, viii+418 pp. [Verhandelingen 200.]

M.H.G. van Kempen, *Noordoostpassanten; 400 jaar Nederlandse verhaalkunst over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba*. Samengesteld, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Michiel van Kempen en Wim Rutgers. Amsterdam: Contact, 711 pp.

G.J. Oostindie, *Ethnicity in the Caribbean; Essays in Honor of Harry Hoetink*. Amsterdam: Amsterdam University Press, xiii + 239 pp. [Reprint. Original edition London: Macmillan, 1996.]

H.G.C. Schulte Nordholt (met Paul H. Kratoska en Remco Raben), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space*. Singapore: Singapore University Press, Athens: Ohio University Press, Leiden: KITLV Press, xii+326 pp.

– *Outward appearances; Trend, identitas, kepentingan*. Yogyakarta: LkiS, 549 pp.

– (met Marieke Brand en Fridus Steijlen), *Indië verteld; Herinneringen, 1930-1950*. Zutphen: Walburg Pers, Leiden: KITLV Uitgeverij, 32 pp. met 2 cd-roms.

G.I.J. Steijlen (met Marieke Brand en Henk Schulte Nordholt), *Indië verteld; Herinneringen 1930-1950*. Zutphen: Walburg Pers, Leiden: KITLV Uitgeverij, 32 pp. met 2 cd-roms.

– (met Esther Captain, Maartje de Haan en Pim Westerkamp), *De Indische Zomer in Den Haag; Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad*. Leiden: KITLV Uitgeverij, 293 pp.

G.P.A. Termorshuizen, *Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmchronieken*. Bijgelezen en ingeleid door Gerard Termorshuizen. Leiden: KITLV Uitgeverij, 140 pp. [Boekerij 'Oost en West'.]

R.G. Tol (met Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier en Glenn Smith), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS, xix+467 pp.

– (met Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier en Glenn Smith), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS, xviii+416 pp.

Wetenschappelijke artikelen

J. Anten, 'De ontbrekende brief van Kartini', *Indische Letteren* 20-1:24-33.

M.W. Barwegen (met Freek Colombijn), 'Renting houses in Indonesian cities, 1930-1960', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi (eds), *Kota lama kota, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia*, pp. 521-536. Yogyakarta: Ombak.

– (met Freek Colombijn, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), 'Pendahuluan', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi (eds), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan*, pp. x-xxxii. Yogyakarta: Ombak.

P. Boomgaard, 'Resources and people of the sea in and around the Indonesian Archipelago, 900-1900', in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, pp. 97-119. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

– 'The long goodbye? Trends in forest exploitation in the Indonesian Archipelago, 1600-2000', in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, pp. 211-234. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

F. Colombijn, 'A moving history of Middle Sumatra, 1600-1870', *Modern Asian Studies* 39:1-38.

– 'Kuala Lumpur and Singapore; High hopes versus a low profile', in: Peter J.M. Nas (ed.), *Directors of urban change in Asia*, pp. 96-125. London/New York: Routledge.

– 'A cultural practice of violence in Indonesia; Lessons from history', in: Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*, pp. 245-268. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

– 'Budaya praktik kekerasan di Indonesia; Pelajaran dari sejarah', in: Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Konflik kekerasan internal: Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*, pp. 281-308. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

– (met Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), 'Pendahuluan', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi (eds), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan*, pp. x-xxxii. Yogyakarta: Ombak.

– (met Martine Barwegen), 'Renting houses in Indonesian cities', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro dan Johny Alfian Khusyairi (eds.), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan*, pp. 521-536. Yogyakarta: Ombak.

– 'Badly disguised self-interest; Public housing in Medan 1948-1950', *Kampung: Kampung menulis kota* 2:84-110.

– 'Anthropological-historical research on Indonesian cities', *IUAES Commission on Urban Anthropology Newsletter* 16:16-17.

– ‘Dried-up dragon’s blood and swarms of bees’ nest collectors; Non-timber forest products in Sumatra, 1600-1870’, in: Peter Boomgaard, David Henley, en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, pp. 259-278. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

C. van Dijk, ‘Coping with separatism; Is there a solution?’, in: Dewi Fortuna Anwar, H  l  ne Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and politics*, pp. 187-210. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

46 | – ‘Mengatasi separatisme; Apakah ada jalan keluar?’, in: Dewi Fortuna Anwar, H  l  ne Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*, pp. 213-240. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

– ‘Sarung, jubah, dan celana; Penampilan sebagai sarana pembedaan dan diskriminasi’, in: Henk Schulte Nordholt (ed.), *Outward appearances; Trend, identitas, kepentingan*, pp. 57-120. Yogyakarta: LKiS.

– ‘Partai Keadilan Sejahtera; Radical, moderate and practical’, in: *Texts of the Cleveringa Lecture Jakarta, 4 December 2004*, pp. 2-14. Jakarta: KITLV-Jakarta.

– ‘The study of Islam and adat in Java’, in: Hans Antl  v and J  rgen Hellman (eds), *The Java that never was; Academic theories and political practices*, pp. 133-155. Münster: Lit Verlag.

D.E.F. Henley, ‘Of sago and kings; Sustainability, hierarchy and collective action in precolonial Sulawesi’, in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in island Southeast Asia*, pp. 235-257. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

– (met Manon Osseweijer) ‘Introduction; Forests and fisheries in Island Southeast Asia; Histories of natural resource management and mismanagement’, in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in island Southeast Asia*, pp. 1-41. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

– ‘De zelfkant van de rede’, in: Frans Hüsken en Huub de Jonge (eds), *Schmerzzones en schaduwzijden; Opstellen over ambigu  iteit in samenlevingen*, pp. 86-91. Nijmegen: Roelants.

– ‘Agrarian change and diversity in the light of Brookfield, Boserup, and Malthus; Historical illustrations from Sulawesi, Indonesia’, *Asia Pacific Viewpoint* 46: 153-72.

– ‘Population and the means of subsistence; Explaining the historical demography of island Southeast Asia, with particular reference to Sulawesi’, *Journal of Southeast Asian Studies* 36: 337-72.

R.M.A.L. Hoeffte, ‘Different modes of resistance by British Indian and Javanese contract labourers in Suriname’, in: Gad Heuman en David V. Trotman (eds), *Contesting freedom; Control and resistance in the post-emancipation Caribbean*, pp. 143-155. Oxford: Macmillan.

– ‘Dutch Caribbean’, in: *Handbook of Latin American Studies* vol. 60, pp. 266-267. Austin: University of Texas Press.

R. Jaffe, 'Repertory grid en sentence completion; Twee kwalitatieve methoden in de Caraïbische praktijk', *Kwalon* 10-2:22-29.

M.H.G. van Kempen, 'In memoriam Kees van Doorne (1938-2005)', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24-1:238-239.

– 'De prijs van een gruwelijke geschiedenis; Nederland en de slavernij', *Armada* 11-38:38-47.

– 'Literatuur van niet-Surinamers over Suriname; Een nieuwe materiaalverzameling, thrillers en slavernijteksten', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24-2:323-343.

– 'Vogel op het licht; In de tuin van Trudi Guda', *Armada* 11-39:109-116.

– 'Wat Surinamers over taal denken?', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24-2:404-407.

– 'Een onthulling over André Pakosie', in: Carla Diemont, Truus Koningsbloem en Suzette Harderwijk (eds), *André Pakosie; Man van twee werelden*, pp. 68-71. Utrecht: Stichting Sabanapeti.

47

G.A. van Klinken, 'Indonesian casualties in East Timor, 1975-1999; Analysis of an official list', *Indonesia* 80:110-123.

– 'The battle for history after Suharto', in: Mary S. Zurbuchen (ed.), *Beginning to remember; The past in the Indonesian present*, pp. 233-258. Singapore: Singapore University, Seattle: University of Washington Press.

– 'The Aceh question', in: John McGlynn, Oscar Matuloh et al. (eds), *Indonesia in the Soeharto years; Issues, incidents and images*, pp. 55-56. Jakarta: Yayasan Lontar.

– 'New actors, new identities; Post-Suharto ethnic violence in Indonesia', in: Dewi Fortuna Anwar, Helene Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*, pp. 79-100. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/LIPI/Lasema-CNRS/KITLV-Jakarta.

– 'Pelaku baru, identitas baru; Kekerasan antarsuku pada masa pasca Soeharto di Indonesia', in: Dewi Fortuna Anwar, Héléne Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*, pp. 91-116. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

G.J. Knaap, 'The Governor-General and the Sultan; An attempt to restructure a divided Amboina in 1638', *Itinerario* 29-1:79-100.

S. Koolhof (met Robert Ross), 'Upas, September and the Bugis at the Cape of Good Hope; The context of a slave's letter', *Archipel* 70:281-308.

G.J. Oostindie, 'Curaçao, Willemstad; De revolte van 30 mei 1969', in: Wim van den Doel (ed.), *Plaatsen van herinnering; Nederland in de twintigste eeuw*, pp. 346-357. Amsterdam: Bert Bakker.

– 'Fragmentierte "Vergangenheitsbewältigung"; Kolonialismus in der niederländischen Erinnerungskultur', in: Helma Lutz en Kathrin Gawarecki (eds), *Kolonialismus und Erinnerungskultur; Die Kolonialvergangenheit im kollektiven Gedächtnis der deutschen und niederländischen Einwanderungsgesellschaft*, pp. 41-52. Münster: Waxmann.

- ‘In memory of Harmannus Hoetink, 1931-2005’, *NewWest Indian Guide* 79:5-6.
- ‘Naar nieuwe overzeese betrekkingen; De Nederlandse sociaal-democratie en de West’, *Socialisme & Democratie* 62-1/2:32-36.
- ‘Het Statuut na het afscheid van Suriname; Toch een eeuwig edict?’, in: Alice van Romondt et al. (eds), *Gedenkjaar 50 jaar Statuut; Een Koninkrijksbundel*, pp. 259-267. Zutphen: Walburg Pers.
- ‘À propos Betico Croes; Over charisma en de status aparte van Aruba’, in: Alice van Romondt et al. (eds), *Gedenkjaar 50 jaar Statuut; Een Koninkrijksbundel*, pp. 269-274. Zutphen: Walburg Pers.
- ‘Over regiostudies, parochialisme en schijngevechten’, *Civis Mundi* 44-1/2:23-26.
- ‘The slippery paths of commemoration and heritage tourism; The Netherlands, Ghana, and the rediscovery of Atlantic slavery’, *NewWest Indian Guide* 79:55-77.
- ‘Het Statuut; Geschiedenis en perspectief’, in: L.J.J. Rogier en H.G. Hoogers (eds), *50 jaar Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden*, pp.13-25. Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam.
- ‘Het Statuut van het Koninkrijk is geen eeuwig edict’, in: Peter Oosten de Boer en Hans van den Heuvel (eds), *Openbaar Bestuur 1991-2005; Een bloemlezing uit vijftien jaargangen vol kennis, inzicht & opinie*, pp. 135-46. Alphen aan den Rijn: Kluwer.
- ‘Vergelijkende gedachteoefeningen rond een Antilliaanse provincie’, *Christen Democratische Verkenningen*, Winter, pp. 143-154.

H.A. Poeze, ‘The road to hell; The construction of a railway line in West Java during the Japanese occupation’, in: Paul H. Kratoska (ed.), *Asian labor in the wartime Japanese empire; Unknown histories*, pp. 152-178. Boulder, Col.: Sharpe.

– ‘Perjalanan hidup dan politik Tan Malaka’, in: *Mencari dan menemukan kembali Tan Malaka; Putera bangsa yang terlupakan; Menguk tabir sejarah & kepahlawanannya*, pp. 65-76. Jakarta: LPPM Tan Malaka.

H.G.C. Schulte Nordholt (met P. Kratoska en R. Raben), ‘Locating Southeast Asia’, in: Paul H. Kratoska, Remco Raben en Henk Schulte Nordholt (eds), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space*, pp. 1-19. Singapore: Singapore University Press, Leiden: KITLV Press.

– ‘Desentralisasi di Indonesia’, in: J. Harris, K. Stokke en O. Tornquist (eds), *Politisasi demokrasi; Politik lokal baru*, pp. 39-70. Jakarta: Demos.

– ‘Pendahuluan’, in: H. Schulte Nordholt (ed.), *Outward appearances; Trend, identitas, kepentingan*, pp. 1-56. Yogyakarta: LKiS.

– ‘Prolog; Bali, sebuah benteng terbuka’, in: I Ngurah Suryawan, Bali; *Narasi dalam Kuasa*, pp. xxv-xxxvi. Yogyakarta: Ombak.

G.I.J. Steijlen (met Esther Captain), ‘De Indische Zomer in Den Haag; Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad’, in: Fridus Steijlen, Esther Captain, Maartje de Haan en Pim Westerkamp (eds), *De Indische Zomer in Den Haag; Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad*, pp. 8-13. Leiden: KITLV Uitgeverij.

– ‘Penanda lama untuk ideologi baru, RMS dan konflik Maluku’, in: Jamil Gunawan, Sutoro Eko Yunato, Anton Birowo en Bambang Purwanto (eds), *Desentralisasi, globalisasi dan demokrasi lokal*, pp. 97-116. Jakarta: LP3ES.

G.P.A. Termorshuizen, “‘Adoe, kok, terlaloe, een meisje, zij sgrijf in de krant’”; Over de journaliste Beata van Helsdingen-Schoevers’, *Indische Letteren* 20-1:34-44.

Overige artikelen

M.W. Barwegen, ‘Huizen, verhuizen en verre huizen’, Column voor de website van Indië-Indonesië, mei 2005. [www.indie-indonesie.nl.]

G.A. van Klinken, ‘Is SBY a wimp? This president needs public pressure more than most’, *Inside Indonesia* 82:33.

– (met Lesley McCulloch, Hilmar Farid, Nurdin Abdul Rahman en William Nessen), ‘Aceh’s loss; Civil society mourns in the tsunami’s aftermath’, *Inside Indonesia* 83:29-30.

G.J. Knaap, ‘Ambon 400 jaar; Eeuwig Verbond’, *Archipel* 7:56-58.

L.E.E. de Laat, ‘Viva Otrobanda! De herovering van een Curaçaose stadswijk’, *Agora; Tijdschrift voor social-ruimtelijke vraagstukken* 21-3:19-21.

– ‘Viva Otrobanda! Cultureel erfgoed en toerisme in een Curaçaose stadswijk’, *Mensenstreken* 7-3:15-17.

G.J. Oostindie, ‘Historische gebaren; Indische geschiedenis, postkoloniaal trauma en identiteitspolitiek’, *De Academische Boekengids* 50:7-9.

– (met Henk Schulte Nordholt) ‘Pak ook de dekolonisatie van het onderwijs aan’, *NRC Handelsblad* 15 augustus.

– ‘Venezuela, de Antillen en Nederland; Kijken naar de pers’, 8 november. <http://weblog.leidenuniv.nl/let/cnws/kijkennaardepers/>

R. Saptari (met Erwiza Erman), ‘Decolonization and urban labour history in Indonesia, 1930-1965’, *IIAS Newsletter* 36:19.

H.G.C. Schulte Nordholt, ‘Voorwoord’, in: K. Bongenaar, *De ontwikkeling van het zelfbesturend landschap in Nederlandsch-Indië*, p. 13. Zutphen: Walburg Pers.

– (met N. Schulte Nordholt) ‘Indonesië’, in: *Winkler Prins Encyclopedisch Jaarboek 2005*, pp. 142-143. Utrecht: Spectrum Uitgeverij.

– (met G.J. Oostindie) ‘Pak ook de dekolonisatie van het onderwijs aan’, *NRC-Handelsblad* 15 augustus.

R.G. Tol, ‘South Sulawesi; Discover its magnificence’, *Bulletin Women’s International Club Jakarta* (November), pp. 46-48.

Recensies

P. Boomgaard, 'Tijgers en tirannen; De geschiedenis van Zuidoost-Azië vergeleken met Europa' - Victor Lieberman, *Strange parallels; Southeast Asia in global context, c. 800-1830. Volume I: Integration on the mainland* (Cambridge, 2003), *De Academische Boekengids* 51:22-23.

– Jean Gelman Taylor, *Indonesia; Peoples and histories* (New Haven, 2003), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:354-356.

– Françoise Gérard and François Ruf (eds), *Agriculture in crisis; People, commodities and natural resources in Indonesia, 1996-2000* (Montpellier/Richmond, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:526-528.

50

F. Colombijn - Timothy P. Barnard, *Multiple centres of authority; Society and environment in Siak and eastern Sumatra, 1674-1827* (Leiden, 2003), *Tijdschrift voor Geschiedenis* 118:298-300.

D.E.F. Henley - Paul H. Kratoska, Remco Raben and Henk Schulte Nordholt (eds), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space* (Singapore, 2005), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:150-53.

R.M.A.L. Hoeft - John Jansen van Galen, *De toekomst van het Koninkrijk; Over de dekolonisatie van de Nederlandse Antillen* (Amsterdam, 2004) en Miriam Sluis, *De Antillen bestaan niet; De nadagen van een fictief land* (Amsterdam, 2004), *New West Indian Guide* 79:350-354.

– 'Van roversnest tot paradijs op aarde' - Michiel van Kempen en Wim Rutgers (eds), *Noordoostpassanten; 400 jaar Nederlandse verhaalkunst over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba* (Amsterdam, 2005), *Christen Democratische Verkenningen*, Winter, pp. 168-170.

– David Scott, *Conscripts of modernity; The tragedy of colonial Enlightenment* (Durham, NC, 2004), *American Historical Review* 110:1479-1480.

R. Jaffe - Marcyliena Morgan, *Language, discourse and power in African American culture* (Cambridge, 2002), *Social Anthropology* 13:237-238.

M. van Kempen - Nathalie Emanuels, *Het hart van Eva* (Amsterdam, 2004), *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24:199-201.

– Diana Blok en Annette de Vries, *Possible paradise; A visit to Surinam* (Den Haag, 2003), *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24:396-397.

G.A. van Klinken - Anthony J. Langlois, *The politics of justice and human rights; Southeast Asia and universalist theory* (Cambridge, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:153-154.

G.J. Knaap - J. van Goor (ed.), *Generale Missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oostindische Compagnie X* (Den Haag, 2004), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:369-371.

H.G.C. Schulte Nordholt - Dirk Vlasblom, *Papoea; Een geschiedenis* (Amsterdam, 2004), *Internationale Spectator* 59:115-116.

– A. MacIntyre, *The power of institutions; Political architecture and governance* (Ithaca, 2003), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:559-560.

G.P.A. Termorshuizen - Marieke Bloembergen, *De koloniale vertoning; Nederland en Indië op de wereldtentoonstellingen (1880-1931)* (Amsterdam, 2002) en *Koloniale inspiratie; Frankrijk, Nederland, Indië en de wereldtentoonstellingen 1883-1931* (Leiden, 2004), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:170-173.

Bibliografieën

I.M.J. Rolfes, 'Recente publicaties', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24:230-235, 398-403.

– 'Nieuwe publicaties', *Wi Rutu; Tijdschrift voor Surinaamse Genealogie* 5-1:71-72, 5-2:62-63.

Inge M. Tromp, 'Lijst van Indische letteren 2002', *Indische Letteren* 20-2:151-157.

Papers en voordrachten

M. Barwegen, 'For better or worse? The development of the veterinarian service in Java, Indonesia', Conference 'Science, disease and livestock economies', Oxford, 23-25 juni.

P. Boomgaard, 'Pre-industrial European technology in Early-Modern Indonesia; Introduction of wind- and watermills', Lezing CONTEC-seminar, Technische Universiteit Eindhoven, 13 januari.

– 'Rights to land and the environment in the Indonesian Archipelago, 900-1950', Paper prepared for the panel 'Shaping the land; How usage, rights, title and law have influenced the environment of Southeast Asia', Third International Conference of the European Society for Environmental History, Florence, 16-19 februari.

– 'The man-eating tiger a colonial myth? Seven centuries of confrontation between humans and tigers', Lezing gehouden voor Modern Times, Rural Places: Seminar Series at MIT (Massachusetts Institute of Technology), sponsored by MIT's History Faculty and the Program in Science, Technology, and Society, MIT, Cambridge, Mass., 6 mei.

– 'Labour, land, and capital in pre-modern and early-modern Southeast Asia', Paper prepared for the Global Economic History Network Workshop on Factor Markets, Utrecht, 23-25 juni.

– 'Harvest failures, famine, epidemics, war and weather in 18th-century Java, Indonesia', Paper prepared for the panel on 'History of the environment in Asia', Shanghai, 20-24 augustus.

– 'Tijgerstekeringen en tijger-buffelgevechten op Java, 1620-1906', Lezing gehouden op het Bronbeeksymposium van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde 'Feesten in Indië', Arnhem, 6 november.

F. Colombijn, 'Badly disguised self-interest; Public housing in Medan, 1948-1950', Seminar dan workshop 'Dekolonisasi di pulau Sumatera 1930-1970', Padang, 1 augustus.

– 'The search for an extinct volcano in the Dutch polder; Pilgrimage to memorial sites of Pim Fortuyn', Double conference 'Cities of pilgrimage' and 'Experience of cities of Central Asia of globalization', IUAES Commission on Urban Anthropology Conference, Teheran, 19 december.

C. van Dijk, 'Religious authority; We have forgotten God', Paper presented at the Workshop 'Dissemination of religious authority in 20th century Indonesia', Bogor, 7 juli.

– 'The changing contour of mosques', Paper presented at the KITLV Workshop on Indonesian Architecture, Leiden, 12 december.

D.E.F. Henley, 'Credit and debt in Indonesian history; Outline of a proposal', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 16 maart.

– 'Credit, contract, and hierarchy; What institutional economics can tell us about Southeast Asian history', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 13 september.

– 'History of decentralization in Indonesia; A story from North Sulawesi', Guest lecture, Southeast Asian Studies Programme, National University of Singapore, Singapore, 23 september.

– 'Indonesia', Presentation at the ARI/Department of History/South Asian Studies Programme Graduate Roundtable 'Decolonization and the Asian nation-state', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 26 september.

– 'Learning from the future; Lessons from contemporary microfinance for the interpretation of the Indonesian past', Paper presented at the ARI/Department of Economics/IDRC workshop 'From moneylenders to microfinance; Southeast Asia's credit revolution in institutional, economic and cultural perspective', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 8 oktober.

– (met Marcel Rutten) 'Tracking development', Presentation at the KITLV/ASC Tracking Development Pilot Workshop, Leiden, 21 november.

– (met Jamie Davidson) 'Radical conservatism; The protean politics of adat', Van Vollenhoven Institute for Law, Governance and Development, Leiden, 1 december.

R. Jaffe, 'A view from the concrete jungle; Perceptions of environment and nature in two Caribbean cities', Society for Caribbean Studies Annual Conference, Newcastle, 29 juni.

– 'Environment and development; Urban blight in the Caribbean', Gastcollege Opleiding Sociale en Culturele Antropologie, Vrije Universiteit, Amsterdam, 14 oktober.

– 'Fragmented cities in the Caribbean; Violent crime and sociospatial cohesion in Jamaica and Curaçao', International conference 'Doing, thinking, feeling home; The mental geography of residential environments', OTB Institute, Delft, 15 oktober.

– 'Milieu en ontwikkeling; Urban blight in de Caraïben', Gastcollege Opleiding CA/OS, Universiteit Leiden, Leiden, 18 oktober.

– (met Francio Guadeloupe) 'My yard & Mi yaad; Global understandings of the environment

in Jamaican popular culture', Landelijk Congres Antropologen Beroepsvereniging, Arnhem, 3 november.

– 'Mondiaal milieudiscours, verzichte stadlandschappen; Visies op stad en eiland in Jamaica en Curaçao', Landelijk Congres Antropologen Beroepsvereniging, Arnhem, 4 november.

– 'With music, mek we chant down Babylon!', NiNsee, Amsterdam, 8 november.

– 'Stad, milieu en cultuur op Curaçao', CulClub, Curaçao, 15 november.

– 'Stad, milieu en cultuur op Curaçao', Kurá Hulanda, Curaçao, 17 november.

– 'Bario, siudat i kultura na Kòrsou', Unidat di Bario, Curaçao, 19 november.

– 'Tourism, dependency and sustainable development in Jamaica', Gastcollege Opleiding Culturele Antropologie, Universiteit Utrecht, 2 december.

– (met Peter J.M. Nas) 'Iconic cities: A hypercity perspective on urban pilgrimage sites', IUAES Commission on Urban Anthropology Conference, Teheran, 21 december.

M. van Kempen, 'Brilletje op, brilletje af', Uitgeverij Voetnoot, Antwerpen, 23 januari.

– 'Pipieten zoekt men diep in het bos; Het schrijven van de literatuurgeschiedenis van Suriname', Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, Zuidelijke Afdeling, Maastricht, 23 april.

– 'Koloniale en postkoloniale literatuurtheorie', Universiteit van Namen, 5 mei.

– 'Kanttekeningen bij het werk van Hugo Pos', Vereniging Ons Suriname, Amsterdam, 17 juli.

– 'Nascholingscursus Caraïbische literatuurgeschiedenis, voor taaldocenten havo/vwo, PA, UNA uit Curaçao, Bonaire en St. Maarten', Fundashon pa Planifikasyon y Idioma, Curaçao, 24 en 25 oktober.

– 'Waarom men 25 jaar geleden in Nederland niet lachte om immigranten en nu wel (maar niet te hard)', Universiteit van de Nederlandse Antillen, Curaçao, 25 oktober.

– 'Literatuurgeschiedenis; Recente ontwikkelingen; Verticale kijk. Moderne literatuur en de actualiteit van historische letterkunde, slavernijdebat en literatuur', Nascholingscursus Studenten Tweedegraadsopleiding Papiaments, IPA, Aruba, 28 oktober.

– 'Vluchtwegen', Universiteit van Aruba, Aruba, 28 oktober.

– 'Surinaamse literatuur in tweevoud', Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam, 19 november.

– 'Eugène Drenthe 80', Odeontheater, Rotterdam, 12 december.

G.A. van Klinken, Presentatie over hulpverlening Aceh, Voorlichtingsdag 'Tsunami relief in a warzone', Amsterdam, 10 februari.

– College over ethniciteit in Indonesia, Indonesiëcursus, KITLV, Leiden, 22 februari.

– 'The forest, the state, and communal conflict in West Kalimantan, Indonesia', Paper University of Hawaii, Manoa, 18-20 maart.

– Lecture on ethnic conflicts in Indonesia, Universiteit Gent, Gent, 22 april.

– 'The forest, the state, and communal conflict in West Kalimantan, Indonesia', Conference 'Heart of Borneo', Universiteit Leiden & WWF, Leiden, 26 april.

– Presentatie over hulpverlening Aceh, Pasar Malam, Den Haag, 19 juni.

– Lezingen over Aceh, School voor Vredesmissies, Amersfoort, 15 augustus en 16 november.

- Munir-herdenking, Indonesische Studenten Vereniging, Leiden, 5 september.
- ‘Rent-seeking in Indonesie’, ISS, Den Haag, 29 september.
- ‘The combative ‘I’: Writing the self in the New Order’, Paper workshop ‘Rethinking Indonesian historiographies’, Yogyakarta, 14 december.

G.J. Knaap, ‘All about money; Maritime trade in Makassar and West Java, around 1775’, Association of Asian Studies, Annual Meeting, Chicago, 1 april.

– ‘Koken, varen, rijden; Stoomkracht in Nederlands-Indië’, Nationale Weten Week ‘Techniek in de Nederlandse koloniën’, KITLV, Leiden, 21 oktober.

– ‘Robbers and traders; Papuan piracy in the seventeenth century’, International Workshop on ‘Ports, pirates and hinterlands in East and Southeast Asia; Historical and contemporary perspectives’, Shanghai Academy of Social Sciences, Shanghai, 11 november.

54 |

A. de Koning, ‘Class and cosmopolitan belonging; Everyday forms of segregation in Cairo, Paper ‘Negotiating urban conflicts’, Technische Universität Darmstadt, 9 april.

– ‘Embodiment and public space in up-market Cairo’, ASSR, Universiteit van Amsterdam, 23 mei.

– ‘Everyday spatial regimes in neoliberal Cairo’, American Anthropological Association Annual Meeting, Washington DC, 30 november- 4 december.

S. Koolhof, ‘Rice wood, mountain crocodiles and fish killers; Writing meaning in Bugis poetry, South Sulawesi, Indonesia’, CNWS Symposium ‘The idea of writing; The use of polysemy in writing systems’, Leiden, 20 mei.

– ‘De bibliotheek van het KITLV’, Bibliothekenmiddag KNAW, Amsterdam, 26 mei.

– ‘The epic in context; La Galigo and Bugis culture’, Asia Society, New York, 14 juli.

– ‘Sureq, lontaraq, toloq; Naskah dan ragam sastra Bugis’, Simposium Internasional Pernaskahan Nusantara dan Pagelaran Budaya khas Buton’, Masyarakat Pernaskahan Nusantara, Buton, 6 augustus.

L.E.E. de Laat, ‘Viva Otrobanda! De betekenis van werelderfgoed in een oude stadswijk te Curaçao’, NiNsee, Amsterdam, 29 september.

– ‘De authentieke smaak van Curaçao; Toeristische reconstructies van een cultureel erfgoed’, Landelijk Congres Antropologen Beroepsvereniging, Arnhem, 3-4 november.

A.W.H. Massier, ‘Een nieuwe vaktaal; Indonesische juristen sinds de koloniale tijd’, College Indonesiëcursus, KITLV, Leiden, 25 januari.

S. Moeimam, ‘Aspek produktif dan reseptif dalam kamus dwibahasa’, Pusat Bahasa, Departemen Pendidikan Nasional RI, Jakarta, 7 februari.

– ‘Two languages and two cultures in bilingual lexicography; Selection and presentation in macro- and microstructure’, Akademi Pusat Pengajian Bahasa Melayu, Universiti Malaya, Kuala Lumpur, 26 april.

– ‘Ikhtisar persamaan dan perbedaan Nederlands-Indonesisch woordenboek (NIW) dan

- Kamus Belanda-Indonesia (KBI)', in het kader van de presentatie van het Kamus Belanda-Indonesia op de Pusat Bahasa, Departemen Pendidikan Nasional RI, Jakarta, 19 september.
- 'Een korte toelichting van de verschillen tussen het NIW en het KBI', in het kader van de presentatie van het Kamus Belanda-Indonesia als programmaonderdeel van de opening van de Week van het Nederlands in Indonesië, Erasmus Huis, Jakarta, 19 september.
 - 'De formele en semantische kenmerken van een Indonesisch-Nederlands leerwoordenboek', Congres 35 jaar Studie Nederlands in Indonesië, Universitas Indonesia, Depok, 21 september.
 - 'Het nieuwe Nederlands-Indonesisch woordenboek als hulpmiddel bij het vertalen', Vertaalseminar Nederlands-Indonesisch, Week van het Nederlands, Erasmus Huis, Jakarta, 23 september.
 - (met Hein Steinhauer) 'Nederlandse leenwoorden in het Indonesisch', Nationale Wetten Week 'Techniek in de Nederlandse koloniën', KITLV Leiden, 21 oktober.
 - 'Kamus Belanda-Indonesia dan pengembangan kosakata bahasa Indonesia', Seminar Linguistik Internasional 'Perkembangan dan pengembangan kosakata bahasa Indonesia', Fakultas Ilmu Pengetahuan Budaya Universitas Indonesia, Depok, 22 december.

G.J. Oostindie, 'Economische ontwikkeling in de Nederlandse Antillen en Aruba; Constanten in de beleidsretoriek', CEDLA, Amsterdam, 28 februari.

- 'Cuba today', Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden, Havana, Cuba, 30 maart.
- 'Presencia holandesa en el Caribe; Historia y actualidad', Instituto de Historia de Cuba, Havana, Cuba, 31 maart.
- (met Kees Koonings) 'Apuntos para los estudios caribeños en latinoamericanos en los Paises Bajos', UNEAC, Havana, Cuba, 1 april.
- 'Decolonisation and the costs and benefits of non-sovereignty in the Caribbean; A comparative perspective on the Dutch Caribbean', Royal Institute of International Affairs, Chatham House, Londen, 8 april.
- 'Dutch Caribbean decolonisation in a comparative perspective', Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 28 april.
- 'Globalisation, decolonisation and the "Somatic Norm Image"', Caribbean Studies Association, Santo Domingo, Dominican Republic, 1 juni.
- 'Een historische context bij (post)koloniale literaturen', Universiteit van Leiden, Leiden, 15 september.
- 'Waar ligt Suriname na dertig jaar onafhankelijkheid?', Sociëteit De Waterkant, Den Haag, 9 oktober.
- 'Het Koninkrijk in de Caraïben', Instituut Clingendael, Den Haag, 24 november.
- 'Drie voormalige premiers van het Koninkrijk aan het woord; Wat zij zeggen en vermijden te zeggen', Sociëteit De Witte, Den Haag, 25 november.
- 'Knellende Koninkrijksbanden en de Antilliaanse exodus', Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, Den Haag, 1 december.
- 'Dutch development policy in the Caribbean', Ministerie van Buitenlandse Zaken en KITLV, Leiden, 12 december.

H.A. Poeze, 'Perjalanan hidup dan politik Tan Malaka', Seminar 'Mencari dan menemukan kembali Tan Malaka; Putera bangsa yang terlupakan; Mengungkap tabir sejarah & kepahlawanannya', Bukittinggi, 3 januari.

– 'Tan Malaka dan Minangkabau', Seminar nasional pahlawan kemerdekaan Ibrahim Datuk Tan Malaka, Payakumbuh, 17 juni.

– 'The making, unmaking and remaking of a national hero; The case of Tan Malaka', Workshop Rethinking Indonesian historiography, Yogyakarta, 13 december.

– 'Tan Malaka dan revolusi sosial di Banten 1945', Seminar internasional dalam rangka HUT Lebak ke-177, Rangkasbitung, 18 december.

56 | H.G.C. Schulte Nordholt, 'Indonesia in transition; Rethinking "region", "civil society" and "crisis"', International Conference 'Crisis and social change in Indonesia', Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta/KNAW Amsterdam, Yogyakarta 6-7 januari.

– 'Less state, more democracy?', Conference 'Democracy and human rights in Indonesia', University of Oslo, Oslo, 10 maart.

– (met Fridus Steijlen) 'Tekstualitas, kelisanan dan teknologi baru dalam sejarah dan antropologi', Universitas Hasanuddin, Makassar, 26 april.

– 'Recording the future; An audio visual archive of the everyday in 21st century Indonesia', Department of History, University of Michigan, 27 oktober.

– Lezingen over Indonesië: - Rotary Nederland, Bronbeek, 12 februari

– Clingendael, 15 juni en 28 november

– Leidse Studenten Internationale Betrekkingen, 15 februari.

– Kamer van Koophandel, Amsterdam, 25 oktober

– (met Fridus Steijlen) 'Don't forget to remember me; An audio visual archive of everyday life in Indonesia in the 21st century', Workshop 'Rethinking Indonesian historiography', Yogyakarta, 12-14 december.

F. Steijlen, 'Mensenrechten revisited', Gesproken column bij KITLV-Indisch Huislezing 'Mensenrechten in Indonesië' door drs. Ken Sitiawan, Den Haag, 23 januari.

– (met Henk Schulte Nordholt) 'Tekstualitas, kelisanan dan teknologi baru dalam sejarah dan antropologi', Universitas Hasanuddin, Makassar, 26 april.

– 'Opkomen voor zijn kameraden; Een biografische verdieping van de herinnering aan de oorlog in Indië', Lezing Algemene Ledenvergadering KITLV, Leiden, 27 mei.

– 'De Indische stad op het Malieveld, de Pasar Malam Besar; Een antropologische verkenning', Bibittheater Pasar Malam Besar, Den Haag, 8 juni.

– 'Zestig jaar na dato: de onafhankelijkheid in de beeldvorming en herinneringen aan de oorlog', Bibittheater Pasar Malam Besar, Den Haag, 14 juni.

– 'Het Indisch Knooppunt', Bibittheater Pasar Malam Besar, Den Haag, 18 juni.

– 'Het einde van Indië; Een compilatie uit ego-documenten', Presentatie in het kader van een drieluik 'Augustus zestig jaar geleden', Indische Zomer, Nutshuis, Den Haag, 28 augustus.

– 'Indië verteld; Resultaten van het SMGI-project', Het Indisch Huis, Den Haag, 18 september.

– (met Henk Schulte Nordholt) ‘Don’t forget to remember me; An audiovisual archive of everyday life in Indonesia in the 21st century’, Workshop ‘Rethinking Indonesian historiography’, Yogyakarta, 13 december.

G.P.A. Termorshuizen, Presentatie van Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmkronieken, Leiden, 13 mei.

– Lezing bij de verschijning van Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmkronieken, Het Indisch Huis, Den Haag, 29 mei.

– ‘Feiten en fictie rond de befaamde oplichtster Marietje van Oordt’ (1914-1930)’, Pasar Malam Besar, Den Haag, 11 juni.

– Toespraak ter gelegenheid van de opening van de Indische perstentoonstelling ‘Journalistiek in de Tropen’, Permuseum, Amsterdam, 27 juni.

– ‘Augustus zestig jaar geleden’, Samenstelling en presentatie van een drieluik, Indische Zomer, Nutshuis, Den Haag, 21, 25 en 28 augustus.

– ‘Herman Salomonson alias Melis Stoke aan het werk in Batavia’, Congres 35 jaar Studie Nederlands in Indonesië, Universitas Indonesia, Depok, 20 september.

– (samen met Gábor Pusztai) Lezing over Hongaarse schrijvers over Indië, Kaspar Karoli Reformatus (Universiteit), Budapest, 12 en 13 oktober.

– Colleges koloniale literatuur van de negentiende eeuw, Universiteit van Debrecen, 17-27 oktober.

– ‘Planters en alcohol; Leven in Deli’, Lezing Bronbeeksymposium van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde ‘Feesten in Indië’, Arnhem, 6 november.

R.G.Tol, ‘Naskah ilmiah dan keuntungan “second thought”’, Lezing Pelatihan dan Penelitian Sejarah, Jakarta, 18 januari.

– ‘From the first man on earth to a holy grave in Madello’, Lezing Association of Southeast Asian Studies in the United Kingdom, Exeter, 30 april.

– ‘KNAW and Islamic Studies’, Opening remarks conference ‘Islam in Indonesia; The Dissemination of Religious Authority in the 20th Century’, Bogor, 7 juli.

– ‘Adam, Hawa, raja, dan Islam di tanah Bugis; Versi naskah PNRI VT.139 Via’, Simposium Internasional Pernaskahan Nusantara dan Pagelaran Budaya khas Buton, Masyarakat Pernaskahan Nusantara, Buton, 5 augustus.

– ‘Vertalen Nederlands-Indonesisch’, Inleiding Vertaalseminar Nederlands-Indonesisch, Week van het Nederlands, Erasmus Huis, Jakarta, 23 september.

– ‘Libraries on fire; Indonesian traditional literatures’, Lezing Ubud Writers and Readers Festival, Ubud, 9 oktober.

– ‘Soundings from Sureq Galigo’, Lezing Ubud Writers and Readers Festival, Ubud, 9 oktober.

– ‘Bugis literature’, Lezing Rotary Club Bali, Ubud, 11 oktober.

– ‘Pelestarian Naskah di Indonesia’, Lezing Seminar Nasional Pelestarian Karya Pustaka Bangsa, Jakarta, 22 november.

Mediaoptredens

R.M.A.L. Hoeft, AVRO, 1 op de Middag, januari 2006 (radio)

– Wereldomroep, zomer 2006 (radio)

– TV West, zomer 2006

R. Jaffe, Radio Z86, programma: Perspektivo, Curaçao, 15 november

– Radio Hoyer 1, programma: Bario pa Bario, Curaçao, 20 november

58 | M. van Kempen: VPRO, OVT, 22 januari (radio)

G.A. van Klinken, Radiointerviews over situatie in Indonesië (meestal als Inside Indonesia editorial advisor), Radio Nederland Siaran Indonesia (eens per een of twee maanden), Deutsche Welle, Indonesian service (ongeregeld), Radio Singapore (ongeregeld).

– Radio Nederland Siaran Indonesia, Uitzending uit Indonesische ambassade Den Haag ter gelegenheid van Onafhankelijkheidsdag, 17 augustus

S. Koolhof, BBC Worldservice, Themauitzending naar aanleiding van Robert Wilsons theaterprogramma I La Galigo, december

H.A. Poeze, Radio Utan Kayu, Jakarta, juni

H.G.C. Schulte Nordholt, Interviews on political developments in Indonesia by BBC Radio (2 januari), BBC World Service (16 augustus), Wereldomroep (13 januari, 16 augustus), BNR Nieuwsradio (15 augustus), TrosNieuwsShow (18 juni)

Publicaties KITLV

KITLV Uitgeverij

- 200 Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in island Southeast Asia*, viii + 418 pp.
- 201 David Henley, *Fertility, food and fever; Population, economy and environment in North and Central Sulawesi, 1600-1930*, xii + 714 pp.
- 217 Adrian Vickers, *Journeys of desire; The Balinese Malat as text and history*, x + 386 pp.
- 221 Hotze Lont, *Juggling money; Financial self-help organizations and social security in Yogyakarta*, xiv + 292 pp.
- 222 Rajindra K. Puri, *Deadly dances in the Bornean rainforest; Hunting knowledge of the Penan Benalui*, xi + 408 pp.
- 225 Susan Rodgers, *Print, poetics, and politics; A Sumatran epic in the colonial Indies and New Order Indonesia*, x + 278 pp.
- 226 Han ten Brummelhuis, *King of the water; Homan van der Heide and the origin of modern irrigation in Siam*, xvi + 409 pp.
- 227 Toon van Meijl en Jelle Miedema (eds), *Shifting images of identity in the Pacific*, viii + 270 pp.
- 230 Jan Mrázek, *Phenomenology of a puppet theatre; Contemplations on the art of Javanese wayang kulit*, xx + 568 pp.
- 231 R.L. Wadley (ed.), *Histories of the Borneo environment; Economic, political and social dimensions of change and continuity*, 322 pp.

De Bibliotheca Indonesica werd uitgebreid met:

- 32 A. Teeuw en S.O. Robson, *Bhomāntaka; The death of Bhoma*, viii + 695 pp.

In de Boekerij 'Oost en West' werden uitgegeven:

K.J. Bostoën (red.), L. van Elstland, *Jan onder de deecken; Een Haarlemse 'klugt' geschreven te Batavia rond 1690*, 211 pp.

Rob Nieuwenhuys, *Sinjo Robbie; Nagelaten verhalen*, 120 pp.

Gerard Termorshuizen (red.), *Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmkronieken*, 140 pp.

Esther Captain, Maartje de Haan, Fridus Steijlen en Pim Westerkamp (red.), *De Indische zomer*

in Den Haag; *Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad*, 291 pp.

Bert Scova Righini, *Een leven in twee vaderlanden; Een biografie van Beb Vuyik*, xix + 573 pp.

Buiten serie verschenen:

J. Jansen van Galen, *Laatste gouverneur, eerste president; De eeuw van Johan Ferrier, Surinamer*, 100 pp.

Hieraan verscheen tevens een ongewijzigde tweede druk.

Hein Steinhauer, *Leerboek Indonesisch. Derde herziene druk*, 739 pp. met cd-rom.

Jaarverslag 2004 van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, 76 pp.

Samen met Walburg Pers werd uitgegeven:

60 | Marieke Brand, Henk Schulte Nordholt en Fridus Steijlen (red.), *Indië verteld; Herinneringen, 1930-1950*, 32 pp. met 2 cd-roms.

Als co-productie met Aprilis verscheen:

Gerda Theuns-de Boer en Saskia Asser, *Isodore van Kinsbergen (1821-1905); Fotopionier en theatermaker in Nederlands-Indië/Photo pioneer and theatre maker in the Dutch East Indies*, 295 pp.

In samenwerking met de Asian Studies Association of Australia werd uitgebracht:

Jemma Purdey, *Anti-Chinese violence in Indonesia, 1996-1999*, xv + 300 pp.

Samen met de National University of Singapore werd de uitgave verzorgd van:

Paul H. Kratoska, Remco Raben en Henk Schulte Nordholt (eds), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space*, xi + 326 pp.

Terance W. Bigalke, *Tana Toraja, a social history of an Indonesian people*, xxv + 395 pp.

Acht nieuwe titels werden gepubliceerd door KITLV-Jakarta in samenwerking met lokale uitgeverij:

Anwar, Dewi Fortuna, Hélène Bouvier, Glenn Smith, Roger Tol (ed.), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia; KITLV-Jakarta; LIPI; LASEMA-CNRS, xix + 467 pp.

Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier, Glenn Smith, Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia; KITLV-Jakarta; LIPI; LASEMA-CNRS, xviii + 416 pp.

James T. Collins, *Bahasa Melayu bahasa Dunia*. Jakarta: Yayasan Obor/KITLV-Jakarta, xix + 125 pp.

Kees van Dijk en Machasin, *Cleveringa lecture 4 December 2005, Universitas Indonesia, Depok*. Jakarta: KITLV-Jakarta, 26 pp.

Nyoman Manda, *Our sorrow in Kuta*. Gianyar: Pondok Tebawutu: Jakarta: KITLV-Jakarta, 76 pp. (Vertaling van: *Laraning carita ring Kuta*.)

Moechtar, *Multatuli; Pengarang besar, pembela rakyat kecil, pencari keadilan dan kebenaran*. Jakarta: Dunia Pustaka Jaya/KITLV-Jakarta, xiii + 242 pp.

Henk Schulte-Nordholt, *Outward appearances; Tren, identitas, kepentingan*. Yogyakarta: LkiS, xiv + 549 pp. (Vertaling van: *Outward appearances; Dressing state and society in Indonesia, 1997*.)

Susi Moeimam en Hein Steinhauer, *Kamus Belanda-Indonesia*. Jakarta: Gramedia Pustaka Utama/KITLV-Jakarta, xlvii + 1263 pp.

Zonder directe bemoeienis van KITLV-Jakarta verscheen:

Frits G.P. Jacquet, *Surat-surat adik R.A. Kartini*. Jakarta: Djambatan, xiv + 307 pp.

Periodieken

Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde. Deel 161, in 3/4 afleveringen, bevat 14 artikelen, 1 'review essay' en 61 boekbesprekingen. De omvang bedroeg 575 pp., de oplage 1.575 exemplaren. KITLV-Jakarta verzorgde voor verspreiding in Indonesië een nadruk van de BKL.

New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids. Jaargang 79, in twee afleveringen, met een omvang van 365 pp., bevat 7 artikelen, 4 'review articles' en 50 boekbesprekingen. Oplage 650 exemplaren.

61

Het Javaanse dorp op de Wereldtentoonstelling van Parijs uit 1889 (fotocollectie KITLV, 36 D-733)

Aanwinsten handschriften en archivalia

Aanwinsten Oosterse Handschriften en Archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

63

- Or 653 Collectie P.V. van Stein Callenfels, archeoloog en prehistoricus, houdende Javaanstalige teksten van volksverhalen, met notities en artikelen van derden, verslagen van vergaderingen en bijlagen. [1915] 1918-1937. Handschrift, typoscript, doorslag, druk.
Schenking Koninklijk Instituut voor de Tropen 36 omslagen
[Overzicht 109]
- Or 654 Collectie Karni betreffende zijn werkzaamheden als hoofd van de juridische afdeling bij het Indonesische Ministerie van Buitenlandse Zaken, als juridisch adviseur bij de diplomatieke vertegenwoordigingen van Indonesië in Europa, als lid van de Raad van Beheer van N.V. Gemeenschappelijke Mijnbouwmaatschappij Billiton. [1949] 1953-1957. Handschrift, typoscript, doorslag, stencil, druk.
Schenking R.S. Karni 42 omslagen
[Overzicht 110]
- Or 655 Arabisch- en Javaanstalig geschrift van onbekende auteur of auteurs, getiteld 'Muharaer', een compendium van Javaanse wetten, afgeschreven voor de Susuhunan van Surakarta. 1866. Handschrift.
Aankoop 1 band
N.B. Deze uitgave is een afschrift, door Bagus Yusuf, van de oorspronkelijke Muharaer of 'Mogharaer' die rond 1750 in opdracht van de VOC werd vervaardigd.
- Or 656 Boekschrijft met Indonesische en Javaanse populaire liedteksten, getiteld 'Boekoe Hiboeran', van onbekende auteur. Geïllustreerd. [Circa 1947]. Handschrift.
Aankoop 1 deel
N.B. De illustraties zijn in diverse technieken uitgevoerd. Ze zijn alle ondertekend met 'TRD'.

- Or 657 Atjehstalige Djuz, met een gedeelte uit de Koran, in Arabisch schrift; met een brief van Nja Sech aan Tjoet Ali Lam Oedjong over financiële zaken. [Circa 1880]. Handschrift.
Schenking M. Seldenrijk-van der Graaf 3 stukken
N.B. Deze Djuz bevat de Koranverzen 8, 6:111 tot en met 7:85. Het geschrift was in gebruik op de school te Blang Tamboe.
- N.B. Inliggend een verklarende brief van C. Snouck Hurgronje, 1907.
- 64 | Or 658 Atjehstalige Djuz, met een gedeelte uit de Koran, en een Atjehstalige sipheuet nabi betreffende de profeet Mohammed, in Arabisch schrift. [Circa 1880]. Handschrift.
Schenking M. Seldenrijk-van der Graaf 1 deel
N.B. Deze Djuz bevat de eerste 26 verzen van hoofdstuk 36 uit de Koran.
N.B. Zie Or 657 voor een verklarende brief van C. Snouck Hurgronje.
- Or 659 Javaanstalige Pawukon of almanak, vervaardigd in opdracht van J.E. Grieve, houthandelaar te Bodjonegoro. Geïllustreerd. [Circa 1890]. Handschrift.
Schenking J. Textor Grieve 1 deel

Aanwinsten Westerse Handschriften en Archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

- H 1388 Pensioenreglement van de Stichting Opbouwpensoenfonds in Batavia, met tabellen en een ingevuld inschrijfformulier. 1949-1950. Typoscript, stencil.
Schenking Koninklijk Instituut voor de Tropen 1 omslag
- H 1389 Eerste gedeelte van een verhandeling getiteld 'Beknopte aantekeningen over het eiland Bintang en eenige daartoe behorende eilanden' [van H.C. Steenhard, bestuursambtenaar te Tandjong Pinang, Riouw]. 1833. Handschrift.
Schenking L.A. Ocken 1 deel
N.B. Voor een volledige versie van deze verhandeling zie H 1266
- H 1390 Collectie J.W.C. Grootendorst, onderwijzer te Tjandi, Malang, Cheribon, Semarang en Zeist, bevattende brieven aan zijn vrouw A.F. Grootendorst-Post en hun twee dochters, betreffende onderwerpen van huiselijke en familiale aard; met brieven aan en van overige familieleden en vrienden.

- 1896-1938. Handschrift, typoscript, druk.
Schenking L. Backer 28 omslagen
[Overzicht 111]
- H 1391 Bestuursmemorie van de onderafdeling Teminaboean, Westelijk Nieuw-Guinea door J.J.W. Dubois, controleur. 1958. Typoscript, doorslag.
Schenking E. Dubois-Stumpf 1 deel
N.B. SMGI-respondentnummer 1120
- H 1392 Memorie van overdracht van de onderafdeling Hollandia, met ingeplakte foto's en bijlage met kaarten, door J.J.W. Dubois, onderafdelingschef. 1961. Typoscript, doorslag, fotokopie. | 65
Schenking E. Dubois-Stumpf 2 delen
N.B. SMGI-respondentnummer 1120
- H 1393 Correspondentie van de N.V. Technische Boekhandel H. Stam met het filiaal in Djakarta, de Technische Uitgeverij H. Stam, betreffende algemene en financiële zaken; met manuscripten van letterkundige en technische aard en van schoolboekuitgaven; met bijlagen. 1932-1957. Handschrift, typoscript, doorslag, druk, fotokopie.
Schenking EPN te Houten 35 omslagen
[Overzicht 112]
- H 1394 Verlofbrief voor A.J.D. Blom, onderwijzer bij de Kweekschool voor Inlandsche Onderwijzers te Oengaran; met kas- en boekingsstukken. 1920-1931. Handschrift, druk.
Schenking H.C. Bergers-Blom 24 stukken
- H 1395 Collectie T.W.G. Dames, ingenieur bij het Bodemkundig Instituut te Buitenzorg, met bodemkundige rapporten en kaarten van gedeelten van Java. [1937] 1938-1952, 1972. Typoscript, doorslag, stencil.
Aankoop 25 omslagen
[Overzicht 113]
- H 1396 Schrift met notulen van bijeenkomsten van een damesleesgezelschap te Bandjermasin. 1867. Handschrift.
Aankoop 1 stuk

Postkantoor (tweede van links) in Combé te Paramaribo, ca. 1895
(fotocollectie KITLV, 100546)

Lijst van schenkers

Personen en instellingen die in 2005 publicaties ten geschenke hebben gegeven aan de bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde.

A.W.Adam; F.Adeney-Risakotta; A.J. van Adrichem; B. Agerbeek; J. Arends; R. Baay; M. Baier; A.F. Bakti; Ch.S. Bamualim; M.M. Bando Putiah; M.W. Barwegen; M. Baud; K. Bergsma; L. Blussé; H. Boelaars; C. Boesen; P. Boomgaard; H. Borkent; P. Borschberg; C. Brakel-Papenhuyzen; S. Brata; A. Bright; A. de Bruijne; W. Buijze; J.N.F.M. à Campo; Cao Xuan Tu; V.M. Clara van Groenendael; F. Colombijn; H. Coomans; J. Coté; S.W. Couwenberg; R. Cribb; E. Dankmeijer; U.A. Darsa; C. van Dijk; J. Erkelens; J.P.T. Esperança; F. Fachruddin; R. Gill; L. Gill-Nagel; Chr. Gironde; A.J.F. Gogelein; M. Govaars-Tjia; A. Graf; R.G. Greve; J. van Griethuysen; B. ter Haar; K.A. Hadi; Hamdimukrie; E. Hazewinkel; M. Heestermans; D.E.F. Henley; B. Hidayat; R.M.A.L. Höfte; L. Hoetink-Espinal; H. Hoogendam; N.A. van Horn; B. Hudayana; M.N. Ichwan; E. Iragiliati; I.S. Ivanova; T. Janssen; R.E. Jordaan; F.C. Kamperveen; N.J.G. Kaptein; M. van Kempen; M. Klamer; G.A. van Klinken; H.A.J. Klooster; C.S.L. König; S. Koolhof; G.L. Koster; K. Kuiper; M. Lamper; L. van Leeuwen; E. van Leeuwen Boomkamp; F. Lequin; H. Liebner; E. Lieveeld; B.H.J. Litamahuputty; Liu Yan; M.I. Mahmud; S. Margana; C. Menting; N.R.L. Miedema; W. van der Molen; M. Moriyama; Mujiburohman; D. Mulder-Pluyter; Nasrullah; T.T.L. Ngo; L.N. Nisoni; N.D. Noordhoek; Noorhaidi; G.J. Oostindie; M. PaEni; M.J. Pattinama; A. Ploeg; H.A. Poeze; H. Poeze-Huisman; A. Poeze-Reuvers; V.A. Pogadaev; M.D.M. Polak; F. Pont-Peer; H.J.A. Promès; M.M. Purbo-Hadiwidjoyo; G. Pusztai; J. van der Putten; I. de Putter; N. Rahman; N.K. Ratna; P. Roeloffs; L. Ruijschoot; Md. Salleh Yaapar; A. Sangaji; B. van der Schoot; L. Schreiner; B.A. Schreuders; H.G.C. Schulte Nordholt; C. Schuurer; M. Seldenrijk-van der Graaf; M. van Selm; C. Sembodo; S. Siagian; B. Siahaan; J. Simonis; E. Spaan; K. Steenbrink; G.I.J. Steijlen; G.H. Stöve; W.A.L. Stokhof; Sudarmoko; Suryadi; H. Sutami; J.J.G. Syatauw; M.Z. Tadjoeiddin; Tariganu; G.J. Telkamp; W.B. van Tets; S.M.P. Tjondronegoro; M.A. Urbanus-Kamper; L. Verbeeck; S. Verbeek; J. Vernooy; E. de Vries; G.A. Wagey; H. Warnk; S. Wibawa; Widiyanto; S. Widiyosiswoyo; J. Widodo; M. Willé; P. Yampolsky; S.E. Yunanto

ABN Amro Bank, Amsterdam; Afrika Studiecentrum, Leiden; Amsterdam School for Social Science Research, Universiteit van Amsterdam; Angkor Project Office, Waseda University, Tokyo; Badan Riset Kelautan dan Perikanan, Departemen Kelautan dan Perikanan, Jakarta;

Center for Asia-Pacific Area Studies, Academia Sinica, Taipei; Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University; Centre for Documentation and Area-Transcultural Studies, Tokyo University of Foreign Studies, Tokyo; Centre for East and Southeast Asian Studies, Lund University; Chief Librarian, University of Malaya, Kuala Lumpur; Comite Dominion Status Nu, Rotterdam; Departemen Sosial, Jakarta; Department of East Asian Languages, Lund University; Department of History and Anthropology of Religions, Lund University; Directie Onderwijs, Oranjestad; Djambatan, Jakarta; Ecole française d'Extrême-Orient, Jakarta; Edmund A. Walsh School of Foreign Service, Asian Studies Program, Georgetown University; Faculteit Ruimtelijke Wetenschap, Universiteit Utrecht; Forest Watch Indonesia, Bogor; Freedom Institute, Jakarta; Fryske Akademy, Leeuwarden; GGD, Curaçao; Gronings Instituut voor Onderzoek van Onderwijs, Opvoeding en Ontwikkeling, Rijksuniversiteit Groningen; Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden), Vrije Universiteit Amsterdam; Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Projects Division Department of Languages and Cultures of Southeast Asia and Oceania, Universiteit Leiden; Indover Bank, Amsterdam; Institut Studi Agama Masyarakat dan Hak Asasi Manusia SAMHA, Yogyakarta; Institute for Research and Empowerment, Yogyakarta; Institute of Southeast Asian Studies, Singapore; Instituto do Oriente, Universidade Técnica de Lisboa; Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag; International Institute for Asian Studies, Leiden; International Research Institute for Advanced Buddhism, Soka University, Tokyo; Interseksi, Jakarta; Japan International Cooperation Center, Tokyo; Japanese Government Team for Safeguarding Angkor, Tokyo; Kagoshima University Research Center for the Pacific Islands, Kagoshima; Koninklijke Militaire Academie, Breda; LP3ES, Jakarta; Mapala UI, Depok; Masagena Press, Makassar; Missieprokuur Kapucijnen, Tilburg; National Museum of Japanese History, Chiba; National University of Singapore; Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, Amsterdam; Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek NWO, Den Haag; Neys-Van Hoogstraten Foundation, Den Haag; Ocan, Den Haag; Penerbit Lengge, Bima; Perpustakaan Nasional RI, Jakarta; Pusat Penelitian Kemasyarakatan dan Kebudayaan, Jakarta; Pusat Penelitian Sumberdaya Regional, Jakarta; Raad voor het Wetenschappelijk Onderzoek in het kader van Ontwikkelingssamenwerking, Den Haag; Research Institute for Languages and Cultures of Asia and Africa, Tokyo; Santo Niño de Ternate; Singapore University Press, Singapore; Staatsolie Maatschappij Bibliotheek, Paramaribo; Stichting Indisch Thee- en Familie archief Van der Hucht c.s., Renkum; Stichting Pelita, Den Haag; Stichting Peutjut Fonds, Doesburg; Stichting Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting, Rotterdam; Stichting Tong Tong, Den Haag; Stichting voor Wetenschappelijk Onderzoek van de Tropen, Den Haag; Summer Institute of Linguistics, Jakarta; Tabiki Productions, Paramaribo; Tokyo University of Foreign Studies, Tokyo; Uitgeverij Augustus, Amsterdam; Uitgeverij Leopold, Amsterdam; UNA, Curaçao; Universiteitsbibliotheek Leiden; Van Vollenhoven Instituut, Leiden; Wageningen University; Wageningen UR Library; Yayasan Adikarya IKAPI, Jakarta; Yayasan Obor Indonesia, Jakarta

Personen en instellingen die de verzamelingen van de afdeling Archief & Beeld met een schenking verrijkten.

C.B. Arriëns; M. Baier; M. Baud; H.C. Berger-Blom; O. Brocades Zaalberg; H. Bijlsma; S.J. Deetman-Westerhuis; E. Dubois-Stumpf; C. van Dijk; C. Fasseur; J. Gaynor; R.M.A.L. Höfte; A. Hoekstra; J.J.M. Hooghuis; H. van der Kamp; G. van Klinken; S. Koolhof; E. van Leeuwen Boomkamp; M.A. van der Marel-Frohwein; Gde Bayu Adhyasa Mayor; Th. van der Meij; M.G.M. Meijer; L.O.A. Moll; V. Monnickendam; G. Moran; D. Mulder-Pluijter; L. Nunes; J.F.A. Nuyens; L. Ocken; G. Oskamp-Schorfhaar; H. Plas; H.A. Poeze; H.J.A. Promès; Ajip Rosidi; B. Schmitz; H.G.C. Schulte Nordholt; M. Stegeman; G.I.J. Steijlen; W.A.L. Stokhof; J.E. Textor-Grieve; L. van Tongerloo; S.W. Verstegen; P. Vis-Pilon; J.G. Wildervanck; W. van Zanten.

69

Antiquariaat Kretschmar; Antiquariaat Minerva, Den Haag; H & W Company, Nigtevegt; INFID European Liaison Office, Brussel; Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam.

Externe commissies en redacties

70

P. Boomgaard

- Bijzonder hoogleraar Economische en Ecologische Geschiedenis van Zuidoost-Azië, in het bijzonder van Indonesië, aan de Faculteit der Sociaal-Culturele en Politieke Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam;
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Southeast Asia Research' (School of Oriental and African Studies (SOAS), Londen);
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Environment and History' (White Horse Press, Cambridge);
- Lid Consejo Asesor van het tijdschrift 'Revista Española del Pacífico' (Asociación Española de Estudios del Pacífico, Madrid);
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'European Journal of East Asian Studies' (Brill Academic Publishers, Leiden/Boston).
- Mentor in het project Towards a New Age of Partnership (TANAP), Leiden.
- Lid van het Steering Committee van het NIOD project Indonesia across Orders (Amsterdam).
- Lid van de Advisory Board voor de vierde conferentie van de European Society for Environmental History, te houden in 2007 te Amsterdam

C. van Dijk

- Hoogleraar in de Moderne Islam in Indonesië, Universiteit Leiden
- Lid Commissie van Advies Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Universiteit Leiden
- Penningmeester Interuniversitaire Commissie Cursus Indonesiëkunde
- Lid Coördinatorcommissie Vrije Studierichting Islamologie, Universiteit Leiden
- Voorzitter examencommissie opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië, Universiteit Leiden

D.E.F. Henley

- Book Reviews Editor, 'Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde'
- Member of Editorial Board, 'Itinerario; European Journal of Overseas History'
- Member of Editorial Board, 'Moussons; Recherche en sciences humaines sur l'Asie du Sud-Est'

R.M.A.L. Hoefte

- Foreign Correspondent ‘Handbook of Latin American Studies’, Library of Congress, Washington DC
- External examiner Caribbean Studies, London Metropolitan University
- Redactielid ‘Oso, tijdschrift voor Surinamistiek’
- Lid jury NALACS Scriptieprijs

R. Jaffe

- Bestuurslid NALACS

M. van Kempen

- Redactielid ‘Oso, tijdschrift voor Surinamistiek’
- Redacteur Portal Koloniale Letteren
- Coördinator Suriname-werkgroep Digitale Bibliotheek Nederlandse Letteren, Leiden
- Adviseur project Anansi in Nederland
- Adviseur festival Winternachten

G. van Klinken

- Editorial advisor, and board member, ‘Inside Indonesia magazine’
- Gast docent, geschiedenis, Utrecht Universiteit

G.J. Knaap

- Secretaris Stichting International Maluku Research Council
- Lid van Coördinatiecommissie van het research project: The Java Sea in an Age of Transition 1870-1970
- Adviseur Pusat Kajian Sejarah dan Budaya Maritim Asia Tenggara te Semarang
- Lid Begeleidingscommissie van het project Bronnen betreffende de Midden-Molukken in de negentiende eeuw
- Mentor van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)
- Lid Programmacommissie van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)
- Lid Commissie van Advies van de Stichting Vrienden van Linggadjati

S. Koolhof

- Penningmeester Oosters Genootschap in Nederland
- Projectadviseur ‘La Galigo Theatre Project’ van Robert Wilson en Rhoda Grauer

G.J. Oostindie

- Hoogleraar Antropologie en Comparatieve Sociologie van het Caraïbisch gebied, Universiteit Utrecht (deeltijd)
- Editor, ‘New West Indian Guide’
- Voorzitter Wetenschappelijke Commissie Geschiedschrijving ‘Vijftig jaar Molukkers in Nederland’ (Moluks Historisch Museum/ ministerie van Justitie)
- Voorzitter Begeleidingscommissie ‘The Atlantic World and the Dutch, 1500-2000’ (KITLV)

- Lid Advisory Board, Centre for Caribbean Studies, University of Warwick
- Lid Advisory Board, Nationaal Archeologisch Antropologisch Museum, Curaçao N.A.
- Lid Advisory Board, 'Pensamiento Proprio; Revista Bilingüe de Ciencias Sociales del Gran Caribe'
- Lid bestuur Centre for Holocaust and Genocide Studies (Universiteit van Amsterdam/ KNAW)
- Lid bestuur Centrum voor Migranten Geschiedenis
- Lid bestuur WOTRO-NWO
- Lid Comité van Aanbeveling 'De Indische Zomer', Den Haag
- Lid Congrescommissie Zilveren Regeringsjubileum Koningin Beatrix
- Lid Digitale Expertise Netwerk DENK, vervolgens Informatie & Auto-matisering (KNAW)
- Lid Onderzoeksschool CERES
- Lid Programmacommissie Scientific Programme Indonesia – the Netherlands SPIN (KNAW)
- Lid stuurgroep onderzoeksprogramma 'Van Indië naar Indonesië' (NIOD)

H.A. Poeze

- Lid Editorial Board Southeast Asia Publications Series, Asian Studies Association of Australia

R.L. Robson

- Redacteur 'SEALG News'

H.G.C. Schulte Nordholt

- Bijzonder hoogleraar Aziatische Geschiedenis, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Redacteur Indische Bibliotheek, Walburg Pers Zutphen
- Coördinator Dutch-Indonesian research programme 'Indonesia in Transition' (KNAW)
- Lid Advisory Board Van Vollenhoven Instituut, Leiden
- Lid Onderzoeksschool ASSR, Universiteit van Amsterdam

G.I.J. Steijlen

- Secretaris Vereniging Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde
- Coördinator Samenwerkingsverband Mondelinge Geschiedenis Indonesië
- Lid Adviesraad Stichting De Indische Zomer
- Lid Klankbordgroep 'Virtueel Indië' project Pelita
- Voorzitter Klankbordgroep 'Afscheid van Indië' project Nationaal Archief
- Adviseur Oral History project Oorlogs en Verzetsmuseum Rotterdam
- Voorzitter Vereniging van Vrienden van het Moluks Historisch Museum

G.P.A. Termorshuizen

- Bestuurslid van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde
- Redacteur 'Indische Letteren', tijdschrift van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde

- Lid adviesraad De Indische Zomer, Den Haag
- Lid adviesraad Indische-perstentoonstelling, Permuseum Amsterdam

R.G. Tol

- Lid Commissie van advies in Indonesië van het onderzoeksprogramma ‘Van Indië tot Indonesië’ (NIOD)
- Secretaris Academy Professorship Indonesia (KNAW-AIPI)
- Bestuurslid en voorzitter sectie publicaties Asosiasi Tradisi Lisan
- Eindredacteur ‘Seri Tradisi Lisan Nusantara’
- Redacteur ‘Manuscripta Indonesica’
- Redacteur ‘Warta ATL’
- Lid Adviescommissie Bibliotheek Erasmushuis

De Semeroe in het Tenggergebte, ca. 1910 (fotocollectie KITLV, 43020)

Financieel overzicht

Exploitatie t/m 31-12-2005			Bedragen in
	Realisatie t/m 31-12-2005	Budget t/m 31-12-2005	Realisatie t/m 30-12-2004
Baten			
Bijdrage OC&W	2.993.700	2.921.300	2.796.840
Overige bijdragen	637.147	434.704	319.818
Opbrengst contractprojecten	3.492	0	0
Overige opbrengsten	339.673	243.200	264.509
Totaal Baten	3.974.011	3.599.204	3.381.167
Lasten			
Personeelskosten salarisadministratie	2.284.504	2.235.902	2.099.139
Personeelskosten financiële administratie	240.297	387.708	342.513
Afschrijvingskosten	81.679	86.200	78.515
Huisvestingskosten	128.827	87.000	54.955
Beheerskosten	738.429	605.194	549.444
Kosten inventaris en apparatuur	53.999	63.000	73.895
Reis-, verblijf- en vervoerskosten	66.200	63.254	62.477
Advieskosten	6.646	2.504	40.946
Overige kosten aan derden	95.728	2.200	1.311
Overige materiële kosten	6.114	13.500	32.446
Interne doorberekeningen	0	0	0
Inkopen	23.548	0	0
Totaal Lasten	3.678.875	3.546.462	3.335.641
Resultaat	295.136	52.742	45.526

Jaarverslag

2005

Koninklijk Instituut
voor Taal-, Land- en Volkenkunde
Royal Netherlands Institute of Southeast Asian
and Caribbean Studies

Het KITLV is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Het jaarverslag 2005 en een bekorte Engelstalige versie zijn te raadplegen op de KITLV-website: www.kitlv.nl

Inhoud

Inleiding 7

Afdelingen 13

Vereniging KITLV 35

Bijlagen

1 – Commissies 39

2 – Personeel 40

3 – Publicaties en voordrachten personeel 43

4 – Publicaties KITLV 59

5 – Aanwinsten handschriften en archivalia 63

6 – Lijst van schenkers 67

7 – Externe commissies en redacties 70

8 – Financieel overzicht 75

6 | Het KITLV heeft tot doel het verzamelen en toegankelijk maken van boeken en andere documenten, het verrichten en stimuleren van onderzoek en het publiceren van boeken en periodieken op het gebied van de geestes- en menswetenschappen betreffende Zuidoost-Azië en Oceanië, in het bijzonder Indonesië, en het Caraïbisch gebied. Het Instituut heeft zijn hoofdvestiging in Leiden en daarnaast een vestiging in Jakarta.

Inleiding

Voor het KITLV stond het jaar 2005 enerzijds in het teken van de start van een reeks nieuwe projecten, anderzijds van discussies over de organisatie en het functioneren van het instituut. Er is alle aanleiding met tevredenheid terug te kijken op het afgelopen jaar.

In de laatste maanden van 2004 werd aan het instituut een viertal subsidies toegekend, die in het verslagjaar tot de daadwerkelijke start van nieuwe projecten leidde. In twee gevallen ging het om nieuwe, door NWO-Geesteswetenschappen gefinancierde onderzoeksprojecten. Het sociaal-historisch onderzoek naar het twintigste-eeuwse Suriname, getiteld 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic society' ging van start met de benoeming van twee postdocs. Het tweede project, 'Bringing history home; Postcolonial identity politics in the Netherlands' is een gezamenlijk project van drie KNAW-instituten: het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Meertens Instituut en het KITLV. Aan elk van de drie instituten werd een postdoc aangesteld.

Daarnaast werden twee door de Stichting 'Het Gebaar' gefinancierde projecten gestart. Het project 'Indisch Knooppunt' is gericht op het opsporen, inventariseren en laagdrempelig toegankelijk maken van bronnen uit en over de Indische geschiedenis, en het door middel van oral history creëren van een nieuwe bron over het georganiseerde Indische leven in Nederland. Hieraan zal op de KITLV-website een interactieve dimensie worden gegeven. Voor dit project werd een medewerker benoemd. Tevens werd een begin gemaakt met het project ten behoeve van de verdere ontsluiting en digitalisering van de fotocollectie. Voor dit door 'Het Gebaar' gefinancierde project werden twee medewerkers aangetrokken.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken financierde uit het HGIS-programma (HGIS = Homogene Groep voor Internationale Samenwerking) de uitbreiding van de in 2004 gestarte identificatiemissie 'The Atlantic World and the Dutch, 1500-2000'. De voorlopige versie van de voor dit project ontwikkelde website werd in het najaar open gesteld.

Naast deze extern gefinancierde nieuwe projecten in de sfeer van collectievorming en onderzoek werden in alle afdelingen lopende werkzaamheden voortgezet. Hierover wordt uitvoerig bericht. Enkele zaken verdienen het hier reeds summier te worden vermeld; in de kaders van dit Jaarverslag komen zij uitvoeriger aan de orde. Zij verschaffen een staalkaart van de activiteiten van het instituut op het gebied van beheer, onderzoek, publicatie en het toegankelijk maken van de collecties. In die laatste categorie valt de digitalisering van vijftig jaargangen van de 'Bijdragen tot de Taal-, Land en Volkenkunde' en vijftientwintig jaargangen van de 'Nieuwe West-Indische Gids'. Deze zijn nu, volledig doorzoekbaar, beschikbaar voor iedere belangstellende. De unieke collectie Sino-Maleise literatuur, die de Bibliotheek beheert, is gemicrofilmd, waarmee het behoud van deze kwetsbare boekjes voor langere tijd is gewaarborgd. De 'bestseller' van de Uitgeverij vormde de publicatie van de opgetekende herinneringen van Johan Ferrier, die zijn stempel drukte op de geschiedenis van Suriname in de vorige eeuw. Naar de vorm was 'Indië verteld' anders, met twee cd-roms waarop deelnemers aan het interviewproject van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië over hun ervaringen uit de jaren 1930 tot 1950 vertelden. Over het afgeronde onderzoek van David Henley en Gerry van Klinken – het eerste gepubliceerd, het tweede ter perse – wordt ook meer verteld.

De in 2004 gestarte discussie over organisatorische veranderingen van het instituut werden voortgezet en leidde uiteindelijk tot een formele, door de KNAW aan de directie gemandateerde reorganisatie. Eind 2005 stemde de directeur in met het door de projectleider opgestelde reorganisatieplan. De Onderdeelscommissie van het KITLV – onderdeel van de Ondernemingsraad van de KNAW – adviseerde uiteindelijk onder enig voorbehoud positief over het plan. De nieuwe organisatiestructuur zal per 1 februari 2006 worden geïmplementeerd.

In de nieuwe structuur zal het instituut drie Leidse hoofdafdelingen hebben, namelijk Collecties, Onderzoek en Uitgeverij. De vierde afdeling, op afstand, is KITLV-Jakarta. Het managementteam bestaat uit de directeur, de vier afdelingshoofden en de administrateur-beheerder. Hiermee is de structuur aanzienlijk vereenvoudigd ten opzichte van de eerdere situatie, waarin er vijf Leidse afdelingen en daarmee afdelingshoofden waren: Archief & Beeld, Bibliotheek, Caraïbische Studies, Onderzoek en Uitgeverij. De missie van het instituut blijft onveranderd, zowel waar het gaat om de drie hoofdtaken als om de twee regionale aandachtsgebieden. Dit laatste komt duidelijk tot uiting in de enkele jaren geleden gekozen Engelstalige benaming van het KITLV: Royal Netherlands Institute for

Southeast Asian and Caribbean Studies. Om de aandacht voor Caraïbische studies te waarborgen is een afdelingsoverschrijdend Expertisecentrum Caraïbische Studies ingesteld.

De aanleiding voor de reorganisatie lag niet in problemen, maar werd met het oog op de toekomst genomen. Getuige twee opeenvolgende externe evaluaties (1994 en 1999) en de reputatie van het instituut binnen en buiten de Akademie kan het KITLV met reden betiteld worden als een goed functionerend instituut met een heldere missie. Niettemin maakten veranderingen binnen het instituut en in zijn institutionele omgeving bezinning op een beperkte reorganisatie nodig. Het ging daarbij om verschuivingen binnen de missie van het instituut, in het bijzonder versterking van het onderzoek; nieuwe eisen van de gebruikers van de collecties; de ambitie een web-based expertisecentrum te zijn; overwegingen van efficiency; en de steeds competitiever omgeving. Van de reorganisatie werd een vergroting van slagvaardigheid en efficiency verwacht.

De keuze voor deze nieuwe structuur werd niet lichtvaardig gemaakt. Er werd hierover diepgaand overlegd met de Akademie, de wetenschapscommissie en het bestuur van de Vereniging KITLV, maar vooral met de betrokken afdelingshoofden, de Onderdeelscommissie en het personeel van het instituut. Onvermijdelijk riep de reorganisatie regelmatig onrust en ook onvrede op. Met de besluitvorming eind 2005 kon deze discussie eindelijk worden afgesloten. De reorganisatie zal budgetneutraal verlopen en er zullen geen ontslagen vallen.

In het najaar werd het KITLV geëvalueerd door een internationale wetenschappelijke commissie, ingesteld door de KNAW en voorgezeten door prof.dr. Frans Hüsken. Deze reguliere evaluatie volgde op de evaluaties van 1999 en 2004, waarbij het oordeel van de commissie steeds uitgesproken positief was. De commissie legde site visits af in Jakarta en Leiden.

Ter voorbereiding van de evaluatie publiceerde het instituut een zeer uitvoerige zelfevaluatie, *Deep roots, maturing shoots*. In dit rapport komen alle aspecten van het werk van het KITLV uitvoerig aan de orde. Daaruit blijkt dat het budget van het KITLV tussen 1999 en 2005 met bijna vijftig procent toenam. Deze groei vloeide voort uit de verhoging van de KNAW-bijdrage, aanmerkelijke successen bij het werven van externe fondsen en verbetering van de verkoopcijfers van de Uitgeverij. Het aandeel van het onderzoek in het totale budget nam toe van zeven tot twintig procent. In bijgaand kader is de slotbeschouwing van de zelfevaluatie integraal overgenomen.

Afgaande op de eerste presentatie bij de afsluiting van de site visit in Leiden lijkt

All through the colonial period, the legitimacy of KITLV was more or less self-evident. In contrast, the postwar, postcolonial era presented us with new challenges. We had to change with the times – and this is indeed what we have managed to do. KITLV emerged as one of a limited number of prominent institutions of area studies all over the world. As such, the institute became increasingly professional, acquiring a strong international reputation way beyond its original colonial roots.

As the legitimacy of area studies increasingly became a subject of scholarly debate in the 1990s, and the number of university staff and students in our fields sharply decreased, we have had to face yet another challenge. Much of the recurrent criticism on area studies is legitimate. The field of area studies has often suffered from narrow-mindedness indeed. Few serious scholars today will refute the necessity to study any specific geographical area from a truly interdisciplinary and comparative perspective. Yet even while we rethink the groundings of area studies, we are convinced that local knowledge – our *raison d'être* – is a prerequisite for serious interdisciplinary and comparative area studies. Luckily, this awareness seems to be making a comeback in academia.

When it comes to influencing the coming and going of these debates over the groundings and legitimacy of area studies, our own agency is limited. We do have proven though to be proficient in weathering such challenges. Indeed, our postwar history is one of ambition, persistent consolidation and growth. We implemented many innovations in our collections and Press while adhering to the highest standards. We finally developed our own research capacity to the point that now we are a serious international player. It is particularly in the latter field that we face major challenges – not the least being the need to keep clear from a narrow-minded approach to area studies.

Our ambition is to maintain the outstanding international repute of our collections and our Press, and to acquire a similar standing in the one field where we are relatively new, research. This ambition implies that we aim to be a far more dynamic institution in ten years' time than we were a decade ago.

Over the past few years, many innovative decisions have been made and have been implemented or are being implemented at this moment. We find the organization is on a steady course towards more flexibility while maintaining its high quality and productivity standards. Our major challenge for the next few years is to see to it that these innovations will indeed become firmly grounded in our work. We will invest the appropriate time in monitoring change, assessing which measures do bear fruit and which do not. For the possible latter cases, we will reformulate our policies. The next mid-term self-evaluation, in 2008, will be an appropriate, but certainly not the first or only occasion to establish where we succeeded and where we need to further rethink our policy.

In sum, we think KITLV is on track. We nurture our firm roots – our long-standing expertise and international reputation when it comes to our collections and Press. And we work equally hard to let our new shoots – particularly our research – thicken and mature. Hence the title of this self-evaluation report: Deep roots, maturing shoots.

het oordeel van de commissie zeer gunstig te zullen zijn. Nadere berichtgeving en reflectie hierover dienen natuurlijk echter te wachten tot het jaarverslag over 2006.

De financiële situatie van het KITLV is goed en het beheer solide, zoals blijkt uit het financieel overzicht dat in het jaarverslag is opgenomen.

Met het overleg tussen de KNAW, het KITLV en de Universiteit Leiden over de huisvestingssituatie werden enige vorderingen gemaakt. Een definitieve regeling van de voorwaarden waaronder de universiteit het KITLV huisvest laat nog op zich wachten. Hierdoor is ook de voorgenomen uitbreiding van de huisvesting – noodzakelijk gezien het urgente tekort aan kantoor- en depotruimte – nog steeds niet ter hand genomen. Wel is nu eindelijk de fase bereikt waarin het voorbereidende overleg met de gemeente Leiden kan worden gestart. In afwachting van concrete resultaten moest de kantine tot een onderzoekersruimte worden omgebouwd en werd de tijdelijke opslag buiten het instituut voorbereid van weinig geraadpleegde en niet tot de kernverzameling behorende delen van de collectie.

Sinds de overgang naar de KNAW in 2001 is het KITLV steeds meer geïntegreerd binnen de Akademie. Zoals ook in Deep roots, maturing shoots werd aangegeven heeft het instituut welgevaren bij deze statusverandering. Het overleg met de directie van de KNAW verloopt in de regel uitstekend. Anderzijds moet worden opgemerkt dat de directe contacten met het Trippenhuis, waar de KNAW zetelt, beperkt zijn tot een handjevol KITLV'ers. Het overleg van de directie met de door de Akademie ingestelde wetenschapscommissie onder voorzitterschap van prof.dr. Vincent Houben verliep ook in het afgelopen jaar uitstekend.

Hetzelfde kan worden gezegd over de samenwerking met het bestuur van de Vereniging KITLV. Opmerkelijk is dat in het afgelopen jaar, tegen de trend van de afgelopen jaren, het ledental aanmerkelijk steeg. Dat deze stijging te danken is aan een groeiend aantal leden met een Caraïbische belangstelling komt wel weer overeen met het beeld van de laatste jaren.

Tot groot genoegen van de leden en het personeel van het KITLV deed H.K.H. prinses Máxima der Nederlanden weten bereid te zijn beschermvrouwe van de Vereniging KITLV te worden, als opvolgster van haar in 2002 overleden schoonvader Z.K.H. prins Claus der Nederlanden. Elders in dit jaarverslag wordt afzonderlijk verslag gedaan van het reilen en zeilen van de Vereniging.

J.C. Baud, voormalig gouverneur-generaal van Nederlands-Indië en medeoprichter van het KITLV, waarschijnlijk tijdens zijn lidmaatschap van de Tweede Kamer te Den Haag (fotocollectie KITLV, 43074)

Afdelingen

Archief & Beeld

13

De belangrijkste gebeurtenis van 2005 was het besluit genomen in het stafoverleg van 17 mei om door middel van een reorganisatie de afdelingen Archief & Beeld, Bibliotheek en Caraïbische Studies samen te voegen. Aangezien de reorganisatie in de eerste weken van 2006 zijn beslag zal krijgen is dit het laatste jaarverslag van de afdeling. In de loop der tijd heeft de afdeling verschillende namen gehad. Het eerste volledige jaarverslag dateert van 1964. Op 6 december 2005 werd het laatste afdelingsoverleg gehouden.

Op 1 maart ging, na een relatief korte voorbereidingstijd, het door de Stichting 'Het Gebaar' gesubsidieerde project 'Nederlands-Indisch Fotoarchief' van start. Dit project beoogt in vier jaar tijd de achterstand bij de historische fotoverzameling van het Instituut aan te pakken. De circa honderduizend nog niet behandelde afdrucken en negatieven zullen worden beoordeeld op hun documentaire waarde. De afbeeldingen die ten opzichte van de huidige fotocatalogus van het Instituut een toegevoegde waarde bezitten zullen worden gedigitaliseerd en door middel van een voorlopige beschrijving in de catalogus worden opgenomen. In het kader van dit project zal de fotocatalogus qua gebruikersvriendelijkheid worden verbeterd en zal er in 2008 een fotoboek verschijnen met de belangrijkste 'vondsten'.

De selectie en voorlopige beschrijving van 'Nederlands-Indisch Fotoarchief' geschieden deels door vast personeel en deels door tijdelijk personeel. De voor dit project vrijgemaakte vaste medewerkster was Liesbeth Ouwehand, die per 1 januari werd benoemd in de vacature medewerkster topografisch-historische atlas. Ouwehand was al eerder aan de afdeling verbonden geweest. Zij assisteerde het afdelingshoofd, Gerrit Knaap, in belangrijke mate bij de voorbereiding en de uitvoering van het project. Per 1 april werden twee projectmedewerksters benoemd: Debbie Wilken en Josefien Schuurman. In 2005 werden 14.430 afbeeldingen geselecteerd en voorlopig beschreven. Het ging hier om foto's in albums. Van dit aantal zijn er inmiddels 7.508 door de firma X-Cago gedigitaliseerd. Ook de

software voor de verbeterde catalogus is ontwikkeld. Helaas kon deze gedurende 2005 nog niet in bedrijf worden gesteld.

De verzamelingen werden wederom door schenking en aankoop aanmerkelijk uitgebreid. Een belangrijke schenking dit jaar was die van prof.dr. M. Baud van twee foto's van J.C. Baud, een van de oprichters van het KITLV. Ook de schenkingen van mevrouw M. van der Marel-Frohwein van foto's betreffende Jambi en die van J.E. Textor Grieve van een Javaanse pawukon (almanak) mogen bijzonder worden genoemd. Het INFID European Liaison Office te Brussel schonk zijn archief aan het KITLV. De kerncijfers van het reeds ontsloten deel van de verzamelingen ontwikkelden zich als volgt:

14

verzamelingen	2004	2005
Oosterse handschriften per 31/12	652	659
waarvan nieuwe nummers	8	7
vervaardigde inventarislijsten	1	2
Westerse handschriften per 31/12	1.387	1.396
waarvan nieuwe nummers	15	9
vervaardigde inventarislijsten	0	0
Kaarten en atlassen per 31/12	14.495	14.559
waarvan nieuwe nummers	95	64
Prenten en tekeningen in digitale catalogus per 31/12	3.990	3.992
waarvan nieuwe nummers	3	2
Foto's in digitale catalogus per 31/12	38.245	39.018
waarvan geheel nieuwe nummers	679	773
Audio-visuele programma's per 31/12	2.139	2.492
waarvan nieuwe nummers	232	353
waarvan alleen geluid	682	769
waarvan beeld en geluid	1.457	1.723

Het aantal bezoekers van de studieruimte groeide enigszins tot 900 (2004: 862). Het aantal raadplegingen van digitaal ontsloten foto's, prenten en tekeningen via het internet steeg tot 23.012 (2004:20.357). De website van het VOC-Kenniscentrum voorzag nog steeds in een grote behoefte met 72.288 raadplegingen (2004:65.764). Het aantal bezoeken aan de internet-catalogus van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië (SMGI) is dit jaar voor het eerst gemeten: 1.578 raadplegingen. De afdeling stelde voor bijzondere gasten van het Instituut regelmatig documenten tentoon en leende ook enkele keren voor tentoonstellingen aan derden stukken uit. Belangrijk waren de bijdragen aan de

Indonesia-tentoonstelling in de Nieuwe Kerk te Amsterdam en de Van Kinsbergen-tentoonstelling in Huis Marseille, eveneens in Amsterdam. Het was mede te danken aan het onderzoek in de relatief goed ontsloten fotoverzameling van het Instituut dat het bij de laatstgenoemde tentoonstelling uitgebrachte boek een co-productie van KITLV Press en Uitgeverij Aprilis is geworden.

Op 21 oktober 2005 organiseerde de afdeling in samenwerking met de Bibliotheek in het kader van de WetenWeek, de landelijke activiteit waarbij instellingen van wetenschap en techniek hun poorten openen voor een breder publiek, een middag over 'Techniek in de Nederlandse Koloniën'. Lezingen werden verzorgd door Knaap (KITLV) over stoomkracht in Nederlands-Indië, door Susi Moeimam (KITLV) en Hein Steinhauer (Universiteit Leiden) over Nederlandse technische termen in het Indonesisch, door Wim Ravesteijn (Technische Universiteit Delft) over irrigatie in Nederlands-Indië en door Wim Hoogbergen (Universiteit Utrecht) over de aanleg en exploitatie van plantages in Suriname. Daarna was er een uitgebreide tentoonstelling over het thema van de middag in de leeszalen van de Bibliotheek, samengesteld op basis van de collecties van het KITLV. Schuurman vervulde een belangrijke rol bij de coördinatie van de middag.

15

Bibliotheek

Aan het eind van het verslagjaar heeft het aantal titels in de collectie van de Bibliotheek de driehonderdduizendgrens overschreden. Dit is een zeer heuglijk feit dat echter ook een schaduwzijde kent: hoe en waar al deze publicaties op te slaan? De ruimteproblematiek wordt zeer urgent en in 2006 zal de magazijnruimte geheel zijn gevuld. Onvermijdelijk zullen delen van de collectie extern geplaatst moeten gaan worden. Daarvoor zijn inmiddels voorbereidende werkzaamheden gestart. Hoewel het meest urgent dient naast de opslagproblemen ook de toegenomen druk op de medewerkers van de Bibliotheek te worden gesignaleerd. In de laatste drie jaar is het aantal aanwinsten met rond de twintig procent gestegen; door de grote inzet van de medewerkers zijn die grotendeels binnen redelijke tijd verwerkt en gecatalogiseerd. De grenzen van de verwerkingscapaciteit lijken echter in zicht.

Gedurende het verslagjaar eisten ook een aantal niet-reguliere activiteiten veel aandacht. Het complexe Metamorfozeproject ter conservering van de collectie Sino-Maleise literatuur is succesvol afgerond door met name de inzet van Inge Tromp, Alfred Schipper, Nico van Rooijen en Nico Noordhoek. Vooral Noordhoek

en de leeszaalmedewerksters Josephine Schrama en Rini Hogewoning hebben grote inspanningen moeten leveren voor een soepele overgang naar het nieuwe lokaal bibliotheekstelsel (LBS4).

Twee ingrijpende veranderingen, de door de directeur ingezette reorganisatieplannen die begin 2006 hun beslag zullen krijgen en de door de KNAW ingevoerde nieuwe functiewaardering UFO veroorzaakten naast onzekerheid voor de medewerkers ook enige onrust.

16 | In totaal werden 9.557 titels aan de bibliotheekcollectie toegevoegd (2004:10.745). Door de Bibliotheek werden 4.478 titels verworven (2004:4.653), waarvan 1.058 betreffende Caraïbische studies (2004:1.020) en 5.079 door de Vertegenwoordiging Indonesië (2004:6.092; waarvan 664 vanwege het Malaysian Resource Center (2004:299)) en de Filippina via de Library of Congress 360 (2004:603). De totale collectie van de Bibliotheek bedroeg ultimo 2004 300.857 titels, waarvan 13.446 tijdschrifttitels (1.043 lopende abonnementen).

Er werden in totaal 14.568 titels ingevoerd in het GGC (2004:18.279). Van de invoer hadden 10.691 titels betrekking op boeken en tijdschriften (2004:11.778) en 3.289 betroffen artikelen (2004:3.006). In totaal werden 15.997 records toegevoegd aan de OPC (2004:27.807). Voor de Southeast Asian Serials Index (SASI), een samenwerkingsproject met de Australian National University (ANU) Library werden door Noordhoek offline 643 door de VI vervaardigde SASI-records ingelezen (2004:3.495). Door de Bibliotheek, in dit geval de documentalisten en een aantal titelbeschrijvers, werden 809 (2004:786) beschrijvingen met trefwoorden aangeleverd. Voor Excerpta Indonesica werden 473 abstracts toegevoegd aan de OPC (2004:470).

Bij boekbinderij Van Dijk werden 552 delen ingebonden (2004:627). De magazijnmedewerkers bonden 881 delen in (2004:751).

Door de leeszaalmedewerkers werden 338 interbibliothecaire uitleningen verzorgd (2004:337) en werden 28 titels bij andere bibliotheken geleend (2004:68). Het aantal bezoeken bedroeg 11.184 en bleef ongeveer gelijk ten opzichte van het vorige jaar (2004:11.139). Het aantal nieuwe gebruikers (513) steeg (2004:463). Het aantal aanvragen steeg eveneens tot 27.010 (2004:25.225) evenals het aantal uitleningen dat 24.404 bedroeg (2004:22.927). Het aantal verlengingen steeg sterk tot 24.831 (2004:14.675) en er werden 5.129 rappels verzonden (2004:5.217)*. Door de baliemedewerkers werden 3.864 banden verkort

* In verband met de overgang naar het nieuwe bibliotheekstelsel is de telling verricht tien dagen voor het einde van het jaar waardoor de cijfers betreffende aanvragen, uitleningen en verlengingen een lichte afwijking naar beneden te zien geven.

ingevoerd en van barcodelabels voorzien (2004:3.920); dit betreft eenmalige handelingen met betrekking tot oudere tijdschriftenbanden. Zij ontvingen en beantwoordden vele vragen die per e-mail of telefoon werden gesteld.

In onderstaande tabel zijn de verhoudingen tussen de grootheden acquisitie, collectie, invoer OPC, en totaal OPC zichtbaar gemaakt.

	Acquisitie (titels)	Collectie (titels)	Invoer OPC (records)	Totaal OPC (records)
t/m 1996		221.451	530411	205.328
1997	11.909	233.360	21.680	227.008
1998	7.108	240.468	14.854	241.862
1999	7.512	247.980	13.956	255.818
2000	7.529	255.509	11.332	267.150
2001	7.148	262.657	21.542	288.692
2002	8.328	270.985	15.089	303.781
2003	9.570	280.555	28.002	331.783
2004	10.745	291.300	27.807	359.590
2005	9.557	300.857	15.997	375.587

Dit jaar werd de evaluatie van de KITLV-thesaurus voortgezet. Met behulp van de in het voorgaande jaar in gebruik genomen nieuwe thesaurusprogrammatuur (Multites) is medio 2005 een nieuwe online-thesaurus op de website opgenomen. Deze online-thesaurus maakt het de gebruikers mogelijk om met één klik automatisch vanuit de thesaurus een zoekactie te starten in de online-catalogus van de Bibliotheek. De herziening van de thesaurus per descriptorgroep is voortvarend ter hand genomen. Er zijn inmiddels vier descriptorgroepen herzien en de overige zullen in 2006 volgen.

Nadat in 2004 reeds was duidelijk geworden dat het besluit van de Universiteitsbibliotheek Leiden (UBL) over te gaan naar een nieuw bibliotheekstelsel ingrijpende gevolgen zou hebben voor de Bibliotheek – de jarenlange samenwerking op het gebied van technisch en softwarematig onderhoud van ons lokaal bibliotheekstelsel (LBS) moest worden beëindigd – zijn besprekingen met OCLC Pica aan het begin van het verslagjaar in een stroomversnelling geraakt. OCLC Pica heeft een voorstel gedaan tot ‘hosting’ van het KITLV LBS tegen voor

de Bibliotheek budget-neutrale voorwaarden. OCLC Pica heeft tot december de bij de i-Groep geplaatste server op afstand onderhouden en in diezelfde maand zijn de data overgebracht naar een server 'gehost' bij OCLC Pica. Tevens heeft toen meteen de overgang naar het nieuwe LBS4 plaatsgevonden. Dit betekent dat nu zowel de technische als softwarematige ondersteuning in handen is van OCLC Pica, waarmee een einde is gekomen aan de langdurige samenwerking met de UBL en de i-Groep.

De KITLV-website, als vanouds druk bezocht (73.936 bezoekers; 2004:55.969), bleef beheerd door Noordhoek, evenals de fileservers en de e-mail servers. Het vorig jaar door de KNAW geïnstalleerde spamfilter beperkt inderdaad enigermate de overlast door deze mail veroorzaakt doch functioneert nog niet tot tevredenheid. Ook dit jaar werden weer vele duizenden met een virus besmette e-mails onderschept door de KPN IV-scan. De website van het KITLV wordt momenteel 'gehost' op een server geplaatst bij de i-Groep van de Universiteit Leiden. Met de laatste zijn besprekingen gevoerd over een andere, financieel aantrekkelijker vorm van 'hosting' die echter nog niet tot een bevredigende uitkomst hebben geleid. Overleg over 'hosting' van de website door de KNAW heeft eveneens nog geen resultaat opgeleverd.

Het in 2004 voorbereide project tot het online archiveren en via de KITLV-website doorzoekbaar maken van Indonesische en Caraïbische online-nieuwsbronnen is aanvankelijk enthousiast voortgezet. Halverwege het verslagjaar werd echter duidelijk dat de technische en softwarematige problemen groter waren dan verwacht. Gecombineerd met de komende opheffing van het NIWI, dat de technische aspecten verzorgde, en de beperkte ICT-kennis binnen het KITLV had dit tot gevolg dat dit project stagneerde. Aan het einde van het verslagjaar werd duidelijk dat de nieuwe afdeling Informatisering & Automatisering (I&A) van de KNAW alle lopende ICT-projecten aan een kritische evaluatie onderwerpt. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat dit project niet kan worden voortgezet. De ontwikkelingen op ICT-gebied volgen elkaar snel op, zowel binnen de Bibliotheek als op andere afdelingen en ook dit jaar was het gebrek aan voldoende ICT-expertise op het KITLV weer voelbaar. Sirtjo Koolhof trad op als coördinator ICT voor het hele instituut.

Regelmatig zijn tentoonstellingen en rondleidingen georganiseerd voor binnen- en buitenlandse bezoekers, soms in samenwerking met de afdeling Archief & Beeld. De in het vorig jaar in de leeszaal geplaatste vitrinekasten waarin wisselende exposities van delen van de collecties worden gehouden lijken in een behoefte te voorzien. Vele bezoekers richten zich naar aanleiding van de exposities

met vragen en verzoeken tot de leeszaalmedewerksters. In het verslagjaar zijn onder andere reisboeken, strips en publicaties rondom de viering van dertig jaar onafhankelijkheid van Suriname geëxposeerd.

Het door het landelijke Metamorfoze-project gesubsidieerde project ter microverfilming en conservering van de unieke collectie Sino-Maleise literatuur van de Bibliotheek is in het verslagjaar afgerond. Karmac BV in Lelystad heeft ongeveer 1.300 titels uit de collectie verfilmd en op microfiche overgebracht. De originelen zijn in zuurvrije verpakkingen opgeslagen in het geklimatiseerde magazijn. Het bleek helaas niet mogelijk binnen de verstreckte subsidie om alle in de collectie aanwezige Sino-Maleise publicaties te verfilmen; ongeveer honderd titels zijn niet meegenomen.

Koolhof presenteerde papers op diverse congressen en gaf in juli een lezing op een drukbezocht seminar van de Asia Society te New York in het kader van de opvoering van Robert Wilsons 'I La Galigo' aldaar. Tevens bezocht hij in april een conferentie te Manila met als thema de conservering en het toegankelijk maken van Zuidoost-Aziatische collecties. Schrama volgde de door het instituut

Metamorfoze-project Sino-Maleise literatuur

Sino-Maleise literatuur is de niet-canonieke literatuur die in de periode 1880-1965 is verschenen in Nederlands-Indië en Indonesië en die is geschreven door leden van de inheems Chinese bevolkingsgroep (peranakan). De meeste van deze publicaties zijn verschenen in de periode 1920-1942.

Sino-Maleise literatuur kenmerkt zich door het gebruik van een sub-standaard dialect van het Maleis, zoals veel gebruikt door de Chinese bevolkingsgroep, maar beslist niet uitsluitend door hen. Zowel inhoudelijk als qua taalgebruik wijkt deze literatuur sterk af van de canonieke Indonesische literatuur, zoals in de koloniale tijd vooral gepropageerd en gepubliceerd door de Commissie van Volkslectuur, later genaamd Balai Poestaka.

De KITLV Bibliotheek bezit de grootste collectie ter wereld van deze Sino-Maleise literatuur. De collectie omvat op dit moment ongeveer vijftienhonderd titels. Nog steeds wordt vooral te Jakarta zeer actief op dit gebied geacquireerd. De boeken zijn voor het merendeel zo goedkoop mogelijk geproduceerd en dus gedrukt op kwetsbaar papier en voorzien van een slap omslag.

In 2004 heeft het KITLV een subsidie van het nationale conserveringsprogramma Metamorfoze gekregen om deze unieke collectie te microfilmen en de originelen onder optimale omstandigheden te conserveren. Het project is eind 2005 afgerond en ongeveer 1100 titels zijn verfilmd en hun beschikbaarheid en toegankelijkheid is nu tot ver in de toekomst gegarandeerd.

georganiseerde Caraïbische cursus en Noordhoek cursussen Linux-systeembeheer en Microsoft XP support. In het kader van de overgang naar het nieuwe LBS4 volgde een deel van de medewerkers een cursus bij OCLC Pica.

Vanwege het Malaysian Resource Centre werden 664 nieuwe titels verworven (2004:299). 22 titels van in Europa gepubliceerde Malaysiana werden verzonden naar de Perpustakaan Negara Malaysia (2004:31). De samenwerkingsverbanden met velerlei instellingen werden gecontinueerd.

Caraïbische Studies

Dit is het laatste verslag van Caraïbische Studies in de huidige vorm. In 2005 werd besloten de afdeling op te heffen en de medewerkers onder te brengen bij de voor hen relevante afdelingen, de Uitgeverij en de nieuwe afdelingen Collecties en Onderzoek. De plaats van Caraïbische Studies zal worden gewaarborgd door de oprichting van een Expertisecentrum Caraïbische Studies in 2006. De hoofdtaken van dit Expertisecentrum zijn de publicatie van Caraïbische tijdschriften en boeken; het organiseren van de interuniversitaire cursus Caraïbistiek en andere publieksactiviteiten; het doen van onderzoek naar de ontwikkeling en positie van Caraïbische landen en de relaties met Nederland, fondsenwerving voor onderzoek; en de acquisitie en ontsluiting van Caraïbische publicaties. In de tweede helft van het jaar fungeerde Rosemarijn Hoefte als projectleider van deze reorganisatie van het instituut.

De NWIG werd voortgezet met jaargang 79, gepubliceerd in twee delen in juni en december. Ook verscheen John Jansen van Galens Laatste gouverneur, eerste president; De eeuw van Johan Ferrier, Surinamer (zie kader). In de loop van het jaar werd een overeenkomst getekend tussen het Instituut ter Bevordering van de Surinamistiek en het KITLV waarin werd vastgelegd dat vanaf 1 januari 2006 'Oso, Tijdschrift voor Surinamistiek' door het KITLV zal worden gepubliceerd; Hoefte zal dan als eindredacteur gaan fungeren.

Aan de door Caraf georganiseerde negentiende Interuniversitaire Cursus Caraïbistiek (IUC) namen 15 docenten van diverse universiteiten, instellingen en organisaties deel, onder wie Hoefte en Gert Oostindie. Hoefte trad op als cursuscoördinator, daarin bijgestaan door Irene Rolfes. Het aantal cursisten bedroeg 51, van wie er 31 student waren aan Nederlandse universiteiten. De cyclus werd afgesloten met een lezing door ex-cursist en Gouden Uil-winnaar Frank Westerman.

Het Development Policy Review Network verzocht Caraïbische Studies een van de dertien jaarlijkse regionale expertbijeenkomsten te organiseren met als doel wetenschappers, beleidsmakers en vertegenwoordigers van NGO's met elkaar in contact te brengen. Op 12 december vond de eerste van in totaal drie Caraïbische bijeenkomsten plaats in het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden, georganiseerd door Rivke Jaffe, Hoefte en Rolfes. Zevenendertig deelnemers discussieerden over ontwikkelingsproblematiek en het Nederlands ontwikkelingsbeleid, transnationalisme, 'good governance', stedelijke ontwikkeling en de levensvatbaarheid van kleine staten. Als 'keynote speakers' traden op prof. Paul Sutton (University of Hull), Oostindie en drs. Peter van de Geer van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het onderzoek over Suriname kreeg een sterke impuls door de komst van drie nieuwe postdocs. Op 1 april begon Michiel van Kempfen aan zijn biografie over Albert Helman/Lou Lichtveld. Dit vijfjarige project wordt financieel ondersteund door Caraïbische Studies, het VSB-fonds, het Fonds voor de Letteren en het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten. In het kader van het door NWO gesubsidieerde project 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic nation' traden Rivke Jaffe en Anouk de Koning voor drie jaar in dienst van het KITLV. Zij doen onderzoek naar respectievelijk demografische en sociaal-economische ontwikkelingen en cultuur, creolisatie en transnationalisme. Hoefte zette haar onderzoek naar het leven en werk van Grace Schneiders-Howard voort. Op 1 december eindigde het dienstverband van Liza de Laat.

Op 25 november, de herdenkingsdag van dertig jaar Surinaamse onafhankelijkheid, werden de eerste exemplaren van het in de Boekerij 'Oost en West' gepubliceerde Laatste gouverneur, eerste president; De eeuw van Johan Ferrier, Surinamer gepresenteerd. Dit rijk geïllustreerde boek, met veel foto's uit de privé-collectie van de familie Ferrier, is een weerslag van de tientallen gesprekken die auteur John Jansen van Galen in 2005 had met de voormalig gouverneur en president van Suriname. De nu 95-jarige Johan Ferrier vertelt over zijn jeugd, zijn passie voor de padvinderij, zijn loopbaan als onderwijzer, volksvertegenwoordiger, pedagoog, minister-president, directeur van Biliton, gouverneur en president en zijn leven als ambtelos burger in Nederland. De eerste exemplaren werden tijdens een, ondanks het noodweer, drukbezochte bijeenkomst in Den Haag aangeboden aan Johan Ferrier, minister van Buitenlandse Zaken mr. Bernard Bot en de Ambassadeur van de Republiek Suriname J. Amanh. Dezelfde dag werd het boek in Paramaribo ook gepresenteerd aan de president van de Republiek Suriname, drs. Ronald Venetiaan en de minister-president van Nederland, mr. dr. Jan Peter Balkenende. Deze publicatie werd mede mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Al na twee weken verscheen er een tweede druk van dit succesvolle boek.

Onderzoek

22

Per 1 mei ging de nieuwe afdeling Onderzoek van start die onder leiding staat van Henk Schulte Nordholt. Behalve voor een terugblik op de afgelopen zes jaar werd het zelfevaluatierapport aangegrepen om enkele beleidslijnen uit te zetten. Daarin staat onder meer dat de afdeling Onderzoek de ambitie heeft om een toonaangevend centrum van onderzoek te worden over Indonesië en het Caraïbisch gebied door middel van innovatief empirisch onderzoek dat qua aanpak comparatief en in theoretisch opzicht breed is georiënteerd. De afdeling streeft er ook naar nieuwe collecties te creëren. De afdeling wil in de eerste plaats langlopende projecten opzetten. Maar omdat creativiteit wordt gestimuleerd door diversiteit wordt de mogelijkheid om individueel onderzoek te verrichten bewust opgehouden. Het onderzoek richt zich in de eerste plaats op Indonesië, het Caraïbisch gebied en het vroegmoderne Zuidoost-Azië.

In 2005 zijn er vijf nieuwe projecten van start gegaan.

1. 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic society'. Het doel van dit op 1 september 2005 gestarte project is om sociaal-economische en culturele transformaties en continuïteiten in Suriname in de twintigste eeuw in kaart te brengen en te analyseren. Deze studie is theoretisch gebaseerd op twee met elkaar verbonden concepten: klasse en etniciteit. Deze concepten worden gekoppeld aan twee recente verschijnselen, transnationalisme en falende staten. Het project bestaat uit twee thematische studies die een sociaal-economische en culturele nadruk zullen hebben alsook een monografie. Het eerste deelonderzoek wordt verricht door Jaffe en het tweede door De Koning. Na afsluiting van hun driejarig onderzoek zal Hoefte een monografie schrijven gebaseerd op deze twee deelstudies en de reeds bestaande literatuur over nationalisme, politiek en migratie. In dit boek zullen de Surinaamse ontwikkelingen in een vergelijkend Caraïbisch perspectief worden geplaatst.

2. Het tweede nieuwe project heet 'Bringing history home; Postcolonial identity politics in the Netherlands'. In Nederland leven een miljoen mensen met wortels in de koloniale geschiedenis. Deze achtergrond raakt de kern van hun identiteit en wordt door henzelf ook strategisch benut. Hoe ging en gaat dat in zijn werk, wat bereikten zij ermee, individueel en in organisaties, in politiek en cultuur? In dit multidisciplinaire project dat door NWO en KNAW wordt gefinancierd, werken drie KNAW-instituten samen: het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Meertens Instituut en het KITLV. In de tweede helft van het verslagjaar ging het project, dat doorloopt tot in 2009, van start met de aanstelling

van drie onderzoekers: Ulbe Bosma (IISG), Erna Kerkhof (KITLV) en Lizzy van Leeuwen (Meertens Instituut). Oostindie was eerste aanvrager en treedt op als projectleider.

3. In het kader van het Modern Indonesië Project werd het afgelopen jaar de aandacht gevestigd op nieuwe en alternatieve ontwikkelingen in de Indonesische historiografie onder de titel 'Rethinking Indonesian historiographies'. Onder de Nieuwe Orde was de geschiedschrijving sterk verweven met de belangen van het regime en was er geen ruimte om alternatieve wegen te bewandelen. Na de val van Soeharto raakte de nationale geschiedenis in diskrediet en werd er van veel kanten geroepen om een fundamentele herziening. Welke ontwikkelingen doen zich in het post-Soeharto tijdperk voor? Welke thema's worden op de agenda gezet, welke nieuwe perspectieven worden daarbij gehanteerd en in hoeverre wordt er gebruik gemaakt van nieuwe bronnen? Een groep van Indonesische, Australische en Nederlandse fellows heeft zich het afgelopen jaar met deze en andere vragen beziggehouden. Te gast op het KITLV waren Asvi Warman Adam (LIPI), prof. Bambang Purwanto (Universitas Gadjah Mada), prof. Jean Gelman Taylor (University of New South Wales), prof. Adrian Vickers (University of Wollongong), Hilmar Farid (Jaringan Kerja Budaya Jakarta) en Degung Santikarma (Haverford College). Daarnaast namen prof. Heather Sutherland (VU), John Roosa (University of British Columbia), Ayu Ratih (ISS) en Abdul Syukur (Universitas Islam Indonesia) aan het project deel. Voorts werkten Jaap Erkelens, Gerry van Klinken, Harry Poeze, Fridus Steijlen en Henk Schulte Nordholt van het KITLV aan het project mee. Ratna Saptari (IISG) was gedurende het jaar als coördinerend fellow aan het project verbonden. Er werden, net als in voorgaande jaren 'work in progress seminars' gehouden, waarin behalve de hier genoemde fellows Anu Lounela en Leena Avonius (Helsinki University), Portia Reyes (IIAS) en prof. Robert Elson (University of Queensland) een paper presenteerden. In juni werd een tussentijdse workshop gehouden in Leiden, terwijl van 12-14 december met Universitas Gadjah Mada de slotbijeenkomst in Yogyakarta werd gehouden. De papers van deze bijeenkomst zullen in de loop van 2006 in samenwerking met KITLV-Jakarta in het Indonesisch worden gepubliceerd.

4. Het CREDIT (Credit, Risk, and the Economy of Debt; Indonesian trajectories) project dat dit jaar – door de Verenigde Naties uitgeroepen tot International Year of Microcredit – van start ging, richt zich op de politieke economie van verschuldiging en kredietrelaties in Indonesië sinds 1600. Van januari tot oktober was David Henley in dit verband als visiting fellow verbonden aan het Asia Research Institute van de National University of Singapore. Gedurende zijn verblijf werkte hij aan

enkele publicaties over dit onderwerp en op 7-8 oktober organiseerde hij samen met zijn collega Aditya Goenka een workshop met de titel 'From moneylenders to microfinance; Southeast Asia's credit revolution in institutional, economic and cultural perspective'. De resultaten hiervan zullen in boekvorm worden gepubliceerd. Na terugkeer in Nederland zette Henley zijn onderzoek voort.

5. Per 1 januari heeft Steijlen de coördinatie van het 'Indisch Knooppunt' op zich genomen, dat wordt gefinancierd door de Stichting 'Het Gebaar' en uitgevoerd in samenwerking met het Indisch Wetenschappelijk Instituut. Het doel van het 'Indisch Knooppunt' is tweeledig. Ten eerste wordt er een digitale onderzoeksgids samengesteld die via internet beschikbaar komt ten behoeve van onderzoekswensen uit de Indische gemeenschap. Ten tweede wordt er een oral-history-collectie samengesteld over 'georganiseerd Indisch Nederland'. In verband met het eerste doel is per 1 mei Mariëtte van Selm aangetrokken; met het oral-history-gedeelte zal in 2006 een begin worden gemaakt.

In het verslagjaar zette Peter Boomgaard zijn onderzoek voort in het kader van het EDEN project (Ecology, Demography, and Economy in Nusantara). Hij rondde de eerste versie af van zijn boek *Southeast Asia; An environmental history*, dat in 2006 wordt gepubliceerd door ABC-Clio te Santa Barbara (VS). In het kader van hetzelfde project hield hij voordrachten tijdens verschillende internationale workshops en conferenties. Tevens kwam de geredigeerde bundel gereed die het resultaat is van de tweede EDEN-workshop, die in 2002 te Leiden is gehouden. Deze bundel, getiteld *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, werd uitgegeven door KITLV Press. Ook vond, aan het einde van het jaar de tweede promotie plaats in het kader van het EDEN-project. Het betreft het proefschrift van Martine Barwegen, getiteld *Gouden Hoorns; De geschiedenis van de veehouderij op Java, 1850-2000*, verdedigd te Wageningen. Als hoogleraar was Boomgaard betrokken bij diverse andere promoties en gaf hij college. De door Discovery Channel geproduceerde documentaire *The last maneater; Killer tigers of India*, waarin Boomgaard verscheidene malen optreedt naar aanleiding van zijn historisch onderzoek naar tijgers in Zuidoost-Azië, was in het verslagjaar twee maal op de Nederlandse televisie te zien.

In het kader van het audiovisuele archief van het dagelijkse leven in Indonesië werden er door Steijlen en Schulte Nordholt in de maand april in samenwerking met Off Stream Independent Filmmakers in Jakarta opnamen gemaakt in Sintang (West-Kalimantan) en Bittuang (Tana Toraja, Zuid-Sulawesi). Voorlopige resultaten werden

gepresenteerd op de ICAS-conferentie in Shanghai in augustus, tijdens seminars op Universitas Hasanudin in Makassar in april, en het Department of History van Michigan University in oktober, en tijdens de historiografieworkshop in Yogyakarta van 12-14 december. In voorbereiding is een permanente presentatie van opnamen die in het Tropenmuseum in Amsterdam te zien zal zijn. Tijdens deze en andere activiteiten verleende KITLV-Jakarta op efficiënte wijze waardevolle ondersteuning.

Van Klinken en Schulte Nordholt voltooiden in 2005 de samenstelling van een bundel artikelen over de effecten van decentralisatie en regionale autonomie in Indonesië. De bundel zal onder de titel *Renegotiating boundaries; Local politics in post-Suharto Indonesia* bij KITLV Press verschijnen, terwijl een Indonesische vertaling in voorbereiding is. Daarnaast voltooide Van Klinken een monografie over communaal geweld in Indonesië onder de titel *Small town wars*. Schulte Nordholt schreef een boek over recente veranderingen op Bali, waarvoor hij in september aanvullend onderzoek verrichtte. Dit zal in 2006 onder de titel *Bali an open fortress* bij Singapore University Press verschijnen.

Van Dijk zette zijn onderzoek voort naar 'The merger of civilizations; The encounter of European, Islamic, Chinese, and indigenous culture in Southeast Asia' en 'Islamic Southeast Asia before and after 11 September'. Daarnaast paste hij het manuscript aan van een reeds voltooide studie over Nederlands-Indië in de Eerste Wereldoorlog. Ander onderzoek betrof de veranderende architectuur van moskeeën in Zuidoost-Azië en religieuze autoriteit in Indonesië. In het kader van dat laatste was hij een van de organisatoren van de negentiende KITLV International Workshop on Southeast Asian Studies 'Dissemination of religious authority in 20th century Indonesia'. De workshop vond plaats 7-9 juli in Bogor. Medeorganisatoren waren het IIAS en de Universitas Islam Negeri Syarif Hidayatullah te Jakarta.

Evenals vorig jaar was Steijlen betrokken bij het grootschalige onderzoek naar de geschiedenis van Molukkers in Nederland dat door het Moluks Historisch Museum te Utrecht wordt uitgevoerd. In 2005 verschoof de aandacht binnen dat onderzoek van het begeleiden van deelstudies naar het schrijven van de hoofdstudie. Het onderzoeksproject zal tot maart 2006 duren. De presentatie van de onderzoeksresultaten staat gepland voor medio oktober 2006. Van het veldwerk dat Steijlen in 2004 op de Pasar Malam Besar verrichtte deed hij een eerste verslag tijdens een lezing op diezelfde Pasar Malam Besar. In het kader van zijn onderzoek naar de wijze waarop herinneringen aan de Japanse bezetting doorwerken in het leven van overlevenden bezocht Steijlen in december 2005 Kanchanaburi (Thailand). In Kanchanaburi richtte hij zich op de herdenkingscultuur rond de Birmaspoorweg.

Gert Oostindie publiceerde *Paradise overseas*, een sterk herziene en bekorte vertaling van zijn boek *Het paradijs overzee* (1997). Van zijn hand verscheen verder een groot aantal artikelen over de onverminderd in de belangstelling staande thematiek van de Koninkrijksrelaties. Tevens publiceerde hij over hedendaagse discussies rond de betekenis van het koloniale verleden voor Nederland. Die thematiek is een belangrijk onderdeel van het in het verslagjaar gestarte project van het IISG, het KITLV en het Meertens Instituut, 'Bringing history home; Postcolonial identity politics in the Netherlands'.

26 | Termorshuizen werkte door aan het tweede deel van de geschiedenis van de Indisch- Nederlandse dagbladders.

Fertility, food and fever

In *Fertility, food and fever*, uitgegeven door KITLV Press, gebruikt David Henley Nederlandse historische bronnen om de verbanden te onderzoeken tussen bevolking, economie en milieu in de noordelijke poot van Sulawesi – een gebied groter dan Schotland – gedurende een periode van bijna drieënhalve eeuw. Zijn bevindingen roepen ernstige twijfels op aan een aantal algemene aannames over de historische demografie en ecologie van Indonesië. Duurzaam landgebruik, bijvoorbeeld, blijkt samen te gaan met hoge bevolkingsdichtheid en commerciële landbouw, terwijl een spaarzame bevolking die landbouw voor eigen gebruik bedreef vaak ernstige ontbossing en bodemverarming veroorzaakte. Lage bevolkingsgroei in de prekoloniale tijd was in eerste instantie een gevolg van economische beperkingen, eerder dan van oorlog, piraterij, epidemieën en natuurrampen. In veel gebieden stond daardoor het begin van duurzame bevolkingsgroei los van de koloniale pacificatie en de vooruitgang in medische zorg. Slavernij en andere vormen van sociale ongelijkheid speelden een grotere rol in afgelegen, arme en 'staatloze' gemeenschappen dan in stedelijke en handelsgemeenschappen.

Fertility, food and fever is een belangrijk werk op het gebied van milieu en demografische geschiedenis, dat los van speculaties en retoriek kwantitatieve en kwalitatieve conclusies trekt uit bronnen over vroege tijden en verre streken en een uniek en gedetailleerd historisch inzicht verschaft in een weinig bekende Indonesische regio en zijn bewoners.

Indië verteld

Nieuwe tijden vragen om nieuwe wijzen van publiceren. Samen met Walburg Pers heeft KITLV Uitgeverij een boekje met twee cd-roms uitgegeven - Indië verteld - waarop fragmenten uit het geluidsarchief van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesie (SMGI) te beluisteren zijn. Het boekje en de cd-roms zijn bedoeld om het SMGI-archief een grotere bekendheid te geven en ook om een impressie te geven van het dagelijkse leven in

Nederlands-Indië. In tegenstelling tot de officiële geschiedenis - en de mannen die daarin een prominente rol speelden - staan in deze geluidsfragmenten de dagelijkse ervaringen van gewone mensen, onder wie veel vrouwen en kinderen, centraal. Hoe was het om naar Indië te reizen, om er te wonen, te werken, te reizen en naar school te gaan? Wat merkte men in het dagelijkse leven van het sluimerende nationalisme? Hoe werden het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, de Japanse bezetting en de daaropvolgende revolutie ervaren? Op deze vragen wordt nader ingegaan aan de hand van persoonlijkke ervaringen van allerlei mensen die in Indië hebben gewoond maar wier stem in de officiële archieven niet is terug te vinden. Wat uit de verhalen vooral duidelijk wordt is hoezeer de koloniale samenleving letterlijk gekleurd werd door raciale verschillen.

Uitgeverij

Bij de KITLV Uitgeverij verschenen 23 titels. De voor vier jaar door het Vernieuwingsfonds van het KNAW aan de Uitgeverij verstrekte financiële bijdrage loopt per 1 juli 2006 af. Binnen de gestelde termijn is inmiddels voldaan aan de bij de toekenning gestelde vereisten: het inhalen van achterstanden, de publicatie van een structureel hoger aantal titels en de garantie aan de auteurs van aanvaarde manuscripten dat hun werk als regel binnen een jaar na indiening zal verschijnen.

De verschenen titels weerspiegelen in hun brede afwisseling aan onderwerpen en verschillen in diepgang de activiteiten van het KITLV op wetenschappelijk gebied, maar ook daarbuiten – van zeer gespecialiseerde teksteditie tot ‘koloniale’ belletrise, van Bibliotheca Indonesica tot Boekerij ‘Oost en West’.

Bhom_ntaka; The death of Bhoma, de zeer omvangrijke uitgave van een twaalfde-eeuws manuscript in het Oud-Javaans met vertaling in het Engels, en 165 bladzijden toelichting, is het resultaat van samenwerking tussen A. Teeuw en S.O. Robson. Hiermee is een verantwoorde, internationale editie van dit epische gedicht ter beschikking gekomen. Met deze uitgave besluit KITLV-erelid Teeuw zijn

Etnisch geweld

Gerry van Klinken voltooide onlangs het manuscript voor een monografie over etnisch en godsdienstig geweld na de Nieuwe Orde in Indonesia. *Small town wars; Communal violence and democratisation in Indonesia* analyseert de beginfasen van zes langdurige conflicten, in West- en Midden-Kalimantan, Midden-Sulawesi (Poso), Maluku (Ambon) en Noord-Maluku. Ongeveer tienduizend mensen kwamen om in deze gelokaliseerde burgeroorlogen. De 'small towns' van de titel zijn die provincieplaatsen buiten Java waar olopemde spanningen tussen elites tot confrontaties leidden, waar vechtersbazen werden gemobiliseerd, gefinancierd en uitgerust, en waar propagandaoorlogen werden gevoerd rondom de wanorde op straat. Het Midden-Kalimantanse havenstadje Sampit, bijvoorbeeld, had een bevolking van 56.000 in 1998, en Poso 52.000. Ambon en Palangkaraya telden elk minder dan tweehonderdduizend inwoners.

De stelling van het boek is dat de kans op het losbarsten van een langlopend conflict groter was in deze kleinere steden dan elders in Indonesië. De nogal afgelegen provincies waar ze lagen waren ingrijpend veranderd door het modernisatieprogramma van de Nieuwe Orde. De staat drukte na de jaren zestig in toenemende mate zijn stempel op de randgebieden van Indonesië, en deze stadjes werden de voorposten van de overheid. Veel mensen verlieten het platteland en verhuisden naar de stad. Maar daar ontbrak de werkgelegenheid om ze op te vangen. Een groot percentage kwam dan ook terecht bij de overheid, direct als ambtenaar of indirect. Veel anderen bleven semi-werkloos en afhankelijk van hun persoonlijke relaties met invloedrijke kennissen.

Toen in 1998 onverwacht de democratie in Indonesië terugkeerde, kristalliseerde de dynamiek van concurrentie om de schaarse middelen, toch al slecht geregeld van bovenaf, zich al snel rondom netwerken van etniciteit of godsdienst.

Het boek eindigt met een schets van de erfenis van deze gebeurtenissen voor het huidige Indonesië, en met suggesties voor de toekomst.

bemoeienis met de *Bhōmāntaka*. Zestig jaar geleden, in 1946, promoveerde hij op een Nederlandse vertaling van dit gedicht.

Van de *Verhandelingen*-delen is de grote studie, en pioniersarbeid, van David Henley, verbonden aan de KITLV-onderzoeksafdeling, *Fertility, food and fever; Population, economy and environment in North and Central Sulawesi, 1600-1930*, allereerst het vermelden waard. Bijzonder is Han ten Brummelhuis' *King of the waters; Homan van der Heide and the origin of modern irrigation in Siam*, in zijn studie over de Nederlandse inbreng in de negentiende-eeuwse technologische ontwikkeling van Thailand.

In de Boekerij 'Oost en West' verschenen weer een aantal opmerkelijke uitgaven, die de vitaliteit en variatie van de onderwerpen van aandacht illustreren. Het boek ter begeleiding van de Indische Zomer in Den Haag, werd met de gelijknamige titel, met als ondertitel Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad, in een grote manifestatie in het Haagse stadhuis op 3 juni gepresenteerd. In elf bijdragen wordt een weidse blik verschaft op de menigvuldigheid van de Indische invloeden op Den Haag en wijdere omgeving.

De samenwerking met de Werkgroep Indische Letteren werd bestendig in de deelname aan lezingenmiddagen en een conferentie van deze werkgroep, waar Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmkronieken van Melis Stoke, bezorgd door Gerard Termorshuizen (13 mei), Lourens van Elstlands Haarlemse klucht van rond 1690, Jan onder de deecken (7 oktober) en nagelaten verhalen van Rob Nieuwenhuys, onder de titel Sinjo Robbie (6 november). De laatste titel werd uitgegeven in samenwerking met het blad 'Moesson'. In de laatste dagen van 2005 verscheen een omvangrijke biografie over het kleurrijke leven van Beb Vuijk van de hand van Bert Scova Righini.

Heel veel aandacht trokken de opgetekende herinneringen van Johan Ferrier, Laatste gouverneur, eerste president, waarover meer elders in dit jaarverslag.

Een samenwerkingsverband van Huis Marseille, Uitgeverij Aprilis en KITLV Press leverde een prachtig fotoboek met tweetalige tekst op over Isidore van Kinsbergen; Fotopionier en theatermaker in Nederlands-Indië, dat werd gepresenteerd op 10 december bij de opening van de fototentoonstelling over Van Kinsbergen in Huis Marseille in Amsterdam.

De samenwerking met National University of Singapore Press, en via deze Press met de Asian Studies Association of Australia, werd bestendig in drie co-publicaties.

Het eind 2004 uitgegeven Nederlands-Indonesische woordenboek verscheen in maart in een voor de Indonesische lezer bewerkte versie. Zie hierover het kader in het verslag van KITLV-Jakarta.

In 2005 begon een groot project waarbij de 'Bijdragen' voor de jaargangen 1950-2005 en de 'Nieuwe West-Indische Gids/New West Indian Guide' voor de jaren 1982-2005 digitaal toegankelijk werden gemaakt. De werkzaamheden ter voorbereiding, begeleiding, controle en afronden van deze operatie die tienduizenden bladzijden betrof, bleken de verwachtingen verre te overtreffen. Met ruimhartige ondersteuning van de afdeling Edita van de KNAW is dit project in de laatste dagen van 2005 afgerond, en is daarmee een rijke, overvloedige bron aan kennis opeens moeiteloos toegankelijk.

De Uitgeverij zal ook verder de mogelijkheden benutten om de ‘traditionele’ uitgave van boeken te combineren, aan te vullen en te verrijken door daaraan beeld-, geluid- of tekstmateriaal toe te voegen. De co-productie met Walburg Pers, Indië verteld – waarover elders meer – is hiervan een voorbeeld. Een aantal soortgelijke uitgaven is in voorbereiding.

De promotie en distributie van de KITLV-uitgaven verliepen bevredigend. De omzet van de boeken handhaafde zich op € 147.500 (2004: € 145.500). De oplage van de ‘Bijdragen’ was 1.575 (2004:1.650), waarvan 325 exemplaren in Jakarta werden gedrukt ten behoeve van de leden in Indonesië. De ‘New West Indian Guide’ verscheen in een oplage van 650 exemplaren (2003:500).

30

KITLV-tijdschriften online

Het KITLV heeft twee van zijn tijdschriften nu ook digitaal toegankelijk gemaakt. De complete jaargangen van Bijdragen tot de Taal-, Land-en Volkenkunde, vanaf 1950, en de Nieuwe West-Indische Gids, vanaf 1982, tezamen tienduizenden bladzijden tekst, zijn gedigitaliseerd. Van de Bijdragen zijn 1.550 artikelen en recensierubrieken, van de New West Indian Guide 163 artikelen, 236 review articles en circa 1.300 recensies beschikbaar.

Dit reuzenproject is het resultaat van samenwerking met Edita, de uitgeverij van de KNAW. Edita heeft voor het KITLV de website gebouwd en de tijdschriften laten digitaliseren. Voor deze steun is het KNAW Edita zeer erkentelijk.

Er kan door de teksten worden gezocht met welk trefwoord dan ook en de PDF-bestanden van alle artikelen zijn gratis te downloaden. Hiermee wordt de internationale wetenschappelijke gemeenschap een belangrijk instrument aangereikt om snel en efficiënt de gewenste informatie te vinden die tot nu toe was opgeslagen in vele meters ingebonden jaargangen. De spreekwoordelijke naald in de hooiberg is binnen enkele seconden opgespoord.

De tijdschriften zijn te vinden via de KITLV-website of via <http://www.kitlv-journals.nl/>.

KITLV-Jakarta

Naast de traditionele kerntaken met betrekking tot collectievorming en het uitgeven van wetenschappelijke literatuur, is veel energie gestoken in de profilering van KITLV-Jakarta binnen het Indonesische academische landschap. In dat verband zijn de voorbereidingen te noemen voor het Academy Professorship Indonesia,

ingesteld door de KNAW en AIPI (de Indonesische Academie van Wetenschappen) en uit te voeren door KITLV-Jakarta.

Bijzonder was op 19 september de tweevoudige presentatie van de Indonesische versie van het Nederlands-Indonesisch woordenboek dat door KITLV-Jakarta samen met Gramedia is uitgegeven (zie kader).

Na een uitvoerige testperiode kon in juli de filmcamera in gebruik worden genomen voor het in eigen beheer verfilmen van Indonesische kranten.

Het KITLV heeft na de natuurramp van 26 december 2004 die Aceh heeft getroffen de bereidheid uitgesproken zich actief in te zetten voor de wederopbouw van de wetenschappelijke infrastructuur in dat gebied. In dat kader werd eind november een reis naar Banda Aceh ondernomen, in het bijzonder met het doel te bezien op welke wijze de vrijwel geheel verloren collectie van het Acehs Informatie- en Documentatiecentrum kan worden hersteld.

Het aantal Indonesische leden liep wat terug en bedroeg aan het jaareinde 301 (2004:317).

Het aantal aanwinsten nam na het topjaar 2004 enigszins af en bedroeg 5.079 titels (2004:6.092). De teruggang is gedeeltelijk toe te schrijven aan grote problemen met de inkleding van de Malaysiana die door de Perpustakaan Negara Malaysia naar Jakarta worden gezonden. De inkleding kon pas in 2006 worden voltooid. Van de titels werden er 393 verfilmd en als microfiche naar Leiden gezonden (2004:596). Het aantal ten geschenke gegeven titels was 446 (2004:533). Op 303 titels van tijdschriften en kranten liep een abonnement, waarvan 112 nieuwe (2004:293 en 85).

Tevens werd de acquisitie verzorgd voor de Universiteitsbibliotheek Leiden (872 titels; 2004:744) en het Van Vollenhoven Instituut (258; 2004:404).

Twee artikelenrijke tijdschriften werden afgestoten voor indexeringswerkzaamheden. Daardoor verminderde het aantal beschreven artikelen sterk. Uit 8 Indonesische tijdschriften (2004:10) werden 959 artikelen beschreven, van trefwoorden voorzien en naar de bibliotheken van het KITLV en de ANU gestuurd (2004:2.341).

De door de tijdelijke verfilmingsstop in 2002 opgelopen vertraging kon in belangrijke mate worden ingelopen. Daarbij werd medio 2005 de aangeschafte filmapparatuur in gebruik genomen voor productie in eigen beheer. Er werden 544 rollen naar Leiden gezonden (2004:335), waarvan 41 verkregen via de Perpustakaan Negara Malaysia.

Er werd een aantal seminars en andere wetenschappelijke bijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met onder andere de Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia (LIPI), Universitas Indonesia, Yayasan Pernaskahan Nusantara (Yanassa),

Asosiasi Tradisi Lisan (ATL), Pusat Bahasa, KITLV Leiden, Erasmushuis, Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden te Jakarta, Koninklijke Akademie van Wetenschappen (KNAW), Universitas Islam Negeri Jakarta (UIN), Ubud Writers and Readers Festival, Universitas Indonesia, Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking (HIVOS), International Institute of Asian Studies (IIAS) en het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD). Tol bleef regelmatig betrokken bij overleg betreffende de wetenschappelijke samenwerking tussen Nederland en Indonesië, in het bijzonder in relatie tot de KNAW en NWO, en nam actief deel aan diverse academische activiteiten. Veel tijd stak hij in de voorbereidingen van het Academy Professorship Indonesia, ingesteld door de KNAW en AIPI, dat zal worden uitgevoerd door KITLV-Jakarta. Tevens was hij nauw betrokken bij de organisatie van de Open Science Meeting in Yogyakarta. Hij redigeerde twee boeken.

Samen met de cultureel attaché van de Nederlandse ambassade bracht Tol eind november een bezoek aan een groot aantal instanties en personen in Banda Aceh. Door de tsunami van 26 december 2004 is een aantal belangrijke collecties over Aceh verloren gegaan, onder andere die van het PDIA, het Documentatie- en Informatiecentrum van Aceh, een semi-overheidsinstelling. Een belangrijk onderdeel van het bezoek was de mogelijkheid te onderzoeken dat een deel van de Aceh-collectie van het KITLV in digitale vorm wordt gebruikt om de collectie van het PDIA te herstellen. Daarbij behoort ook overleg over de organisatorische vorm waarin dat zal moeten worden gegoten, waarbij ook andere internationale initiatieven zullen worden betrokken.

Via de Nederlandse ambassade werden 14 titels van KITLV Press gedistribueerd naar 37 academische bibliotheken in Indonesië.

Een klein deel van de collectie van het PDIA, het Documentatie- en Informatiecentrum van Aceh, is uit de ruïnes gered en is nu opgeslagen in een hoek van een kamertje in het Acehse museum, dat de ramp vrijwel onbeschadigd heeft doorstaan. Eén van de geredde titels was een met modder besmeurd exemplaar van de 'Adat Atjèh', Verhandelingen 24 van het KITLV.

Op 19 september 2005 vond in Jakarta op twee plaatsen de presentatie plaats van het Kamus Belanda-Indonesia, de pendant van het Nederlands-Indonesisch woordenboek van de KITLV Uitgeverij dat al eerder op 3 december 2004 op de Indonesische Ambassade in Den Haag was gepresenteerd.

Anders dan het Nederlands-Indonesisch woordenboek dat bedoeld is voor de Nederlandstaligen voor wie het Indonesisch een vreemde taal is, is het Kamus Belanda-Indonesia gericht op de receptieve behoeften van de Indonesische gebruikers die zich het Nederlands eigen willen maken. De uitgave van dit woordenboek werd verzorgd door de Indonesische uitgever Gramedia Pustaka Utama in samenwerking met KITLV-Jakarta.

De eerste presentatie vond plaats op het Nationale Taalcentrum (Pusat Bahasa) in Jakarta, waar de presentatie samenviel met de opening van de Indonesische Maand voor Taal en Literatuur. Tijdens deze zeer druk bezochte bijeenkomst overhandigden Roger Tol en de vertegenwoordiger van Gramedia het eerste exemplaar van het woordenboek aan dr. Nikolaos van Dam, ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden voor de Republiek Indonesië. De openingstoespraak van dr. Dendy Sugono, Directeur van het Pusat Bahasa, werd gevolgd door toespraken van dr. Nikolaos van Dam en dr. Kusmayanto Kadiman, de Indonesische Minister van Onderzoek en Technologie. Susi Moeimam, medeauteur van het woordenboek, gaf een korte toelichting over de verschillen tussen de Nederlandse en de Indonesische editie van het woordenboek. Het formele programma werd afgesloten met onder andere voordrachten van de vermaarde Indonesische dichter W.S. Rendra.

Diezelfde avond volgde een even drukbezochte tweede presentatie van het Kamus Belanda-Indonesia in het Erasmus Huis naast de Nederlandse ambassade. De presentatie werd ingeleid door toespraken van mevrouw Linde van den Bosch, algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie, en Hans-Christian Kint, de Belgische ambassadeur. De presentatie vormde een onderdeel van de opening van de Week van het Nederlands, een gezamenlijke activiteit van de Vakgroep Nederlands van de Universitas Indonesia, het Erasmus Taalcentrum en de Nederlandse en Belgische ambassades in Jakarta waarbij gedurende een week de studie van de Nederlandse taal en literatuur in Indonesië centraal staat.

Een van de activiteiten in het kader van de Week van het Nederlands was het congres 'Nederlandse Studiën in Indonesië' op de Universitas Indonesia. Beide auteurs van het woordenboek, Susi Moeimam en Hein Steinhauer, gaven een aantal lezingen.

Zowel de Indonesische als de Nederlandse pers hebben ruimschoots aandacht geschonken aan de presentatie van het woordenboek. Twee dagen na de presentaties waren al ruim driehonderdvijftig exemplaren van het Kamus Belanda-Indonesia verkocht, een aantal dat inmiddels is toegenomen tot twaalfhonderd.

Graven van Kartini (2) en van de eerste vrouw (1) van Raden Adipati Djojoadingrat te Rembang, ca. 1905 (fotocollectie KITLV, 43077)

Vereniging KITLV

Met zeer veel genoegen mocht het bestuur in het begin van het verslagjaar het bericht ontvangen dat H.K.H. prinses Máxima der Nederlanden bereid was de erefunctie van beschermvrouwe van de Vereniging te aanvaarden. Het bestuur is verheugd, dat met de aanvaarding van deze erefunctie door H.K.H. prinses Máxima der Nederlanden de band die het KITLV vanaf haar ontstaan met het Koninklijk Huis heeft, ook in de toekomst gehandhaafd blijft.

35

In het verslagjaar steunde het bestuur meerdere activiteiten die vanuit de werkorganisatie voor de leden waren opgezet. Daaronder viel de dag over Techniek in de Koloniën, die op 21 oktober in het kader van de WetenWeek door Knaap werd georganiseerd. Verder organiseerde het bestuur extra activiteiten voor haar leden. Dit betrof een discussieavond over Oral History in het Moluks Historisch Museum op 28 oktober. Op deze avond werd, naar aanleiding van de publicatie van het cd-rom boekje 'Indië verteld', gesproken over psychologische en historische aspecten van mondelinge geschiedenis. Op 14 december werd in het Nederlands Architectuur Instituut (NAi) te Rotterdam, een lezingenmiddag georganiseerd in het kader van de KITLV workshop 'The past in the present; Architecture in contemporary Indonesia'. Het KITLV organiseerde deze workshop samen met het Prof. Teeuw fonds, het IIAS, de onderzoeksschool CNWS en het NAI.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd gehouden op vrijdag 27 mei en bijgewoond door 57 leden. Op voorstel van de kascommissie, bestaande uit dr. J. Touwen en dr. D. Marks, werd op grond van het financiële jaarverslag van de penningmeester over het jaar 2004 acquit en décharge verleend aan de penningmeester voor het financiële beheer gedurende het jaar 2004.

Als thema van de Algemene Leden Vergadering dit jaar was, vanwege de zestigjarige herdenking van de Japanse capitulatie en de daaropvolgende proclamatie van de Republiek Indonesië, gekozen voor 'Onafhankelijkheid in de beeldvorming'. Na een korte inleiding door dr. Remco Raben van het NIOD, discussieerden drs. T. van der Geugten (Fontys Hogescholen Tilburg), prof.dr. Bambang Purwanto (Gadjah Mada Universiteit, Yogyakarta en tijdelijk fellow op

het KITLV) en mw. prof.dr. Frances Gouda over de verschillende perspectieven op de onafhankelijkheid van Indonesië en de historiografie daarvan. Na de discussie werd een videopresentatie over de jaren 1942-1950 van het Molukse Historisch Museum getoond. De bijeenkomst werd afgesloten met een lezing door dr. Fridus Steijlen met de titel 'Opkomen voor zijn kameraden; Een biografische verdieping van de herinnering aan de oorlog in Indië'.

36 | Het Algemeen Bestuur vergaderde vier maal: op 11 maart, 20 mei, 23 september en 8 december. Het Dagelijks Bestuur vergaderde vier maal: op 22 februari, 10 mei, 13 september en 6 december. Belangrijke thema's in de bestuursvergaderingen waren: plannen voor meer verenigingsactiviteiten, de voorjaarsnota en de (zelf)evaluatie van het KITLV.

	2005		2004	
	BKI	NWIG	BKI	NWIG
Gewone leden Nederland	568	221	582	159
Student-leden Nederland	112	140	93	118
Leden Indonesië	301		317	
Leden buitenland	264	68	283	47
Ereleden	6	1	6	2
Subtotaal	1.251	430	1.281	326
Totaal		1.681		1.607

Ereleden

In het verslagjaar overleed het erelid prof.dr. H.Hoetink. De vereniging heeft zeven ereleden: prof.dr. Taufik Abdullah, prof.dr. H.J.M. Claessen, mw. dr. S.W. de Groot-Rosbergen, prof.dr. Sartono Kartodirdjo, prof.dr. J.W. Schoorl, mw. prof.dr H.A. Sutherland en prof.dr. A. Teeuw.

Bestuur

Aan de beurt van aftreden was het bestuurslid: mw. dr. M.O. Scalliet. Zij werd opgevolgd door mw. drs. C.B. Meyer-Cratz.

In het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: prof.dr. P.J.M. Nas (voorzitter), dr. H. de Jonge (vice-voorzitter), dr. J.T. Lindblad (penningmeester), prof.dr. B. Arps, mw. drs. E. Buchheim, mw. drs. E. Derksen, prof.dr. R.S. Gowricharn, drs. W.Chr. Manuhutu, mw. drs. C.B. Meyer-Cratz en mw. prof.dr. L.E. Visser. Secretaris was dr. F. Steijlen.

Chinese sociëteit Kong Ngie Tong Sang aan de Steenbakkersgracht te Paramaribo, ca. 1895
(fotocollectie KITLV, 100551)

Commissies

De in 2001 ingestelde Wetenschapscommissie bestaat uit: prof.dr. V.J.H. Houben (voorzitter), prof.dr. G.A. de Bruijne, mw. prof.dr. F. Gouda, prof.dr. P.J.M. Nas en prof.dr. H. Steinhauer.

39

Adviseur voor de verzameling Oosterse Handschriften en Archivalia van de afdeling Archief & Beeld is dr. W. van der Molen.

De Commissie van Redactie bestond uit de leden: prof.dr. G.J. Oostindie, dr. H.A. Poeze, prof.dr. R. Schefold, dr. L.J. Touwen en prof.dr. E.P. Wieringa.

Redacteuren van de 'Bijdragen' waren prof.dr. B. Arps, dr. D.E.F. Henley en prof.dr. E.P. Wieringa.

Redacteur Caribbean Series was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

Eindredacteur van de 'New West Indian Guide' was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

De Redactiecommissie Boekery 'Oost & West' bestond uit de leden: mw. dr. E. Captain, mw. drs. E. Derksen, mw. dr. R.M.A.L. Hoefte, dr. A.N. Paasman, dr. H.A. Poeze, drs. G.O. Prins en dr. P. van Zonneveld.

Onderdeelscommissie

De samenstelling van de Onderdeelscommissie van het KITLV in 2004 was als volgt: drs. J. Anten (secretaris), mw. R.L. Robson-McKillop en mw. drs. H.J. Teunissen (voorzitter).

Personeel

40	Directie	
	prof.dr. G.J. Oostindie	directeur
	<i>Algemeen</i>	
	M.A. Gravekamp	boekhouder
	mw. J.J.M. Leenburg-den Hollander	directiesecretaresse
	A.T. van der Mark	administrateur-beheerder
	<i>Archief & Beeld</i>	
	drs. J. Anten	medewerker topografisch-historische atlas
	drs. J. Bos	onderzoeksassistent, uit dienst per 1 februari
	drs. N.A. van Horn	archivaris
	dr. G.J. Knaap	hoofd/conservator
	T.T.L. Ngo	medewerker topografisch-historische atlas
	drs. L. Ouwehand	medewerker topografisch-historische atlas, in dienst per 1 januari
	drs. J. Schuurman	projectmedewerkster, in dienst per 1 april
	drs. D.B.N. Wilken	projectmedewerkster, in dienst per 1 april
	<i>Bibliotheek</i>	
	drs. S.E. Aalten	medewerker catalogisering/leeszaal
	C.G. van den Aardweg	medewerker acquisitie
	drs. J.E.F. ter Beek	documentalist
	dr. E. Ebing	documentalist
	mw. C.M. Hogewoning	hoofd leeszaal
	drs. S. Koolhof	bibliothecaris
	T.T.L. Ngo	medewerker catalogisering
	N. Noordhoek	ICT-medewerker; webmaster
	mw. Ch.M. Pietersz-de Haseth	medewerkster catalogisering
	mw. A.G. Schultz	hoofd catalogisering
	drs. L. Sesink	projectmedewerker automatisering (detachering vanuit KNAW)
	S.A. Razak bin Shaik	medewerker catalogisering
	mw. R.M. Robson-McKillop BA Hons	documentalist

N. van Rooijen
A.F. Schipper
mw. J.H.S. Schrama
mw. drs. I.M. Tromp
mw. T. Zecevic-Boulogne

medewerker beheer bibliotheekcollectie
medewerker beheer bibliotheekcollectie
medewerkster leeszaal
hoofd documentatie
documentaliste

Caribische Studies

M. Conci
mw. dr. R.M.A.L. Hoefte
mw. dr. R.K. Jaffe
mw. dr. A. de Koning
mw. drs. L.E.E. de Laat

documentalist
hoofd
projectmedewerkster, in dienst per 1 september
projectmedewerkster, in dienst per 1 september
onderzoekster in opleiding, uit dienst
per 1 december
documentaliste
editor
deskeditor

mw. I.M.J. Rolfes
mw. drs. H.J. Teunissen
D.G.M. Vennix

Onderzoek/Centrumfunctie

mw. ir. M. Barwegen
prof.dr. P. Boomgaard
mw. drs. M. Brand
dr. F. Colombijn
prof.dr. C. van Dijk
dr. D.E.F. Henley
drs. H. Jordaen
mw. dr. E. Kerkhof
dr. G. van Klinken
mw. dr. M. Osseweijer
prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt
mw. dr. M. van Selm
dr. G.I.J. Steijlen
dr. G.P.A. Termorshuizen

projectmedewerkster, uit dienst per 1 september
senior onderzoeker
projectmedewerkster, uit dienst per 31 maart
onderzoeker
onderzoeker/centrumfunctie
onderzoeker
projectmedewerker
projectmedewerkster, in dienst per 1 september
onderzoeker
onderzoekster, uit dienst per 31 december
hoofd/onderzoeksleider
projectmedewerkster, in dienst per 1 mei
onderzoeker
gastonderzoeker

Redactie/Uitgeverij

dr. T. van den Berge
drs. M.W.G. van Brunshot
mw. R. DeCoursey BA
mw. M.J.R. Groen
mw. drs. B.M.C. Knaap
dr. A.W.H. Massier
mw. dr. M.S. Moeimam
dr. H.A. Poeze
mw. E. Sitinjak-van Dijk

secretaris redactie 'Bijdragen'
marketing- en promotiemedewerker
bureauredacteur
deskeditor
bureauredacteur
bureauredacteur
bureauredacteur
bureauredacteur
hoofd
administratief medewerkster

KITLV-Jakarta

mw. I. Hestini

mw. dra. A. Parsidi Barata

mw. A. Siregar

Suparman

Suparto

Suwardi

dr. R.G. Tol

B.I. Widiyanto, SS.

documentaliste/medewerkster acquisitie

bureauhoofd

microfilmoperatrice

medewerker afdeling periodieken

administratief medewerker

chauffeur/koerier

directeur

hoofd afdeling periodieken/microverfilming

Publicaties en voordrachten personeel

Medewerkers van het KITLV publiceerden 6 boeken, 11 'edited volumes', 58 wetenschappelijke artikelen, 12 andere artikelen, 16 boekbesprekingen en 3 bibliografische uitgaven. Zij leverden 126 papers en voordrachten.

43

Boeken

M.W. Barwegen, *Gouden Hoorns; De geschiedenis van de veehouderij op Java, 1850-2000*. Wageningen: Wageningen Universiteit, xv+316 pp. [Proefschrift Wageningen Universiteit.]

D.E.F. Henley, *Fertility, food and fever; Population, economy and environment in North and Central Sulawesi, 1600-1930*. Leiden: KITLV Press, xii+714 pp. [Verhandelingen 201.]

A. de Koning, *Global dreams; Space, class and gender in middle class Cairo*, xv+219 pp. [Proefschrift Universiteit van Amsterdam.]

S. Moeimam (met Hein Steinhauer), *Kamus Belanda-Indonesia*. Jakarta: Gramedia/KITLV Jakarta, xlvii+1265 pp,

G.J. Oostindie, *Paradise overseas; The Dutch Caribbean: Colonialism and its transatlantic legacies*. Oxford: Macmillan, xi+204 pp.

G.P.A. Termorshuizen (met Ulbe Bosma en Angelie Sens), *Journalistiek in de tropen; De Indisch- en Indonesisch-Nederlandse pers, 1850-1958*. Amsterdam: Aksant/Persmuseum, 96 pp.

Edited volumes

M.W. Barwegen (met Freek Colombijn, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia*. Yogyakarta: Ombak, xxiii+604 pp.

P. Boomgaard (met David Henley en Manon Osseweijer), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, viii+418 pp. [Verhandelingen 200.]

M. Brand (met Henk Schulte Nordholt en Fridus Steijlen), *Indië verteld; Herinneringen, 1930-1950*. Zutphen: Walburg Pers, Leiden: KITLV Uitgeverij, 32 pp. met 2 cd-roms.

F. Colombijn (met Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan [Old city, new city; The history of the Indonesian city before and after Independence.]* Yogyakarta: Ombak, xxxiii+604 pp.

D.E.F. Henley (met Peter Boomgaard en Manon Osseweijer), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, viii+418 pp. [Verhandelingen 200.]

M.H.G. van Kempen, *Noordoostpassanten; 400 jaar Nederlandse verhaalkunst over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba*. Samengesteld, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Michiel van Kempen en Wim Rutgers. Amsterdam: Contact, 711 pp.

G.J. Oostindie, *Ethnicity in the Caribbean; Essays in Honor of Harry Hoetink*. Amsterdam: Amsterdam University Press, xiii + 239 pp. [Reprint. Original edition London: Macmillan, 1996.]

H.G.C. Schulte Nordholt (met Paul H. Kratoska en Remco Raben), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space*. Singapore: Singapore University Press, Athens: Ohio University Press, Leiden: KITLV Press, xii+326 pp.

– *Outward appearances; Trend, identitas, kepentingan*. Yogyakarta: LkiS, 549 pp.

– (met Marieke Brand en Fridus Steijlen), *Indië verteld; Herinneringen, 1930-1950*. Zutphen: Walburg Pers, Leiden: KITLV Uitgeverij, 32 pp. met 2 cd-roms.

G.I.J. Steijlen (met Marieke Brand en Henk Schulte Nordholt), *Indië verteld; Herinneringen 1930-1950*. Zutphen: Walburg Pers, Leiden: KITLV Uitgeverij, 32 pp. met 2 cd-roms.

– (met Esther Captain, Maartje de Haan en Pim Westerkamp), *De Indische Zomer in Den Haag; Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad*. Leiden: KITLV Uitgeverij, 293 pp.

G.P.A. Termorshuizen, *Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmchronieken*. Bijgelezen en ingeleid door Gerard Termorshuizen. Leiden: KITLV Uitgeverij, 140 pp. [Boekerij 'Oost en West'.]

R.G. Tol (met Dewi Fortuna Anwar, H  l  ne Bouvier en Glenn Smith), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS, xix+467 pp.

– (met Dewi Fortuna Anwar, H  l  ne Bouvier en Glenn Smith), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS, xviii+416 pp.

Wetenschappelijke artikelen

J. Anten, 'De ontbrekende brief van Kartini', *Indische Letteren* 20-1:24-33.

M.W. Barwegen (met Freek Colombijn), 'Renting houses in Indonesian cities, 1930-1960', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi (eds), *Kota lama kota, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia*, pp. 521-536. Yogyakarta: Ombak.

– (met Freek Colombijn, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), 'Pendahuluan', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi (eds), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan*, pp. x-xxxii. Yogyakarta: Ombak.

P. Boomgaard, 'Resources and people of the sea in and around the Indonesian Archipelago, 900-1900', in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, pp. 97-119. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

– 'The long goodbye? Trends in forest exploitation in the Indonesian Archipelago, 1600-2000', in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, pp. 211-234. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

F. Colombijn, 'A moving history of Middle Sumatra, 1600-1870', *Modern Asian Studies* 39:1-38.
– 'Kuala Lumpur and Singapore; High hopes versus a low profile', in: Peter J.M. Nas (ed.), *Directors of urban change in Asia*, pp. 96-125. London/New York: Routledge.

– 'A cultural practice of violence in Indonesia; Lessons from history', in: Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*, pp. 245-268. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

– 'Budaya praktik kekerasan di Indonesia; Pelajaran dari sejarah', in: Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Konflik kekerasan internal: Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*, pp. 281-308. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

– (met Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi), 'Pendahuluan', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro en Johny Alfian Khusyairi (eds), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan*, pp. x-xxxii. Yogyakarta: Ombak.

– (met Martine Barwegen), 'Renting houses in Indonesian cities', in: Freek Colombijn, Martine Barwegen, Purnawan Basundoro dan Johny Alfian Khusyairi (eds.), *Kota lama, kota baru; Sejarah kota-kota di Indonesia sebelum dan setelah kemerdekaan*, pp. 521-536. Yogyakarta: Ombak.

– 'Badly disguised self-interest; Public housing in Medan 1948-1950', *Kampung: Kampung menulis kota* 2:84-110.

– 'Anthropological-historical research on Indonesian cities', *IUAES Commission on Urban Anthropology Newsletter* 16:16-17.

– ‘Dried-up dragon’s blood and swarms of bees’ nest collectors; Non-timber forest products in Sumatra, 1600-1870’, in: Peter Boomgaard, David Henley, en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in Island Southeast Asia*, pp. 259-278. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

C. van Dijk, ‘Coping with separatism; Is there a solution?’, in: Dewi Fortuna Anwar, H  l  ne Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and politics*, pp. 187-210. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

46 | – ‘Mengatasi separatisme; Apakah ada jalan keluar?’, in: Dewi Fortuna Anwar, H  l  ne Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*, pp. 213-240. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

– ‘Sarung, jubah, dan celana; Penampilan sebagai sarana pembedaan dan diskriminasi’, in: Henk Schulte Nordholt (ed.), *Outward appearances; Trend, identitas, kepentingan*, pp. 57-120. Yogyakarta: LKiS.

– ‘Partai Keadilan Sejahtera; Radical, moderate and practical’, in: *Texts of the Cleveringa Lecture Jakarta, 4 December 2004*, pp. 2-14. Jakarta: KITLV-Jakarta.

– ‘The study of Islam and adat in Java’, in: Hans Antl  v and J  rgen Hellman (eds), *The Java that never was; Academic theories and political practices*, pp. 133-155. Münster: Lit Verlag.

D.E.F. Henley, ‘Of sago and kings; Sustainability, hierarchy and collective action in precolonial Sulawesi’, in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in island Southeast Asia*, pp. 235-257. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

– (met Manon Osseweijer) ‘Introduction; Forests and fisheries in Island Southeast Asia; Histories of natural resource management and mismanagement’, in: Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in island Southeast Asia*, pp. 1-41. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 200.]

– ‘De zelfkant van de rede’, in: Frans Hüsken en Huub de Jonge (eds), *Schmerzzones en schaduwzijden; Opstellen over ambigu  iteit in samenlevingen*, pp. 86-91. Nijmegen: Roelants.

– ‘Agrarian change and diversity in the light of Brookfield, Boserup, and Malthus; Historical illustrations from Sulawesi, Indonesia’, *Asia Pacific Viewpoint* 46: 153-72.

– ‘Population and the means of subsistence; Explaining the historical demography of island Southeast Asia, with particular reference to Sulawesi’, *Journal of Southeast Asian Studies* 36: 337-72.

R.M.A.L. Hoeffte, ‘Different modes of resistance by British Indian and Javanese contract labourers in Suriname’, in: Gad Heuman en David V. Trotman (eds), *Contesting freedom; Control and resistance in the post-emancipation Caribbean*, pp. 143-155. Oxford: Macmillan.

– ‘Dutch Caribbean’, in: *Handbook of Latin American Studies* vol. 60, pp. 266-267. Austin: University of Texas Press.

R. Jaffe, 'Repertory grid en sentence completion; Twee kwalitatieve methoden in de Caraïbische praktijk', *Kwalon* 10-2:22-29.

M.H.G. van Kempen, 'In memoriam Kees van Doorne (1938-2005)', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24-1:238-239.

– 'De prijs van een gruwelijke geschiedenis; Nederland en de slavernij', *Armada* 11-38:38-47.

– 'Literatuur van niet-Surinamers over Suriname; Een nieuwe materiaalverzameling, thrillers en slavernijteksten', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24-2:323-343.

– 'Vogel op het licht; In de tuin van Trudi Guda', *Armada* 11-39:109-116.

– 'Wat Surinamers over taal denken?', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24-2:404-407.

– 'Een onthulling over André Pakosie', in: Carla Diemont, Truus Koningsbloem en Suzette Harderwijk (eds), *André Pakosie; Man van twee werelden*, pp. 68-71. Utrecht: Stichting Sabanapeti.

47

G.A. van Klinken, 'Indonesian casualties in East Timor, 1975-1999; Analysis of an official list', *Indonesia* 80:110-123.

– 'The battle for history after Suharto', in: Mary S. Zurbuchen (ed.), *Beginning to remember; The past in the Indonesian present*, pp. 233-258. Singapore: Singapore University, Seattle: University of Washington Press.

– 'The Aceh question', in: John McGlynn, Oscar Matuloh et al. (eds), *Indonesia in the Soeharto years; Issues, incidents and images*, pp. 55-56. Jakarta: Yayasan Lontar.

– 'New actors, new identities; Post-Suharto ethnic violence in Indonesia', in: Dewi Fortuna Anwar, Helene Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*, pp. 79-100. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/LIPI/Lasema-CNRS/KITLV-Jakarta.

– 'Pelaku baru, identitas baru; Kekerasan antarsuku pada masa pasca Soeharto di Indonesia', in: Dewi Fortuna Anwar, Héléne Bouvier, Glenn Smith en Roger Tol (eds), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*, pp. 91-116. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/MOST-LIPI/Lasema-CNRS.

G.J. Knaap, 'The Governor-General and the Sultan; An attempt to restructure a divided Amboina in 1638', *Itinerario* 29-1:79-100.

S. Koolhof (met Robert Ross), 'Upas, September and the Bugis at the Cape of Good Hope; The context of a slave's letter', *Archipel* 70:281-308.

G.J. Oostindie, 'Curaçao, Willemstad; De revolte van 30 mei 1969', in: Wim van den Doel (ed.), *Plaatsen van herinnering; Nederland in de twintigste eeuw*, pp. 346-357. Amsterdam: Bert Bakker.

– 'Fragmentierte "Vergangenheitsbewältigung"; Kolonialismus in der niederländischen Erinnerungskultur', in: Helma Lutz en Kathrin Gawarecki (eds), *Kolonialismus und Erinnerungskultur; Die Kolonialvergangenheit im kollektiven Gedächtnis der deutschen und niederländischen Einwanderungsgesellschaft*, pp. 41-52. Münster: Waxmann.

- ‘In memory of Harmannus Hoetink, 1931-2005’, *NewWest Indian Guide* 79:5-6.
- ‘Naar nieuwe overzeese betrekkingen; De Nederlandse sociaal-democratie en de West’, *Socialisme & Democratie* 62-1/2:32-36.
- ‘Het Statuut na het afscheid van Suriname; Toch een eeuwig edict?’, in: Alice van Romondt et al. (eds), *Gedenkjaar 50 jaar Statuut; Een Koninkrijksbundel*, pp. 259-267. Zutphen: Walburg Pers.
- ‘À propos Betico Croes; Over charisma en de status aparte van Aruba’, in: Alice van Romondt et al. (eds), *Gedenkjaar 50 jaar Statuut; Een Koninkrijksbundel*, pp. 269-274. Zutphen: Walburg Pers.
- ‘Over regiostudies, parochialisme en schijngevechten’, *Civis Mundi* 44-1/2:23-26.
- ‘The slippery paths of commemoration and heritage tourism; The Netherlands, Ghana, and the rediscovery of Atlantic slavery’, *NewWest Indian Guide* 79:55-77.
- ‘Het Statuut; Geschiedenis en perspectief’, in: L.J.J. Rogier en H.G. Hoogers (eds), *50 jaar Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden*, pp.13-25. Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam.
- ‘Het Statuut van het Koninkrijk is geen eeuwig edict’, in: Peter Oosten de Boer en Hans van den Heuvel (eds), *Openbaar Bestuur 1991-2005; Een bloemlezing uit vijftien jaargangen vol kennis, inzicht & opinie*, pp. 135-46. Alphen aan den Rijn: Kluwer.
- ‘Vergelijkende gedachteoefeningen rond een Antilliaanse provincie’, *Christen Democratische Verkenningen*, Winter, pp. 143-154.

H.A. Poeze, ‘The road to hell; The construction of a railway line in West Java during the Japanese occupation’, in: Paul H. Kratoska (ed.), *Asian labor in the wartime Japanese empire; Unknown histories*, pp. 152-178. Boulder, Col.: Sharpe.

– ‘Perjalanan hidup dan politik Tan Malaka’, in: *Mencari dan menemukan kembali Tan Malaka; Putera bangsa yang terlupakan; Menguk tabir sejarah & kepahlawanannya*, pp. 65-76. Jakarta: LPPM Tan Malaka.

H.G.C. Schulte Nordholt (met P. Kratoska en R. Raben), ‘Locating Southeast Asia’, in: Paul H. Kratoska, Remco Raben en Henk Schulte Nordholt (eds), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space*, pp. 1-19. Singapore: Singapore University Press, Leiden: KITLV Press.

– ‘Desentralisasi di Indonesia’, in: J. Harris, K. Stokke en O. Tornquist (eds), *Politisasi demokrasi; Politik lokal baru*, pp. 39-70. Jakarta: Demos.

– ‘Pendahuluan’, in: H. Schulte Nordholt (ed.), *Outward appearances; Trend, identitas, kepentingan*, pp. 1-56. Yogyakarta: LKiS.

– ‘Prolog; Bali, sebuah benteng terbuka’, in: I Ngurah Suryawan, Bali; *Narasi dalam Kuasa*, pp. xxv-xxxvi. Yogyakarta: Ombak.

G.I.J. Steijlen (met Esther Captain), ‘De Indische Zomer in Den Haag; Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad’, in: Fridus Steijlen, Esther Captain, Maartje de Haan en Pim Westerkamp (eds), *De Indische Zomer in Den Haag; Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad*, pp. 8-13. Leiden: KITLV Uitgeverij.

– ‘Penanda lama untuk ideologi baru, RMS dan konflik Maluku’, in: Jamil Gunawan, Sutoro Eko Yunato, Anton Birowo en Bambang Purwanto (eds), *Desentralisasi, globalisasi dan demokrasi lokal*, pp. 97-116. Jakarta: LP3ES.

G.P.A. Termorshuizen, “‘Adoe, kok, terlaloe, een meisje, zij sgrijf in de krant””; Over de journaliste Beata van Helsdingen-Schoevers’, *Indische Letteren* 20-1:34-44.

Overige artikelen

M.W. Barwegen, ‘Huizen, verhuizen en verre huizen’, Column voor de website van Indië-Indonesië, mei 2005. [www.indie-indonesie.nl.]

G.A. van Klinken, ‘Is SBY a wimp? This president needs public pressure more than most’, *Inside Indonesia* 82:33.

– (met Lesley McCulloch, Hilmar Farid, Nurdin Abdul Rahman en William Nessen), ‘Aceh’s loss; Civil society mourns in the tsunami’s aftermath’, *Inside Indonesia* 83:29-30.

G.J. Knaap, ‘Ambon 400 jaar; Eeuwig Verbond’, *Archipel* 7:56-58.

L.E.E. de Laat, ‘Viva Otrobanda! De herovering van een Curaçaose stadswijk’, *Agora; Tijdschrift voor social-ruimtelijke vraagstukken* 21-3:19-21.

– ‘Viva Otrobanda! Cultureel erfgoed en toerisme in een Curaçaose stadswijk’, *Mensenstreken* 7-3:15-17.

G.J. Oostindie, ‘Historische gebaren; Indische geschiedenis, postkoloniaal trauma en identiteitspolitiek’, *De Academische Boekengids* 50:7-9.

– (met Henk Schulte Nordholt) ‘Pak ook de dekolonisatie van het onderwijs aan’, *NRC Handelsblad* 15 augustus.

– ‘Venezuela, de Antillen en Nederland; Kijken naar de pers’, 8 november. <http://weblog.leidenuniv.nl/let/cnws/kijkennaardepers/>

R. Saptari (met Erwiza Erman), ‘Decolonization and urban labour history in Indonesia, 1930-1965’, *IIAS Newsletter* 36:19.

H.G.C. Schulte Nordholt, ‘Voorwoord’, in: K. Bongenaar, *De ontwikkeling van het zelfbesturend landschap in Nederlandsch-Indië*, p. 13. Zutphen: Walburg Pers.

– (met N. Schulte Nordholt) ‘Indonesië’, in: *Winkler Prins Encyclopedisch Jaarboek 2005*, pp. 142-143. Utrecht: Spectrum Uitgeverij.

– (met G.J. Oostindie) ‘Pak ook de dekolonisatie van het onderwijs aan’, *NRC-Handelsblad* 15 augustus.

R.G. Tol, ‘South Sulawesi; Discover its magnificence’, *Bulletin Women’s International Club Jakarta* (November), pp. 46-48.

Recensies

P. Boomgaard, 'Tijgers en tirannen; De geschiedenis van Zuidoost-Azië vergeleken met Europa' - Victor Lieberman, *Strange parallels; Southeast Asia in global context, c. 800-1830. Volume I: Integration on the mainland* (Cambridge, 2003), *De Academische Boekengids* 51:22-23.

– Jean Gelman Taylor, *Indonesia; Peoples and histories* (New Haven, 2003), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:354-356.

– Françoise Gérard and François Ruf (eds), *Agriculture in crisis; People, commodities and natural resources in Indonesia, 1996-2000* (Montpellier/Richmond, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:526-528.

50

F. Colombijn - Timothy P. Barnard, *Multiple centres of authority; Society and environment in Siak and eastern Sumatra, 1674-1827* (Leiden, 2003), *Tijdschrift voor Geschiedenis* 118:298-300.

D.E.F. Henley - Paul H. Kratoska, Remco Raben and Henk Schulte Nordholt (eds), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space* (Singapore, 2005), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:150-53.

R.M.A.L. Hoeft - John Jansen van Galen, *De toekomst van het Koninkrijk; Over de dekolonisatie van de Nederlandse Antillen* (Amsterdam, 2004) en Miriam Sluis, *De Antillen bestaan niet; De nadagen van een fictief land* (Amsterdam, 2004), *New West Indian Guide* 79:350-354.

– 'Van roversnest tot paradijs op aarde' - Michiel van Kempen en Wim Rutgers (eds), *Noordoostpassanten; 400 jaar Nederlandse verhaalkunst over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba* (Amsterdam, 2005), *Christen Democratische Verkenningen*, Winter, pp. 168-170.

– David Scott, *Conscripts of modernity; The tragedy of colonial Enlightenment* (Durham, NC, 2004), *American Historical Review* 110:1479-1480.

R. Jaffe - Marcyliena Morgan, *Language, discourse and power in African American culture* (Cambridge, 2002), *Social Anthropology* 13:237-238.

M. van Kempen - Nathalie Emanuels, *Het hart van Eva* (Amsterdam, 2004), *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24:199-201.

– Diana Blok en Annette de Vries, *Possible paradise; A visit to Surinam* (Den Haag, 2003), *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24:396-397.

G.A. van Klinken - Anthony J. Langlois, *The politics of justice and human rights; Southeast Asia and universalist theory* (Cambridge, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:153-154.

G.J. Knaap - J. van Goor (ed.), *Generale Missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oostindische Compagnie X* (Den Haag, 2004), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:369-371.

H.G.C. Schulte Nordholt - Dirk Vlasblom, *Papoea; Een geschiedenis* (Amsterdam, 2004), *Internationale Spectator* 59:115-116.

– A. MacIntyre, *The power of institutions; Political architecture and governance* (Ithaca, 2003), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:559-560.

G.P.A. Termorshuizen - Marieke Bloembergen, *De koloniale vertoning; Nederland en Indië op de wereldtentoonstellingen (1880-1931)* (Amsterdam, 2002) en *Koloniale inspiratie; Frankrijk, Nederland, Indië en de wereldtentoonstellingen 1883-1931* (Leiden, 2004), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 161:170-173.

Bibliografieën

I.M.J. Rolfes, 'Recente publicaties', *Oso, tijdschrift voor Surinamistiek* 24:230-235, 398-403.

– 'Nieuwe publicaties', *Wi Rutu; Tijdschrift voor Surinaamse Genealogie* 5-1:71-72, 5-2:62-63.

Inge M. Tromp, 'Lijst van Indische letteren 2002', *Indische Letteren* 20-2:151-157.

Papers en voordrachten

M. Barwegen, 'For better or worse? The development of the veterinarian service in Java, Indonesia', Conference 'Science, disease and livestock economies', Oxford, 23-25 juni.

P. Boomgaard, 'Pre-industrial European technology in Early-Modern Indonesia; Introduction of wind- and watermills', Lezing CONTEC-seminar, Technische Universiteit Eindhoven, 13 januari.

– 'Rights to land and the environment in the Indonesian Archipelago, 900-1950', Paper prepared for the panel 'Shaping the land; How usage, rights, title and law have influenced the environment of Southeast Asia', Third International Conference of the European Society for Environmental History, Florence, 16-19 februari.

– 'The man-eating tiger a colonial myth? Seven centuries of confrontation between humans and tigers', Lezing gehouden voor Modern Times, Rural Places: Seminar Series at MIT (Massachusetts Institute of Technology), sponsored by MIT's History Faculty and the Program in Science, Technology, and Society, MIT, Cambridge, Mass., 6 mei.

– 'Labour, land, and capital in pre-modern and early-modern Southeast Asia', Paper prepared for the Global Economic History Network Workshop on Factor Markets, Utrecht, 23-25 juni.

– 'Harvest failures, famine, epidemics, war and weather in 18th-century Java, Indonesia', Paper prepared for the panel on 'History of the environment in Asia', Shanghai, 20-24 augustus.

– 'Tijgerstekeringen en tijger-buffelgevechten op Java, 1620-1906', Lezing gehouden op het Bronbeeksymposium van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde 'Feesten in Indië', Arnhem, 6 november.

F. Colombijn, 'Badly disguised self-interest; Public housing in Medan, 1948-1950', Seminar dan workshop 'Dekolonisasi di pulau Sumatera 1930-1970', Padang, 1 augustus.

– 'The search for an extinct volcano in the Dutch polder; Pilgrimage to memorial sites of Pim Fortuyn', Double conference 'Cities of pilgrimage' and 'Experience of cities of Central Asia of globalization', IUAES Commission on Urban Anthropology Conference, Teheran, 19 december.

C. van Dijk, 'Religious authority; We have forgotten God', Paper presented at the Workshop 'Dissemination of religious authority in 20th century Indonesia', Bogor, 7 juli.

– 'The changing contour of mosques', Paper presented at the KITLV Workshop on Indonesian Architecture, Leiden, 12 december.

D.E.F. Henley, 'Credit and debt in Indonesian history; Outline of a proposal', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 16 maart.

– 'Credit, contract, and hierarchy; What institutional economics can tell us about Southeast Asian history', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 13 september.

– 'History of decentralization in Indonesia; A story from North Sulawesi', Guest lecture, Southeast Asian Studies Programme, National University of Singapore, Singapore, 23 september.

– 'Indonesia', Presentation at the ARI/Department of History/South Asian Studies Programme Graduate Roundtable 'Decolonization and the Asian nation-state', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 26 september.

– 'Learning from the future; Lessons from contemporary microfinance for the interpretation of the Indonesian past', Paper presented at the ARI/Department of Economics/IDRC workshop 'From moneylenders to microfinance; Southeast Asia's credit revolution in institutional, economic and cultural perspective', Asia Research Institute, National University of Singapore, Singapore, 8 oktober.

– (met Marcel Rutten) 'Tracking development', Presentation at the KITLV/ASC Tracking Development Pilot Workshop, Leiden, 21 november.

– (met Jamie Davidson) 'Radical conservatism; The protean politics of adat', Van Vollenhoven Institute for Law, Governance and Development, Leiden, 1 december.

R. Jaffe, 'A view from the concrete jungle; Perceptions of environment and nature in two Caribbean cities', Society for Caribbean Studies Annual Conference, Newcastle, 29 juni.

– 'Environment and development; Urban blight in the Caribbean', Gastcollege Opleiding Sociale en Culturele Antropologie, Vrije Universiteit, Amsterdam, 14 oktober.

– 'Fragmented cities in the Caribbean; Violent crime and sociospatial cohesion in Jamaica and Curaçao', International conference 'Doing, thinking, feeling home; The mental geography of residential environments', OTB Institute, Delft, 15 oktober.

– 'Milieu en ontwikkeling; Urban blight in de Caraïben', Gastcollege Opleiding CA/OS, Universiteit Leiden, Leiden, 18 oktober.

– (met Francio Guadeloupe) 'My yard & Mi yaad; Global understandings of the environment

in Jamaican popular culture', Landelijk Congres Antropologen Beroepsvereniging, Arnhem, 3 november.

– 'Mondiaal milieudiscours, verzichte stadlandschappen; Visies op stad en eiland in Jamaica en Curaçao', Landelijk Congres Antropologen Beroepsvereniging, Arnhem, 4 november.

– 'With music, mek we chant down Babylon!', NiNsee, Amsterdam, 8 november.

– 'Stad, milieu en cultuur op Curaçao', CulClub, Curaçao, 15 november.

– 'Stad, milieu en cultuur op Curaçao', Kurá Hulanda, Curaçao, 17 november.

– 'Bario, siudat i kultura na Kòrsou', Unidat di Bario, Curaçao, 19 november.

– 'Tourism, dependency and sustainable development in Jamaica', Gastcollege Opleiding Culturele Antropologie, Universiteit Utrecht, 2 december.

– (met Peter J.M. Nas) 'Iconic cities: A hypercity perspective on urban pilgrimage sites', IUAES Commission on Urban Anthropology Conference, Teheran, 21 december.

M. van Kempen, 'Brilletje op, brilletje af', Uitgeverij Voetnoot, Antwerpen, 23 januari.

– 'Pipieten zoekt men diep in het bos; Het schrijven van de literatuurgeschiedenis van Suriname', Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, Zuidelijke Afdeling, Maastricht, 23 april.

– 'Koloniale en postkoloniale literatuurtheorie', Universiteit van Namen, 5 mei.

– 'Kanttekeningen bij het werk van Hugo Pos', Vereniging Ons Suriname, Amsterdam, 17 juli.

– 'Nascholingscursus Caraïbische literatuurgeschiedenis, voor taaldocenten havo/vwo, PA, UNA uit Curaçao, Bonaire en St. Maarten', Fundashon pa Planifikasyon y Idioma, Curaçao, 24 en 25 oktober.

– 'Waarom men 25 jaar geleden in Nederland niet lachte om immigranten en nu wel (maar niet te hard)', Universiteit van de Nederlandse Antillen, Curaçao, 25 oktober.

– 'Literatuurgeschiedenis; Recente ontwikkelingen; Verticale kijk. Moderne literatuur en de actualiteit van historische letterkunde, slavernijdebat en literatuur', Nascholingscursus Studenten Tweedegraadsopleiding Papiaments, IPA, Aruba, 28 oktober.

– 'Vluchtwegen', Universiteit van Aruba, Aruba, 28 oktober.

– 'Surinaamse literatuur in tweevoud', Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam, 19 november.

– 'Eugène Drenthe 80', Odeontheater, Rotterdam, 12 december.

G.A. van Klinken, Presentatie over hulpverlening Aceh, Voorlichtingsdag 'Tsunami relief in a warzone', Amsterdam, 10 februari.

– College over ethniciteit in Indonesia, Indonesiëcursus, KITLV, Leiden, 22 februari.

– 'The forest, the state, and communal conflict in West Kalimantan, Indonesia', Paper University of Hawaii, Manoa, 18-20 maart.

– Lecture on ethnic conflicts in Indonesia, Universiteit Gent, Gent, 22 april.

– 'The forest, the state, and communal conflict in West Kalimantan, Indonesia', Conference 'Heart of Borneo', Universiteit Leiden & WWF, Leiden, 26 april.

– Presentatie over hulpverlening Aceh, Pasar Malam, Den Haag, 19 juni.

– Lezingen over Aceh, School voor Vredesmissies, Amersfoort, 15 augustus en 16 november.

- Munir-herdenking, Indonesische Studenten Vereniging, Leiden, 5 september.
- ‘Rent-seeking in Indonesie’, ISS, Den Haag, 29 september.
- ‘The combative ‘I’: Writing the self in the New Order’, Paper workshop ‘Rethinking Indonesian historiographies’, Yogyakarta, 14 december.

G.J. Knaap, ‘All about money; Maritime trade in Makassar and West Java, around 1775’, Association of Asian Studies, Annual Meeting, Chicago, 1 april.

– ‘Koken, varen, rijden; Stoomkracht in Nederlands-Indië’, Nationale Weten Week ‘Techniek in de Nederlandse koloniën’, KITLV, Leiden, 21 oktober.

– ‘Robbers and traders; Papuan piracy in the seventeenth century’, International Workshop on ‘Ports, pirates and hinterlands in East and Southeast Asia; Historical and contemporary perspectives’, Shanghai Academy of Social Sciences, Shanghai, 11 november.

54 |

A. de Koning, ‘Class and cosmopolitan belonging; Everyday forms of segregation in Cairo, Paper ‘Negotiating urban conflicts’, Technische Universität Darmstadt, 9 april.

– ‘Embodiment and public space in up-market Cairo’, ASSR, Universiteit van Amsterdam, 23 mei.

– ‘Everyday spatial regimes in neoliberal Cairo’, American Anthropological Association Annual Meeting, Washington DC, 30 november- 4 december.

S. Koolhof, ‘Rice wood, mountain crocodiles and fish killers; Writing meaning in Bugis poetry, South Sulawesi, Indonesia’, CNWS Symposium ‘The idea of writing; The use of polysemy in writing systems’, Leiden, 20 mei.

– ‘De bibliotheek van het KITLV’, Bibliothekenmiddag KNAW, Amsterdam, 26 mei.

– ‘The epic in context; La Galigo and Bugis culture’, Asia Society, New York, 14 juli.

– ‘Sureq, lontaraq, toloq; Naskah dan ragam sastra Bugis’, Simposium Internasional Pernaskahan Nusantara dan Pagelaran Budaya khas Buton’, Masyarakat Pernaskahan Nusantara, Buton, 6 augustus.

L.E.E. de Laat, ‘Viva Otrobanda! De betekenis van werelderfgoed in een oude stadswijk te Curaçao’, NiNsee, Amsterdam, 29 september.

– ‘De authentieke smaak van Curaçao; Toeristische reconstructies van een cultureel erfgoed’, Landelijk Congres Antropologen Beroepsvereniging, Arnhem, 3-4 november.

A.W.H. Massier, ‘Een nieuwe vaktaal; Indonesische juristen sinds de koloniale tijd’, College Indonesiëcursus, KITLV, Leiden, 25 januari.

S. Moeimam, ‘Aspek produktif dan reseptif dalam kamus dwibahasa’, Pusat Bahasa, Departemen Pendidikan Nasional RI, Jakarta, 7 februari.

– ‘Two languages and two cultures in bilingual lexicography; Selection and presentation in macro- and microstructure’, Akademi Pusat Pengajian Bahasa Melayu, Universiti Malaya, Kuala Lumpur, 26 april.

– ‘Ikhtisar persamaan dan perbedaan Nederlands-Indonesisch woordenboek (NIW) dan

- Kamus Belanda-Indonesia (KBI)', in het kader van de presentatie van het Kamus Belanda-Indonesia op de Pusat Bahasa, Departemen Pendidikan Nasional RI, Jakarta, 19 september.
- 'Een korte toelichting van de verschillen tussen het NIW en het KBI', in het kader van de presentatie van het Kamus Belanda-Indonesia als programmaonderdeel van de opening van de Week van het Nederlands in Indonesië, Erasmus Huis, Jakarta, 19 september.
 - 'De formele en semantische kenmerken van een Indonesisch-Nederlands leerwoordenboek', Congres 35 jaar Studie Nederlands in Indonesië, Universitas Indonesia, Depok, 21 september.
 - 'Het nieuwe Nederlands-Indonesisch woordenboek als hulpmiddel bij het vertalen', Vertaalseminar Nederlands-Indonesisch, Week van het Nederlands, Erasmus Huis, Jakarta, 23 september.
 - (met Hein Steinhauer) 'Nederlandse leenwoorden in het Indonesisch', Nationale Wetten Week 'Techniek in de Nederlandse koloniën', KITLV Leiden, 21 oktober.
 - 'Kamus Belanda-Indonesia dan pengembangan kosakata bahasa Indonesia', Seminar Linguistik Internasional 'Perkembangan dan pengembangan kosakata bahasa Indonesia', Fakultas Ilmu Pengetahuan Budaya Universitas Indonesia, Depok, 22 december.

G.J. Oostindie, 'Economische ontwikkeling in de Nederlandse Antillen en Aruba; Constanten in de beleidsretoriek', CEDLA, Amsterdam, 28 februari.

- 'Cuba today', Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden, Havana, Cuba, 30 maart.
- 'Presencia holandesa en el Caribe; Historia y actualidad', Instituto de Historia de Cuba, Havana, Cuba, 31 maart.
- (met Kees Koonings) 'Apuntos para los estudios caribeños en latinoamericanos en los Paises Bajos', UNEAC, Havana, Cuba, 1 april.
- 'Decolonisation and the costs and benefits of non-sovereignty in the Caribbean; A comparative perspective on the Dutch Caribbean', Royal Institute of International Affairs, Chatham House, Londen, 8 april.
- 'Dutch Caribbean decolonisation in a comparative perspective', Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 28 april.
- 'Globalisation, decolonisation and the "Somatic Norm Image"', Caribbean Studies Association, Santo Domingo, Dominican Republic, 1 juni.
- 'Een historische context bij (post)koloniale literaturen', Universiteit van Leiden, Leiden, 15 september.
- 'Waar ligt Suriname na dertig jaar onafhankelijkheid?', Sociëteit De Waterkant, Den Haag, 9 oktober.
- 'Het Koninkrijk in de Caraïben', Instituut Clingendael, Den Haag, 24 november.
- 'Drie voormalige premiers van het Koninkrijk aan het woord; Wat zij zeggen en vermijden te zeggen', Sociëteit De Witte, Den Haag, 25 november.
- 'Knellende Koninkrijksbanden en de Antilliaanse exodus', Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, Den Haag, 1 december.
- 'Dutch development policy in the Caribbean', Ministerie van Buitenlandse Zaken en KITLV, Leiden, 12 december.

H.A. Poeze, 'Perjalanan hidup dan politik Tan Malaka', Seminar 'Mencari dan menemukan kembali Tan Malaka; Putera bangsa yang terlupakan; Mengungkap tabir sejarah & kepahlawanannya', Bukittinggi, 3 januari.

– 'Tan Malaka dan Minangkabau', Seminar nasional pahlawan kemerdekaan Ibrahim Datuk Tan Malaka, Payakumbuh, 17 juni.

– 'The making, unmaking and remaking of a national hero; The case of Tan Malaka', Workshop Rethinking Indonesian historiography, Yogyakarta, 13 december.

– 'Tan Malaka dan revolusi sosial di Banten 1945', Seminar internasional dalam rangka HUT Lebak ke-177, Rangkasbitung, 18 december.

56 | H.G.C. Schulte Nordholt, 'Indonesia in transition; Rethinking "region", "civil society" and "crisis"', International Conference 'Crisis and social change in Indonesia', Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta/KNAW Amsterdam, Yogyakarta 6-7 januari.

– 'Less state, more democracy?', Conference 'Democracy and human rights in Indonesia', University of Oslo, Oslo, 10 maart.

– (met Fridus Steijlen) 'Tekstualitas, kelisanan dan teknologi baru dalam sejarah dan antropologi', Universitas Hasanuddin, Makassar, 26 april.

– 'Recording the future; An audio visual archive of the everyday in 21st century Indonesia', Department of History, University of Michigan, 27 oktober.

– Lezingen over Indonesië: - Rotary Nederland, Bronbeek, 12 februari

– Clingendael, 15 juni en 28 november

– Leidse Studenten Internationale Betrekkingen, 15 februari.

– Kamer van Koophandel, Amsterdam, 25 oktober

– (met Fridus Steijlen) 'Don't forget to remember me; An audio visual archive of everyday life in Indonesia in the 21st century', Workshop 'Rethinking Indonesian historiography', Yogyakarta, 12-14 december.

F. Steijlen, 'Mensenrechten revisited', Gesproken column bij KITLV-Indisch Huislezing 'Mensenrechten in Indonesië' door drs. Ken Sitiawan, Den Haag, 23 januari.

– (met Henk Schulte Nordholt) 'Tekstualitas, kelisanan dan teknologi baru dalam sejarah dan antropologi', Universitas Hasanuddin, Makassar, 26 april.

– 'Opkomen voor zijn kameraden; Een biografische verdieping van de herinnering aan de oorlog in Indië', Lezing Algemene Ledenvergadering KITLV, Leiden, 27 mei.

– 'De Indische stad op het Malieveld, de Pasar Malam Besar; Een antropologische verkenning', Bibittheater Pasar Malam Besar, Den Haag, 8 juni.

– 'Zestig jaar na dato: de onafhankelijkheid in de beeldvorming en herinneringen aan de oorlog', Bibittheater Pasar Malam Besar, Den Haag, 14 juni.

– 'Het Indisch Knooppunt', Bibittheater Pasar Malam Besar, Den Haag, 18 juni.

– 'Het einde van Indië; Een compilatie uit ego-documenten', Presentatie in het kader van een drieluik 'Augustus zestig jaar geleden', Indische Zomer, Nutshuis, Den Haag, 28 augustus.

– 'Indië verteld; Resultaten van het SMGI-project', Het Indisch Huis, Den Haag, 18 september.

– (met Henk Schulte Nordholt) ‘Don’t forget to remember me; An audiovisual archive of everyday life in Indonesia in the 21st century’, Workshop ‘Rethinking Indonesian historiography’, Yogyakarta, 13 december.

G.P.A. Termorshuizen, Presentatie van Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmkronieken, Leiden, 13 mei.

– Lezing bij de verschijning van Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmkronieken, Het Indisch Huis, Den Haag, 29 mei.

– ‘Feiten en fictie rond de befaamde oplichtster Marietje van Oordt’ (1914-1930)’, Pasar Malam Besar, Den Haag, 11 juni.

– Toespraak ter gelegenheid van de opening van de Indische perstentoonstelling ‘Journalistiek in de Tropen’, Permuseum, Amsterdam, 27 juni.

– ‘Augustus zestig jaar geleden’, Samenstelling en presentatie van een drieluik, Indische Zomer, Nutshuis, Den Haag, 21, 25 en 28 augustus.

– ‘Herman Salomonson alias Melis Stoke aan het werk in Batavia’, Congres 35 jaar Studie Nederlands in Indonesië, Universitas Indonesia, Depok, 20 september.

– (samen met Gábor Pusztai) Lezing over Hongaarse schrijvers over Indië, Kaspar Karoli Reformatus (Universiteit), Budapest, 12 en 13 oktober.

– Colleges koloniale literatuur van de negentiende eeuw, Universiteit van Debrecen, 17-27 oktober.

– ‘Planters en alcohol; Leven in Deli’, Lezing Bronbeeksymposium van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde ‘Feesten in Indië’, Arnhem, 6 november.

R.G.Tol, ‘Naskah ilmiah dan keuntungan “second thought”’, Lezing Pelatihan dan Penelitian Sejarah, Jakarta, 18 januari.

– ‘From the first man on earth to a holy grave in Madello’, Lezing Association of Southeast Asian Studies in the United Kingdom, Exeter, 30 april.

– ‘KNAW and Islamic Studies’, Opening remarks conference ‘Islam in Indonesia; The Dissemination of Religious Authority in the 20th Century’, Bogor, 7 juli.

– ‘Adam, Hawa, raja, dan Islam di tanah Bugis; Versi naskah PNRI VT.139 Via’, Simposium Internasional Pernaskahan Nusantara dan Pagelaran Budaya khas Buton, Masyarakat Pernaskahan Nusantara, Buton, 5 augustus.

– ‘Vertalen Nederlands-Indonesisch’, Inleiding Vertaalseminar Nederlands-Indonesisch, Week van het Nederlands, Erasmus Huis, Jakarta, 23 september.

– ‘Libraries on fire; Indonesian traditional literatures’, Lezing Ubud Writers and Readers Festival, Ubud, 9 oktober.

– ‘Soundings from Sureq Galigo’, Lezing Ubud Writers and Readers Festival, Ubud, 9 oktober.

– ‘Bugis literature’, Lezing Rotary Club Bali, Ubud, 11 oktober.

– ‘Pelestarian Naskah di Indonesia’, Lezing Seminar Nasional Pelestarian Karya Pustaka Bangsa, Jakarta, 22 november.

Mediaoptredens

R.M.A.L. Hoeft, AVRO, 1 op de Middag, januari 2006 (radio)

– Wereldomroep, zomer 2006 (radio)

– TV West, zomer 2006

R. Jaffe, Radio Z86, programma: Perspektivo, Curaçao, 15 november

– Radio Hoyer 1, programma: Bario pa Bario, Curaçao, 20 november

58 | M. van Kempen: VPRO, OVT, 22 januari (radio)

G.A. van Klinken, Radiointerviews over situatie in Indonesië (meestal als Inside Indonesia editorial advisor), Radio Nederland Siaran Indonesia (eens per een of twee maanden), Deutsche Welle, Indonesian service (ongeregeld), Radio Singapore (ongeregeld).

– Radio Nederland Siaran Indonesia, Uitzending uit Indonesische ambassade Den Haag ter gelegenheid van Onafhankelijkheidsdag, 17 augustus

S. Koolhof, BBC Worldservice, Themauitzending naar aanleiding van Robert Wilsons theaterprogramma I La Galigo, december

H.A. Poeze, Radio Utan Kayu, Jakarta, juni

H.G.C. Schulte Nordholt, Interviews on political developments in Indonesia by BBC Radio (2 januari), BBC World Service (16 augustus), Wereldomroep (13 januari, 16 augustus), BNR Nieuwsradio (15 augustus), TrosNieuwsShow (18 juni)

Publicaties KITLV

KITLV Uitgeverij

- 200 Peter Boomgaard, David Henley en Manon Osseweijer (eds), *Muddied waters; Historical and contemporary perspectives on management of forests and fisheries in island Southeast Asia*, viii + 418 pp.
- 201 David Henley, *Fertility, food and fever; Population, economy and environment in North and Central Sulawesi, 1600-1930*, xii + 714 pp.
- 217 Adrian Vickers, *Journeys of desire; The Balinese Malat as text and history*, x + 386 pp.
- 221 Hotze Lont, *Juggling money; Financial self-help organizations and social security in Yogyakarta*, xiv + 292 pp.
- 222 Rajindra K. Puri, *Deadly dances in the Bornean rainforest; Hunting knowledge of the Penan Benalui*, xi + 408 pp.
- 225 Susan Rodgers, *Print, poetics, and politics; A Sumatran epic in the colonial Indies and New Order Indonesia*, x + 278 pp.
- 226 Han ten Brummelhuis, *King of the water; Homan van der Heide and the origin of modern irrigation in Siam*, xvi + 409 pp.
- 227 Toon van Meijl en Jelle Miedema (eds), *Shifting images of identity in the Pacific*, viii + 270 pp.
- 230 Jan Mrázek, *Phenomenology of a puppet theatre; Contemplations on the art of Javanese wayang kulit*, xx + 568 pp.
- 231 R.L. Wadley (ed.), *Histories of the Borneo environment; Economic, political and social dimensions of change and continuity*, 322 pp.

De Bibliotheca Indonesica werd uitgebreid met:

- 32 A. Teeuw en S.O. Robson, *Bhomāntaka; The death of Bhoma*, viii + 695 pp.

In de Boekerij 'Oost en West' werden uitgegeven:

K.J. Bostoën (red.), L. van Elstland, *Jan onder de deecken; Een Haarlemse 'klugt' geschreven te Batavia rond 1690*, 211 pp.

Rob Nieuwenhuys, *Sinjo Robbie; Nagelaten verhalen*, 120 pp.

Gerard Termorshuizen (red.), *Melis Stoke, Ik kijk de kat uit de klapperboom; Vijftig Indische rijmchronieken*, 140 pp.

Esther Captain, Maartje de Haan, Fridus Steijlen en Pim Westerkamp (red.), *De Indische zomer*

in Den Haag; *Het cultureel erfgoed van de Indische hoofdstad*, 291 pp.

Bert Scova Righini, *Een leven in twee vaderlanden; Een biografie van Beb Vuyik*, xix + 573 pp.

Buiten serie verschenen:

J. Jansen van Galen, *Laatste gouverneur, eerste president; De eeuw van Johan Ferrier, Surinamer*, 100 pp.

Hieraan verscheen tevens een ongewijzigde tweede druk.

Hein Steinhauer, *Leerboek Indonesisch*. Derde herziene druk, 739 pp. met cd-rom.

Jaarverslag 2004 van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, 76 pp.

Samen met Walburg Pers werd uitgegeven:

60 | Marieke Brand, Henk Schulte Nordholt en Fridus Steijlen (red.), *Indië verteld; Herinneringen, 1930-1950*, 32 pp. met 2 cd-roms.

Als co-productie met Aprilis verscheen:

Gerda Theuns-de Boer en Saskia Asser, *Isodore van Kinsbergen (1821-1905); Fotopionier en theatermaker in Nederlands-Indië/Photo pioneer and theatre maker in the Dutch East Indies*, 295 pp.

In samenwerking met de Asian Studies Association of Australia werd uitgebracht:

Jemma Purdey, *Anti-Chinese violence in Indonesia, 1996-1999*, xv + 300 pp.

Samen met de National University of Singapore werd de uitgave verzorgd van:

Paul H. Kratoska, Remco Raben en Henk Schulte Nordholt (eds), *Locating Southeast Asia; Geographies of knowledge and politics of space*, xi + 326 pp.

Terance W. Bigalke, *Tana Toraja, a social history of an Indonesian people*, xxv + 395 pp.

Acht nieuwe titels werden gepubliceerd door KITLV-Jakarta in samenwerking met lokale uitgeverij:

Anwar, Dewi Fortuna, Hélène Bouvier, Glenn Smith, Roger Tol (ed.), *Konflik kekerasan internal; Tinjauan sejarah, ekonomi-politik, dan kebijakan di Asia Pasifik*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia; KITLV-Jakarta; LIPI; LASEMA-CNRS, xix + 467 pp.

Dewi Fortuna Anwar, Hélène Bouvier, Glenn Smith, Roger Tol (eds), *Violent internal conflicts in Asia Pacific; Histories, political economies and policies*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia; KITLV-Jakarta; LIPI; LASEMA-CNRS, xviii + 416 pp.

James T. Collins, *Bahasa Melayu bahasa Dunia*. Jakarta: Yayasan Obor/KITLV-Jakarta, xix + 125 pp.

Kees van Dijk en Machasin, *Cleveringa lecture 4 December 2005, Universitas Indonesia, Depok*. Jakarta: KITLV-Jakarta, 26 pp.

Nyoman Manda, *Our sorrow in Kuta*. Gianyar: Pondok Tebawutu: Jakarta: KITLV-Jakarta, 76 pp. (Vertaling van: *Laraning carita ring Kuta*.)

Moechtar, *Multatuli; Pengarang besar, pembela rakyat kecil, pencari keadilan dan kebenaran*. Jakarta: Dunia Pustaka Jaya/KITLV-Jakarta, xiii + 242 pp.

Henk Schulte-Nordholt, *Outward appearances; Tren, identitas, kepentingan*. Yogyakarta: LkiS, xiv + 549 pp. (Vertaling van: *Outward appearances; Dressing state and society in Indonesia, 1997*.)

Susi Moeimam en Hein Steinhauer, *Kamus Belanda-Indonesia*. Jakarta: Gramedia Pustaka Utama/KITLV-Jakarta, xlvii + 1263 pp.

Zonder directe bemoeienis van KITLV-Jakarta verscheen:

Frits G.P. Jacquet, *Surat-surat adik R.A. Kartini*. Jakarta: Djambatan, xiv + 307 pp.

Periodieken

Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde. Deel 161, in 3/4 afleveringen, bevat 14 artikelen, 1 'review essay' en 61 boekbesprekingen. De omvang bedroeg 575 pp., de oplage 1.575 exemplaren. KITLV-Jakarta verzorgde voor verspreiding in Indonesië een nadruk van de BKL.

New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids. Jaargang 79, in twee afleveringen, met een omvang van 365 pp., bevat 7 artikelen, 4 'review articles' en 50 boekbesprekingen. Oplage 650 exemplaren.

61

Het Javaanse dorp op de Wereldtentoonstelling van Parijs uit 1889 (fotocollectie KITLV, 36 D-733)

Aanwinsten handschriften en archivalia

Aanwinsten Oosterse Handschriften en Archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

63

- Or 653 Collectie P.V. van Stein Callenfels, archeoloog en prehistoricus, houdende Javaanstalige teksten van volksverhalen, met notities en artikelen van derden, verslagen van vergaderingen en bijlagen. [1915] 1918-1937. Handschrift, typoscript, doorslag, druk.
Schenking Koninklijk Instituut voor de Tropen 36 omslagen
[Overzicht 109]
- Or 654 Collectie Karni betreffende zijn werkzaamheden als hoofd van de juridische afdeling bij het Indonesische Ministerie van Buitenlandse Zaken, als juridisch adviseur bij de diplomatieke vertegenwoordigingen van Indonesië in Europa, als lid van de Raad van Beheer van N.V. Gemeenschappelijke Mijnbouwmaatschappij Billiton. [1949] 1953-1957. Handschrift, typoscript, doorslag, stencil, druk.
Schenking R.S. Karni 42 omslagen
[Overzicht 110]
- Or 655 Arabisch- en Javaanstalig geschrift van onbekende auteur of auteurs, getiteld 'Muharaer', een compendium van Javaanse wetten, afgeschreven voor de Susuhunan van Surakarta. 1866. Handschrift.
Aankoop 1 band
N.B. Deze uitgave is een afschrift, door Bagus Yusuf, van de oorspronkelijke Muharaer of 'Mogharaer' die rond 1750 in opdracht van de VOC werd vervaardigd.
- Or 656 Boekschrijft met Indonesische en Javaanse populaire liedteksten, getiteld 'Boekoe Hiboeran', van onbekende auteur. Geïllustreerd. [Circa 1947]. Handschrift.
Aankoop 1 deel
N.B. De illustraties zijn in diverse technieken uitgevoerd. Ze zijn alle ondertekend met 'TRD'.

- Or 657 Atjehstalige Djuz, met een gedeelte uit de Koran, in Arabisch schrift; met een brief van Nja Sech aan Tjoet Ali Lam Oedjong over financiële zaken. [Circa 1880]. Handschrift.
Schenking M. Seldenrijk-van der Graaf 3 stukken
N.B. Deze Djuz bevat de Koranverzen 8, 6:111 tot en met 7:85. Het geschrift was in gebruik op de school te Blang Tamboe.

N.B. Inliggend een verklarende brief van C. Snouck Hurgronje, 1907.
- Or 658 Atjehstalige Djuz, met een gedeelte uit de Koran, en een Atjehstalige sipheuet nabi betreffende de profeet Mohammed, in Arabisch schrift. [Circa 1880]. Handschrift.
Schenking M. Seldenrijk-van der Graaf 1 deel
N.B. Deze Djuz bevat de eerste 26 verzen van hoofdstuk 36 uit de Koran.
N.B. Zie Or 657 voor een verklarende brief van C. Snouck Hurgronje.
- Or 659 Javaanstalige Pawukon of almanak, vervaardigd in opdracht van J.E. Grieve, houthandelaar te Bodjonegoro. Geïllustreerd. [Circa 1890]. Handschrift.
Schenking J. Textor Grieve 1 deel

Aanwinsten Westerse Handschriften en Archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

- H 1388 Pensioenreglement van de Stichting Opbouwpensoenfonds in Batavia, met tabellen en een ingevuld inschrijfformulier. 1949-1950. Typoscript, stencil.
Schenking Koninklijk Instituut voor de Tropen 1 omslag
- H 1389 Eerste gedeelte van een verhandeling getiteld 'Beknopte aantekeningen over het eiland Bintang en eenige daartoe behorende eilanden' [van H.C. Steenhard, bestuursambtenaar te Tandjong Pinang, Riouw]. 1833. Handschrift.
Schenking L.A. Ocken 1 deel
N.B. Voor een volledige versie van deze verhandeling zie H 1266
- H 1390 Collectie J.W.C. Grootendorst, onderwijzer te Tjandi, Malang, Cheribon, Semarang en Zeist, bevattende brieven aan zijn vrouw A.F. Grootendorst-Post en hun twee dochters, betreffende onderwerpen van huiselijke en familiale aard; met brieven aan en van overige familieleden en vrienden.

- 1896-1938. Handschrift, typoscript, druk.
Schenking L. Backer 28 omslagen
[Overzicht 111]
- H 1391 Bestuursmemorie van de onderafdeling Teminaboean, Westelijk Nieuw-Guinea door J.J.W. Dubois, controleur. 1958. Typoscript, doorslag.
Schenking E. Dubois-Stumpf 1 deel
N.B. SMGI-respondentnummer 1120
- H 1392 Memorie van overdracht van de onderafdeling Hollandia, met ingeplakte foto's en bijlage met kaarten, door J.J.W. Dubois, onderafdelingschef. 1961. Typoscript, doorslag, fotokopie. | 65
Schenking E. Dubois-Stumpf 2 delen
N.B. SMGI-respondentnummer 1120
- H 1393 Correspondentie van de N.V. Technische Boekhandel H. Stam met het filiaal in Djakarta, de Technische Uitgeverij H. Stam, betreffende algemene en financiële zaken; met manuscripten van letterkundige en technische aard en van schoolboekuitgaven; met bijlagen. 1932-1957. Handschrift, typoscript, doorslag, druk, fotokopie.
Schenking EPN te Houten 35 omslagen
[Overzicht 112]
- H 1394 Verlofbrief voor A.J.D. Blom, onderwijzer bij de Kweekschool voor Inlandsche Onderwijzers te Oengaran; met kas- en boekingsstukken. 1920-1931. Handschrift, druk.
Schenking H.C. Bergers-Blom 24 stukken
- H 1395 Collectie T.W.G. Dames, ingenieur bij het Bodemkundig Instituut te Buitenzorg, met bodemkundige rapporten en kaarten van gedeelten van Java. [1937] 1938-1952, 1972. Typoscript, doorslag, stencil.
Aankoop 25 omslagen
[Overzicht 113]
- H 1396 Schrift met notulen van bijeenkomsten van een damesleesgezelschap te Bandjermasin. 1867. Handschrift.
Aankoop 1 stuk

Postkantoor (tweede van links) in Combé te Paramaribo, ca. 1895
(fotocollectie KITLV, 100546)

Lijst van schenkers

Personen en instellingen die in 2005 publicaties ten geschenke hebben gegeven aan de bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde.

A.W.Adam; F.Adeney-Risakotta; A.J. van Adrichem; B. Agerbeek; J. Arends; R. Baay; M. Baier; A.F. Bakti; Ch.S. Bamualim; M.M. Bando Putiah; M.W. Barwegen; M. Baud; K. Bergsma; L. Blussé; H. Boelaars; C. Boesen; P. Boomgaard; H. Borkent; P. Borschberg; C. Brakel-Papenhuyzen; S. Brata; A. Bright; A. de Bruijne; W. Buijze; J.N.F.M. à Campo; Cao Xuan Tu; V.M. Clara van Groenendaal; F. Colombijn; H. Coomans; J. Coté; S.W. Couwenberg; R. Cribb; E. Dankmeijer; U.A. Darsa; C. van Dijk; J. Erkelens; J.P.T. Esperança; F. Fachruddin; R. Gill; L. Gill-Nagel; Chr. Gironde; A.J.F. Gogelein; M. Govaars-Tjia; A. Graf; R.G. Greve; J. van Griethuysen; B. ter Haar; K.A. Hadi; Hamdimukrie; E. Hazewinkel; M. Heestermans; D.E.F. Henley; B. Hidayat; R.M.A.L. Höfte; L. Hoetink-Espinal; H. Hoogendam; N.A. van Horn; B. Hidayana; M.N. Ichwan; E. Iragiliati; I.S. Ivanova; T. Janssen; R.E. Jordaan; F.C. Kamperveen; N.J.G. Kaptein; M. van Kempen; M. Klamer; G.A. van Klinken; H.A.J. Klooster; C.S.L. König; S. Koolhof; G.L. Koster; K. Kuiper; M. Lamper; L. van Leeuwen; E. van Leeuwen Boomkamp; F. Lequin; H. Liebner; E. Lieveeld; B.H.J. Litamahuputty; Liu Yan; M.I. Mahmud; S. Margana; C. Menting; N.R.L. Miedema; W. van der Molen; M. Moriyama; Mujiburohman; D. Mulder-Pluyter; Nasrullah; T.T.L. Ngo; L.N. Nisoni; N.D. Noordhoek; Noorhaidi; G.J. Oostindie; M. PaEni; M.J. Pattinama; A. Ploeg; H.A. Poeze; H. Poeze-Huisman; A. Poeze-Reuvers; V.A. Pogadaev; M.D.M. Polak; F. Pont-Peer; H.J.A. Promès; M.M. Purbo-Hadiwidjoyo; G. Pusztai; J. van der Putten; I. de Putter; N. Rahman; N.K. Ratna; P. Roeloffs; L. Ruijschoot; Md. Salleh Yaapar; A. Sangaji; B. van der Schoot; L. Schreiner; B.A. Schreuders; H.G.C. Schulte Nordholt; C. Schuurer; M. Seldenrijk-van der Graaf; M. van Selm; C. Sembodo; S. Siagian; B. Siahaan; J. Simonis; E. Spaan; K. Steenbrink; G.I.J. Steijlen; G.H. Stöve; W.A.L. Stokhof; Sudarmoko; Suryadi; H. Sutami; J.J.G. Syatauw; M.Z. Tadjoeuddin; Tariganu; G.J. Telkamp; W.B. van Tets; S.M.P. Tjondronegoro; M.A. Urbanus-Kamper; L. Verbeeck; S. Verbeek; J. Vernooy; E. de Vries; G.A. Wagey; H. Warnk; S. Wibawa; Widiyanto; S. Widiyosiswoyo; J. Widodo; M. Willé; P. Yampolsky; S.E. Yunanto

ABN Amro Bank, Amsterdam; Afrika Studiecentrum, Leiden; Amsterdam School for Social Science Research, Universiteit van Amsterdam; Angkor Project Office, Waseda University, Tokyo; Badan Riset Kelautan dan Perikanan, Departemen Kelautan dan Perikanan, Jakarta;

Center for Asia-Pacific Area Studies, Academia Sinica, Taipei; Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University; Centre for Documentation and Area-Transcultural Studies, Tokyo University of Foreign Studies, Tokyo; Centre for East and Southeast Asian Studies, Lund University; Chief Librarian, University of Malaya, Kuala Lumpur; Comite Dominion Status Nu, Rotterdam; Departemen Sosial, Jakarta; Department of East Asian Languages, Lund University; Department of History and Anthropology of Religions, Lund University; Directie Onderwijs, Oranjestad; Djambatan, Jakarta; Ecole française d'Extrême-Orient, Jakarta; Edmund A. Walsh School of Foreign Service, Asian Studies Program, Georgetown University; Faculteit Ruimtelijke Wetenschap, Universiteit Utrecht; Forest Watch Indonesia, Bogor; Freedom Institute, Jakarta; Fryske Akademy, Leeuwarden; GGD, Curaçao; Gronings Instituut voor Onderzoek van Onderwijs, Opvoeding en Ontwikkeling, Rijksuniversiteit Groningen; Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden), Vrije Universiteit Amsterdam; Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Projects Division Department of Languages and Cultures of Southeast Asia and Oceania, Universiteit Leiden; Indover Bank, Amsterdam; Institut Studi Agama Masyarakat dan Hak Asasi Manusia SAMHA, Yogyakarta; Institute for Research and Empowerment, Yogyakarta; Institute of Southeast Asian Studies, Singapore; Instituto do Oriente, Universidade Técnica de Lisboa; Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag; International Institute for Asian Studies, Leiden; International Research Institute for Advanced Buddhism, Soka University, Tokyo; Interseksi, Jakarta; Japan International Cooperation Center, Tokyo; Japanese Government Team for Safeguarding Angkor, Tokyo; Kagoshima University Research Center for the Pacific Islands, Kagoshima; Koninklijke Militaire Academie, Breda; LP3ES, Jakarta; Mapala UI, Depok; Masagena Press, Makassar; Missieprokuur Kapucijnen, Tilburg; National Museum of Japanese History, Chiba; National University of Singapore; Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, Amsterdam; Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek NWO, Den Haag; Neys-Van Hoogstraten Foundation, Den Haag; Ocan, Den Haag; Penerbit Lengge, Bima; Perpustakaan Nasional RI, Jakarta; Pusat Penelitian Kemasyarakatan dan Kebudayaan, Jakarta; Pusat Penelitian Sumberdaya Regional, Jakarta; Raad voor het Wetenschappelijk Onderzoek in het kader van Ontwikkelingssamenwerking, Den Haag; Research Institute for Languages and Cultures of Asia and Africa, Tokyo; Santo Niño de Ternate; Singapore University Press, Singapore; Staatsolie Maatschappij Bibliotheek, Paramaribo; Stichting Indisch Thee- en Familie archief Van der Hucht c.s., Renkum; Stichting Pelita, Den Haag; Stichting Peutjut Fonds, Doesburg; Stichting Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting, Rotterdam; Stichting Tong Tong, Den Haag; Stichting voor Wetenschappelijk Onderzoek van de Tropen, Den Haag; Summer Institute of Linguistics, Jakarta; Tabiki Productions, Paramaribo; Tokyo University of Foreign Studies, Tokyo; Uitgeverij Augustus, Amsterdam; Uitgeverij Leopold, Amsterdam; UNA, Curaçao; Universiteitsbibliotheek Leiden; Van Vollenhoven Instituut, Leiden; Wageningen University; Wageningen UR Library; Yayasan Adikarya IKAPI, Jakarta; Yayasan Obor Indonesia, Jakarta

Personen en instellingen die de verzamelingen van de afdeling Archief & Beeld met een schenking verrijkten.

C.B. Arriëns; M. Baier; M. Baud; H.C. Berger-Blom; O. Brocades Zaalberg; H. Bijlsma; S.J. Deetman-Westerhuis; E. Dubois-Stumpf; C. van Dijk; C. Fasseur; J. Gaynor; R.M.A.L. Höfte; A. Hoekstra; J.J.M. Hooghuis; H. van der Kamp; G. van Klinken; S. Koolhof; E. van Leeuwen Boomkamp; M.A. van der Marel-Frohwein; Gde Bayu Adhyasa Mayor; Th. van der Meij; M.G.M. Meijer; L.O.A. Moll; V. Monnickendam; G. Moran; D. Mulder-Pluijter; L. Nunes; J.F.A. Nuyens; L. Ocken; G. Oskamp-Schorfhaar; H. Plas; H.A. Poeze; H.J.A. Promès; Ajip Rosidi; B. Schmitz; H.G.C. Schulte Nordholt; M. Stegeman; G.I.J. Steijlen; W.A.L. Stokhof; J.E. Textor-Grieve; L. van Tongerloo; S.W. Verstegen; P. Vis-Pilon; J.G. Wildervanck; W. van Zanten.

69

Antiquariaat Kretschmar; Antiquariaat Minerva, Den Haag; H & W Company, Nigtevegt; INFID European Liaison Office, Brussel; Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam.

Externe commissies en redacties

70

P. Boomgaard

- Bijzonder hoogleraar Economische en Ecologische Geschiedenis van Zuidoost-Azië, in het bijzonder van Indonesië, aan de Faculteit der Sociaal-Culturele en Politieke Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam;
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Southeast Asia Research' (School of Oriental and African Studies (SOAS), Londen);
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Environment and History' (White Horse Press, Cambridge);
- Lid Consejo Asesor van het tijdschrift 'Revista Española del Pacífico' (Asociación Española de Estudios del Pacífico, Madrid);
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'European Journal of East Asian Studies' (Brill Academic Publishers, Leiden/Boston).
- Mentor in het project Towards a New Age of Partnership (TANAP), Leiden.
- Lid van het Steering Committee van het NIOD project Indonesia across Orders (Amsterdam).
- Lid van de Advisory Board voor de vierde conferentie van de European Society for Environmental History, te houden in 2007 te Amsterdam

C. van Dijk

- Hoogleraar in de Moderne Islam in Indonesië, Universiteit Leiden
- Lid Commissie van Advies Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Universiteit Leiden
- Penningmeester Interuniversitaire Commissie Cursus Indonesiëkunde
- Lid Coördinatorcommissie Vrije Studierichting Islamologie, Universiteit Leiden
- Voorzitter examencommissie opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië, Universiteit Leiden

D.E.F. Henley

- Book Reviews Editor, 'Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde'
- Member of Editorial Board, 'Itinerario; European Journal of Overseas History'
- Member of Editorial Board, 'Moussons; Recherche en sciences humaines sur l'Asie du Sud-Est'

R.M.A.L. Hoefte

- Foreign Correspondent ‘Handbook of Latin American Studies’, Library of Congress, Washington DC
- External examiner Caribbean Studies, London Metropolitan University
- Redactielid ‘Oso, tijdschrift voor Surinamistiek’
- Lid jury NALACS Scriptieprijs

R. Jaffe

- Bestuurslid NALACS

M. van Kempen

- Redactielid ‘Oso, tijdschrift voor Surinamistiek’
- Redacteur Portal Koloniale Letteren
- Coördinator Suriname-werkgroep Digitale Bibliotheek Nederlandse Letteren, Leiden
- Adviseur project Anansi in Nederland
- Adviseur festival Winternachten

G. van Klinken

- Editorial advisor, and board member, ‘Inside Indonesia magazine’
- Gast docent, geschiedenis, Utrecht Universiteit

G.J. Knaap

- Secretaris Stichting International Maluku Research Council
- Lid van Coördinatiecommissie van het research project: The Java Sea in an Age of Transition 1870-1970
- Adviseur Pusat Kajian Sejarah dan Budaya Maritim Asia Tenggara te Semarang
- Lid Begeleidingscommissie van het project Bronnen betreffende de Midden-Molukken in de negentiende eeuw
- Mentor van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)
- Lid Programmacommissie van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)
- Lid Commissie van Advies van de Stichting Vrienden van Linggadjati

S. Koolhof

- Penningmeester Oosters Genootschap in Nederland
- Projectadviseur ‘La Galigo Theatre Project’ van Robert Wilson en Rhoda Grauer

G.J. Oostindie

- Hoogleraar Antropologie en Comparatieve Sociologie van het Caraïbisch gebied, Universiteit Utrecht (deeltijd)
- Editor, ‘New West Indian Guide’
- Voorzitter Wetenschappelijke Commissie Geschiedschrijving ‘Vijftig jaar Molukkers in Nederland’ (Moluks Historisch Museum/ ministerie van Justitie)
- Voorzitter Begeleidingscommissie ‘The Atlantic World and the Dutch, 1500-2000’ (KITLV)

- Lid Advisory Board, Centre for Caribbean Studies, University of Warwick
- Lid Advisory Board, Nationaal Archeologisch Antropologisch Museum, Curaçao N.A.
- Lid Advisory Board, 'Pensamiento Proprio; Revista Bilingüe de Ciencias Sociales del Gran Caribe'
- Lid bestuur Centre for Holocaust and Genocide Studies (Universiteit van Amsterdam/ KNAW)
- Lid bestuur Centrum voor Migranten Geschiedenis
- Lid bestuur WOTRO-NWO
- Lid Comité van Aanbeveling 'De Indische Zomer', Den Haag
- Lid Congrescommissie Zilveren Regeringsjubileum Koningin Beatrix
- Lid Digitale Expertise Netwerk DENK, vervolgens Informatie & Auto-matisering (KNAW)
- Lid Onderzoeksschool CERES
- Lid Programmacommissie Scientific Programme Indonesia – the Netherlands SPIN (KNAW)
- Lid stuurgroep onderzoeksprogramma 'Van Indië naar Indonesië' (NIOD)

H.A. Poeze

- Lid Editorial Board Southeast Asia Publications Series, Asian Studies Association of Australia

R.L. Robson

- Redacteur 'SEALG News'

H.G.C. Schulte Nordholt

- Bijzonder hoogleraar Aziatische Geschiedenis, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Redacteur Indische Bibliotheek, Walburg Pers Zutphen
- Coördinator Dutch-Indonesian research programme 'Indonesia in Transition' (KNAW)
- Lid Advisory Board Van Vollenhoven Instituut, Leiden
- Lid Onderzoeksschool ASSR, Universiteit van Amsterdam

G.I.J. Steijlen

- Secretaris Vereniging Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde
- Coördinator Samenwerkingsverband Mondelinge Geschiedenis Indonesië
- Lid Adviesraad Stichting De Indische Zomer
- Lid Klankbordgroep 'Virtueel Indië' project Pelita
- Voorzitter Klankbordgroep 'Afscheid van Indië' project Nationaal Archief
- Adviseur Oral History project Oorlogs en Verzetsmuseum Rotterdam
- Voorzitter Vereniging van Vrienden van het Moluks Historisch Museum

G.P.A. Termorshuizen

- Bestuurslid van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde
- Redacteur 'Indische Letteren', tijdschrift van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde

- Lid adviesraad De Indische Zomer, Den Haag
- Lid adviesraad Indische-perstentoonstelling, Perstmuseum Amsterdam

R.G. Tol

- Lid Commissie van advies in Indonesië van het onderzoeksprogramma ‘Van Indië tot Indonesië’ (NIOD)
- Secretaris Academy Professorship Indonesia (KNAW-AIPI)
- Bestuurslid en voorzitter sectie publicaties Asosiasi Tradisi Lisan
- Eindredacteur ‘Seri Tradisi Lisan Nusantara’
- Redacteur ‘Manuscripta Indonesica’
- Redacteur ‘Warta ATL’
- Lid Adviescommissie Bibliotheek Erasmushuis

De Semeroe in het Tenggergebte, ca. 1910 (fotocollectie KITLV, 43020)

Financieel overzicht

Exploitatie t/m 31-12-2005			Bedragen in
	Realisatie t/m 31-12-2005	Budget t/m 31-12-2005	Realisatie t/m 30-12-2004
Baten			
Bijdrage OC&W	2.993.700	2.921.300	2.796.840
Overige bijdragen	637.147	434.704	319.818
Opbrengst contractprojecten	3.492	0	0
Overige opbrengsten	339.673	243.200	264.509
Totaal Baten	3.974.011	3.599.204	3.381.167
Lasten			
Personeelskosten salarisadministratie	2.284.504	2.235.902	2.099.139
Personeelskosten financiële administratie	240.297	387.708	342.513
Afschrijvingskosten	81.679	86.200	78.515
Huisvestingskosten	128.827	87.000	54.955
Beheerskosten	738.429	605.194	549.444
Kosten inventaris en apparatuur	53.999	63.000	73.895
Reis-, verblijf- en vervoerskosten	66.200	63.254	62.477
Advieskosten	6.646	2.504	40.946
Overige kosten aan derden	95.728	2.200	1.311
Overige materiële kosten	6.114	13.500	32.446
Interne doorberekeningen	0	0	0
Inkopen	23.548	0	0
Totaal Lasten	3.678.875	3.546.462	3.335.641
Resultaat	295.136	52.742	45.526

